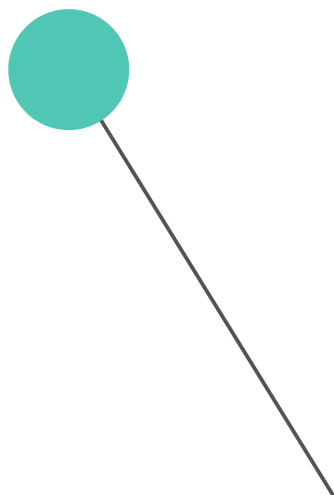
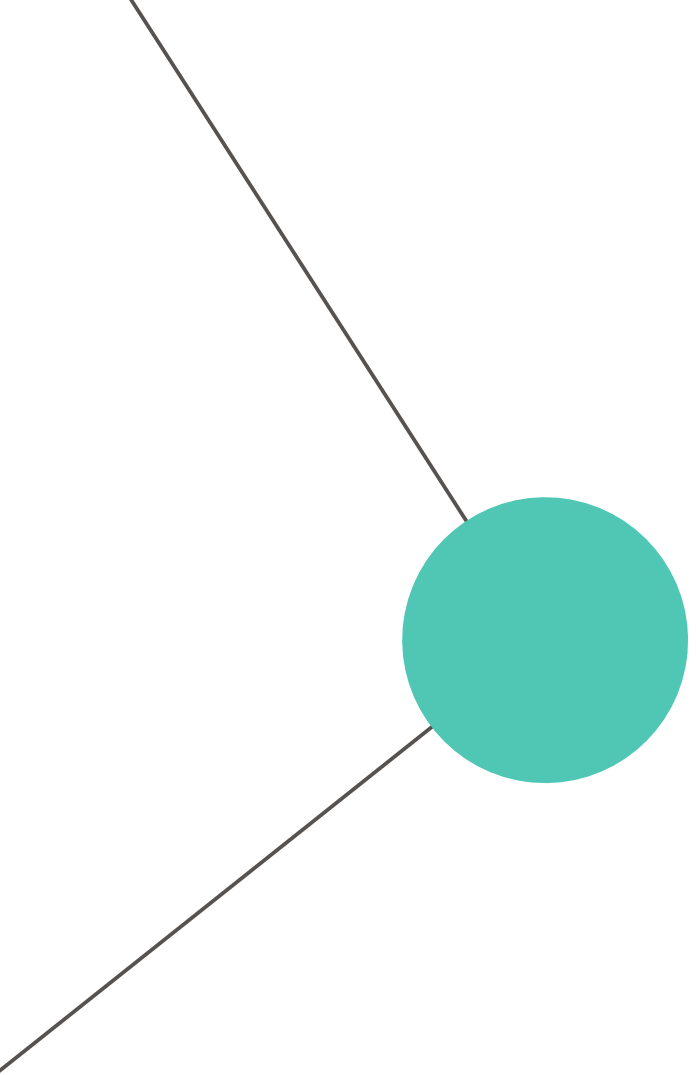

De Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie

Jaarverslag 2017

CONTENTS

1. Jaarverslag	7
1.1. Behandelde dossiers	7
A. Instroom	7
B. Wijze van aanhangig maken	7
C. Betrokken activiteitssectoren	8
D. Geografische spreiding van de aanvragen	9
1.2. Inhoudelijke analyse	10
A. Algemeen	10
B. Onontvankelijkheid	11
C. De beoordeling van de grond van de aanvragen	12
De wil van de partijen	13
Vrijheid om de werktijd te organiseren	13
Organisatie van het werk	13
Hiërarchische controle	14
1.3. Evaluatie op grond van art. 342 van de Arbeidsrelatiewet	14
1.4. De rechtsleer	15
1.5. Besluiten	15
2. Historiek en wettelijk kader	17
3. Wetgeving	19
3.1. Programmawet (I) van 27 december 2006	19
3.2. Koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie	26
3.3. Koninklijk besluit van 11 februari 2013 tot benoeming van de leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie	29
3.4. Koninklijk besluit van 18 oktober 2013 houdende ontslag en benoeming van leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie	30
3.5. Koninklijk besluit van 10 februari 2015 houdende ontslag en benoeming van leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie	31
3.6. Koninklijk besluit van 12 november 2015 houdende ontslag en benoeming van leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie	31
3.7. Koninklijk besluit van 29 april 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelatie tussen een bewakingsagent bedoeld bij de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid en zijn medecontractant	32

3.8. Koninklijk besluit van 7 juni 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, §3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van sommige onroerende werkzaamheden	33
3.9. Koninklijk besluit van 20 juni 2013 tot uitvoering van sommige bepalingen van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair comité voor de landbouw of van het paritair comité voor het tuinbouwbedrijf	34
3.10. Koninklijk besluit van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor het wegvervoer en de logistiek voor rekening van derden	36
3.11. Koninklijk besluit van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor de taxi's en van het paritair comité voor het vervoer en de logistiek, enkel voor de activiteiten van verhuur van voertuigen met chauffeur en van collectieve taxidiensten	36
3.12. Koninklijk besluit van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor de autobussen en autocars	38
4. Huishoudelijk reglement	39
5. Aanvraagformulier	43
6. Beslissingen	50
6.1. Beslissing nr. 077 - Activiteitensector: Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie (NACEBEL 70.210)	50
6.2. Beslissing nr. 078 - Activiteitensector: Hotels (NACEBEL 55.100)	51
6.3. Beslissing nr. 079 - Activiteitensector: Groothandel in auto's (NACEBEL 45.111)	54
6.4. Beslissing nr. 080 - Activiteitensector: Bouwarchitect (NACEBEL 71.111)	56
6.5. Beslissing nr. 081 - Activiteitensector: Groothandel in tapijten (NACEBEL 46.472)	60
6.6. Beslissing nr. 082 - Activiteitensector: Verzekeringsagenten en -makelaars (NACEBEL 66.220)	62
6.7. Beslissing nr. 083 - Activiteitensector: Overige gespecialiseerde bouwwerkzaamheden (NACEBEL 43.999)	63
6.8. Beslissing nr. 084 - Activiteitensector: Kinderdagverblijven en crèches (NACEBEL 88.911)	68

6.9. Beslissing nr. 085 - Activiteitensector: Prepress- en premediadiensten (NACEBEL 18.130)	71
6.10. Beslissing nr. 086 - Activiteitensector: Schrijnwerk (NACEBEL 43.320)	73
6.11. Beslissing nr. 087 - Activiteitensector: Beroepsopleiding (NACEBEL 85.592)	75
6.12. Beslissing nr. 088 - Activiteitensector: Goederenvervoer over de weg (NACEBEL 49.410)	79
6.13. Beslissing nr. 089 - Activiteitensector: Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering (NACEBEL 70.220)	81
6.14. Beslissing nr. 090 - Activiteitensector: Vlieg- en vaaronderricht (NACEBEL 85.532)	82
6.15. Beslissing nr. 091 - Activiteitensector: Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering (NACEBEL 70.220)	84
6.16. Beslissing nr. 092 - Activiteitensector: Groothandel in tapijten (NACEBEL 46.472)	86
6.17. Beslissing nr. 093 - Activiteitensector: Formation professionnelle : Beroepsopleiding (NACEBEL : 85.592)	87
6.18. Beslissing nr. 095 - Activiteitensector: Boekhouders en boekhouders-fiscalisten (NACEBEL 69.202)	90
6.19. Beslissing nr. 096 - Activiteitensector: Goederenvervoer per spoor (NACEBEL 49.200)	93
6.20. Beslissing nr. 097 - Activiteitensector: Loterijen en kansspelen (NACEBEL 92.000)	95
6.21. Beslissing nr. 098 - Activiteitensector: Speur- en ontwikkelingswerk op biotechnologisch gebied (NACEBEL 72.110)	99
6.22. Beslissing nr. 099 - Activiteitensector: Overige menselijke gezondheidszorg (NACEBEL 86.909)	102
6.23. Beslissing nr. 101 - Activiteitensector: Loodgieterswerk (NACEBEL 43.221)	108
6.24. Beslissing nr. 103 - Activiteitensector: Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie (NACEBEL 70.210)	110
6.25. Beslissing nr. 105 - Activiteitensector: Huisartspraktijken (NACEBEL 86.210)	111
6.26. Beslissing nr. 106 - Activiteitensector: Overige sportactiviteiten, n.e.g. (NACEBEL 93.199)	113
6.27. Beslissing nr. 107 - Activiteitensector: Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (verkoopsoppervlakte tussen 400 m ² en minder dan 2500 m ²) (NACEBEL 47.114)	115

1.

JAARVERSLAG

Artikel 338 §7 van de Arbeidsrelatiewet bepaalt dat Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie, hierna aangeduid als de commissie, jaarlijks een verslag dient op te maken met daarin haar rechtspraak.

Hierbij vindt u dit verslag en de bijhorende beslissingen voor het jaar 2017. Deze beslissingen werden geanonimiseerd.

In het eerste deel van het verslag worden de kenmerken van de behandelde dossiers besproken, waarna ze in een tweede deel inhoudelijk worden geanalyseerd.

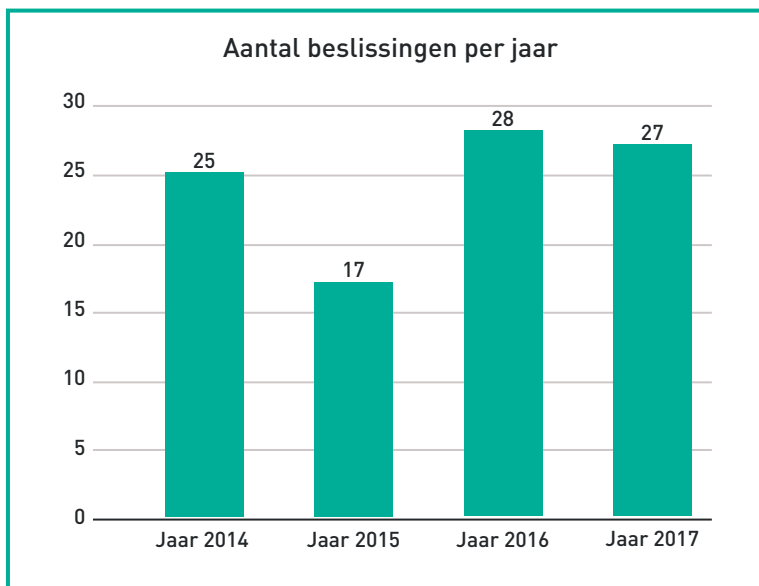
Vervolgens vindt u een beschrijving van de historiek en het wettelijk kader, een overzicht van de toepasselijke wetgeving, het huishoudelijk reglement, het aanvraagformulier en ten slotte de integrale beslissingen 2017.

1.1. Behandelde dossiers

A. Instroom

De commissie nam in 2017 27 beslissingen; er kwamen nog 2 aanvragen binnen die omwille van de huidige regelgeving niet konden worden behandeld, de ene (094) omdat de aanvraag door een vakorganisatie gebeurde, de andere (100) was een vraag van het arbeidsauditoraat. De instroom was in 2017 dus ongeveer gelijk met deze van 2016 (28).

In 2015 werden er 17 beslissingen genomen en in 2014 waren dat er 25.

In 2017 kwamen er nog 3 aanvragen binnen, die begin 2018 beslist werden. Deze zijn niet opgenomen in deze grafiek.

B. Wijze van aanhangig maken

Artikel 338 §2 Arbeidsrelatiewet voorziet dat een aanvraag tot ruling op drie manieren kan gebeuren.

In artikel 338, §2, eerste lid, wordt vooreerst de mogelijkheid geboden om reeds langer bestaande arbeidsrelaties voor te leggen aan de commissie en dit tot één jaar vanaf de inwerkingtreding van de wet of van het koninklijk besluit dat de lijst bevat met specifieke criteria voor een bepaalde sector, beroepscategorie of beroep. De aanvraag dient in dit geval te gebeuren op gezamenlijk initiatief van de partijen. Juist zoals in 2016 kon in 2017 van deze mogelijkheid geen gebruik worden gemaakt vermits de Arbeidsrelatieswet en alle uitgevaardigde koninklijke besluiten reeds meer dan één jaar voor 1 januari 2017 in werking traden.

Daarnaast kan een startende zelfstandige die een aanvraag doet bij zijn of haar sociaal verzekeringsfonds een aanvraag indienen binnen een termijn van één jaar na de aanvang van de arbeidsrelatie. Van deze regeling, omschreven in artikel 338, §2, tweede lid, en in art. 8 van het KB van 11 februari 2013 (werkingsbesluit) werd in 2017 geen gebruik gemaakt.

Het overgrote deel van de dossiers werden evenwel opgestart conform de derde mogelijkheid die artikel 338 §2 en art. 9 van het werkingsbesluit biedt. Deze bepaling stelt dat een aanvraag kan gebeuren op initiatief van elke partij bij een (beoogde) arbeidsrelatie waarvan het statuut van werknemer of zelfstandige onzeker is en dit binnen een termijn van één jaar na de aanvang van de arbeidsrelatie. In 26 gevallen werd op basis van deze laatste bepaling een dossier ingediend. In 12 gevallen nam één partij het initiatief. In 14 dossiers gebeurde deze aanvraag door de beide partijen gezamenlijk: een aanvraag op initiatief van beide partijen is immers a fortiori een aanvraag op initiatief van "elke partij".

Op grond van art. 338 §6 en art. 10 van het werkingsbesluit kan een aanvrager die een beslissing heeft gekregen een nieuwe beslissing vragen; in 2017 was er één dergelijke aanvraag.

C. Betrokken activiteitssectoren

Wat betreft de activiteitssectoren¹ werd, net als de voorgaande jaren, vastgesteld dat de aanvragen uit zeer diverse activiteitssectoren komen. Toch was er in 2017 een grotere spreiding van de aanvragen over de verschillende sectoren.

Er was één dossier uit de primaire sector en de secundaire sector was goed voor 3 dossiers. Alle overige dossiers, zijnde 85%, kwamen uit de dienstensector (tertiaire en de quartaire sector). Het leeuwendeel kwam uit de

¹ De primaire sector omvat land- en bosbouw, visserij en winning van delfstoffen. Het gaat in hoofdzaak om sectoren die zich toeleggen op het leveren van primaire producten (grondstoffen en voedsel).

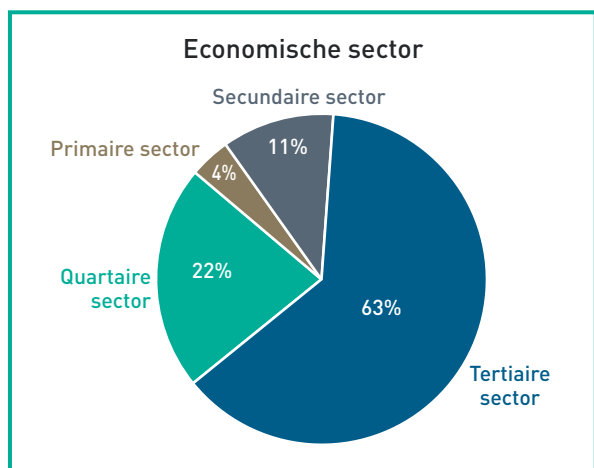
De secundaire sector omvat de industrie, bouw en nutsbedrijven. Het gaat om sectoren die zich toeleggen op de verwerking van grondstoffen.

De tertiaire sector bestaat uit de commerciële dienstverlening. Het betreft dienstensectoren waarbij het nastreven van winst vooropgesteld wordt.

De quartaire sector omvat de niet-commerciële dienstverlening.

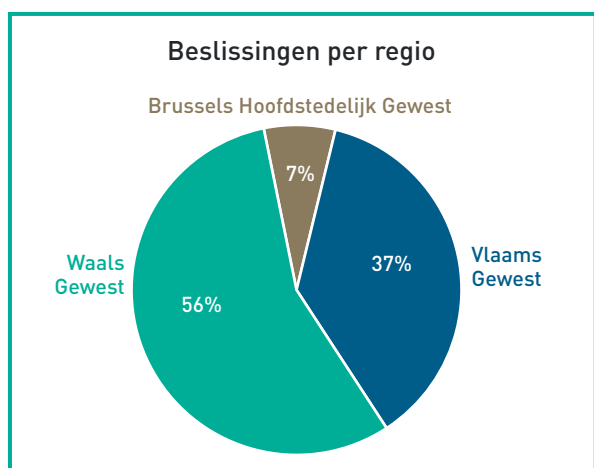
commerciële dienstverlening: de tertiaire sector was goed voor 17 dossiers (63%), terwijl de quartaire sector goed was voor 6 dossiers (22%), telkens een lichte daling tegenover 2016 .

Slechts drie van de 28 dossiers hadden betrekking op de zogenaamde risicosectoren, zijnde die sectoren waarvoor specifieke criteria werden vastgelegd (werken in onroerende staat, bewaking, transportsector, schoonmaaksector, land- en tuinbouw). Het ging in casu driemaal om de transportsector. In geen enkele van deze drie dossiers werd ook effectief getoetst aan de specifieke criteria, hetzij omdat het ging om een familiale arbeidsrelatie (dossier 068), omdat het ging om een bediende (dossier 055) of omdat het dossier onontvankelijk was (070).

D. Geografische spreiding van de aanvragen

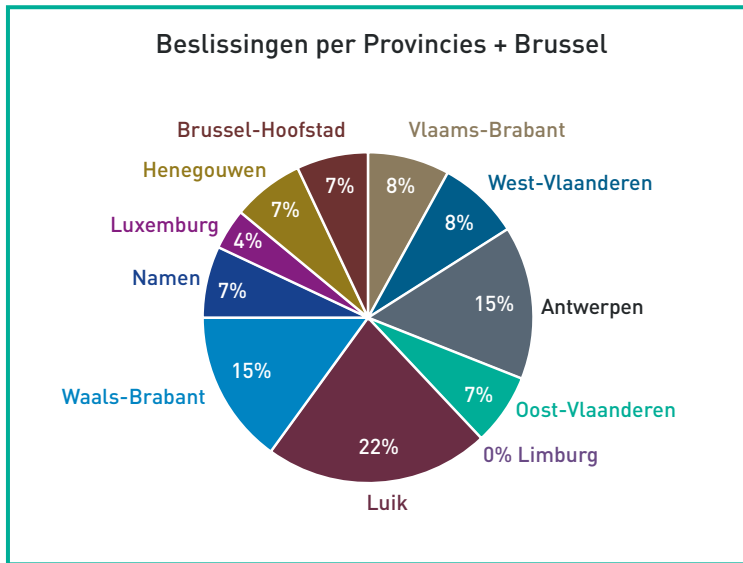
Wanneer we de aanvragen geografisch opdelen stellen we opnieuw vast dat er in het Waals Gewest meer dossiers (15 of 56%) zijn dan in het Vlaamse (10 of 37%). In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest waren er 2 dossiers (7%).

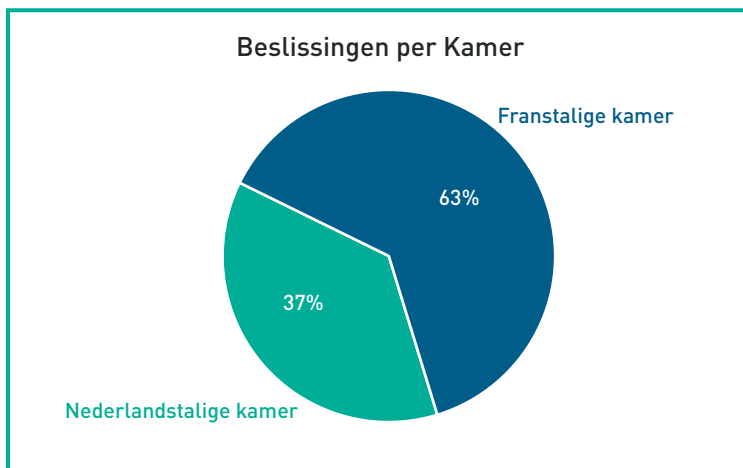
Wat betreft het Waals Gewest was Luik opnieuw koploper met 6 aanvragen. Waals Brabant leverde 4 dossiers, Namen en Henegouwen leverden elk 2 dossiers en Luxemburg 1 dossier.

Binnen het Vlaams Gewest kwamen 4 dossiers uit Antwerpen. Verder leverde Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Vlaams Brabant telkens 3 aanvragen. Uit Limburg kwam er geen dossier.

Uit het Brussels Hoofdstedelijk gewest kwamen er 2 aanvragen binnen.

In totaal werden er 17 aanvragen behandeld door de Franstalige kamer en 10 door de Nederlandstalige kamer.

De Franstalige kamer behandelde alle dossiers uit het Waals Gewest (15 dossiers) aangevuld met de 2 aanvragen uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

De Nederlandstalige kamer behandelde alle dossiers uit de provincies Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en Antwerpen (10 in totaal).

1.2. Inhoudelijke analyse

A. Algemeen

In 4 van de 27 dossiers werd tot onontvankelijkheid beslist (082) (088) (096) (103). 2 dossiers waren onontvankelijk en zonder voorwerp. (079) (092)

In 17 dossiers werd beslist tot een arbeidsrelatie als werknemer, waarvan 6 keer bij wijze van herkwalificatie.

In 4 dossiers werd beslist tot een arbeidsrelatie als zelfstandige, waarvan 1 bij wijze van herkwalificatie.

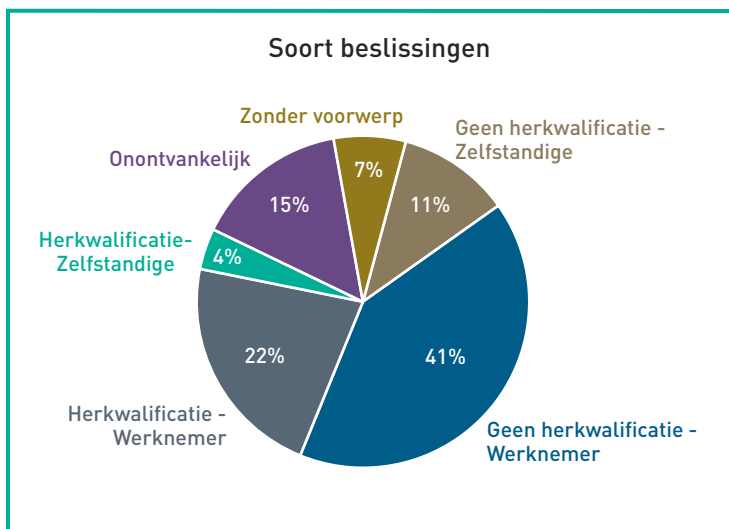
Totaal Dossiers

Werknemer kwalificatie bevestigd 11 (077) (081) (086) (089) (090) (091) (098) (101) (105) (106) (107)

Zelfstandige kwalificatie bevestigd 3 (085) (087) (093)

Beslissing zelfstandige; aanvraag werknemer niet bevestigd 1 (095)

Beslissing werknemer; aanvraag zelfstandige niet bevestigd 6 (080) (078) (083) (084) (097) (099)

Opvallend is dat vooral langs Franstalige zijde opnieuw een aantal aanvragen werden ingediend voor een arbeidsrelatie tussen echtgenoten of wettelijke samenwonenden. In al deze dossiers kwalificeerden de partijen zelf hun arbeidsrelatie als een relatie tussen een werkgever en een werknemer.

Deze trend, die ook reeds in het vorige jaarverslag werd gesignaleerd, lijkt het gevolg van de beslissing van de regering Michel om een werkgever vanaf 1 januari 2016, voor onbepaalde tijd vrij te stellen van sociale zekerheidsbijdragen² voor de eerste werknemer die hij aanwerft in de periode 2016-2020. Deze doelgroepvermindering lijkt voor sommigen de aanleiding te zijn geweest om de partner, voorheen meewerkende echtgenote in het zelfstandigenstelsel, als werknemer in dienst te nemen.

De commissie bevestigde deze kwalificatie in 7 gevallen (077, 086, 089, 090, 091, 105 en 107). In het dossier 095 ging de commissie niet akkoord met de kwalificatie als werknemer en ging zij over tot herkwalficatie.

B. Onontvankelijkheid

In 2017 waren er opnieuw 6 onontvankelijke aanvragen, waarvan 2 wegens onvolledige dossiers.

Deze zijn het gevolg van

- onvolledige dossiers, omdat de aanvrager een summier aanvraag indiende en nadien niet meer antwoordde op vragen tot bijkomende toelichting. (088 en 092) In het dossier 092 (Franstalig) stelde de aanvrager door de vragen zelf vast dat zijn aanvraag omwille van ondertussen ingetreden wijzigingen niet meer klopte, zodat hij vroeg de aanvraag zonder voorwerp te verklaren. In het dossier 088 (Nederlandstalig) bleek het bovendien om een hypothetische aanvraag te gaan.

²Wet houdende maatregelen inzake versterking van jobcreatie en koopkracht, *B.S.*, 30 december 2015 uitgevoerd bij het koninklijk besluit van 26 januari 2016 tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen, met het oog op de uitbreiding van de doelgroepvermindering voor eerste aanwervingen, *B.S.*, 2 februari 2016.

- 3 aanvragen bij een beëindigde arbeidsrelatie (079, 082 en 103 Nederlandstalig) In het eerste dossier bestond de arbeidsrelatie ook reeds gedurende meer dan 1 jaar.

In het dossier 096 (Franstalig) had de aanvraag betrekking op de verhouding tussen twee vennootschappen. Er werden onvoldoende gegevens verstrekt om na te gaan of de vennootschapsverhouding geen veinzing verborg en toch betrekking had op een natuurlijke persoon. Aan de aanvraag werd toch nog enig nuttig gevolg gegeven door in dat geval te wijzen op de mogelijke toepassing van art. 3, 5° van het uitvoeringsbesluit van de RSZ-wet³, waardoor het toepassingsgebied van deze wet wordt verruimd tot personen die goederenvervoer verrichten met een voertuig waarvan ze geen eigenaar zijn of dat is gefinancierd door de opdrachtgever.

C. De beoordeling van de grond van de aanvragen

Ook in het jaar 2017 heeft de Administratieve Commissie de meeste aanvragen beoordeeld vanuit de algemene criteria. In het Franstalige dossier 083 werd het vermoeden van het KB van 7 juni 2013 m.b.t. de uitoefening van sommige onroerende werkzaamheden⁴ toegepast. Het betrof een aanvraag van een werkend vennoot, die vroeger als stagiair voor het bedrijf had gewerkt. Hij hield voor zelfstandige te zijn, omdat slechts 3 van de 9 criteria van het vermoeden vervuld waren. De Commissie nam dit niet aan en weerhield 6 criteria, zodat de arbeidsrelatie als zelfstandigen niet werd bevestigd. Hierbij wees de Commissie op enkele onduidelijkheden in het vermoeden en loste deze op volgens de rechtspraak van het arbeidshof Luik, dat dezelfde vaststellingen deed. M.b.t. het eerste criterium (het ontbreken van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen) stelde de Commissie zich de vraag of om het even welke investering volstond of het om een substantiële investering moest gaan. De Commissie weerhield dit laatste en oordeelde dat een investering in 10% van de aandelen niet voldoende substantieel is. Bij het 7de criterium (het hoofdzakelijk of gewoonlijk werken voor één medecontractant) rijst de vraag of dit moet bekeken worden vanuit het oogpunt van de vennoot of van de vennootschap. De Commissie koos voor het eerste en achtte het criterium vervuld. Het zou aangewezen zijn dat de regelgever deze criteria verduidelijkte. Omdat het vermoeden weerlegbaar is, werden tot slot de algemene criteria kort nagezien; aangesloten werd bij de cassatierechtspraak die oordeelde dat een gebrek aan professionele ervaring en een gebrek aan vrije organisatie van het werk onverenigbaar is met een zelfstandigenrelatie⁵.

Dit vermoeden werd ook toegepast in de Franstalige zaak 101; 7 van de 9 criteria wezen op een vermoeden van arbeidsrelatie als werknemer.

In de dossiers 086 (Franstalige) en 080 (Nederlandstalig) kon het bovenvermelde vermoeden niet worden toegepast, omdat het niet van toepassing is op intellectuele activiteiten in de bouw, zoals uitgelegd in de beslissing 080.

Het vermoeden van het K.B. van 29 oktober 2013 voor de transportsector⁶ kon in de beslissingen 088 (Nederlandstalig) en 096 (Franstalig) niet toegepast worden; in de eerste zaak omdat de aanvraag onontvankelijk was doordat de arbeidsrelatie beëindigd was, in de tweede omdat het ging om een relatie tussen twee vennootschappen, waarbij er onvoldoende elementen waren om veinzing te weerhouden.

In het dossier 098 (Franstalig) kon het vermoeden van het KB van 20 juni 2013 voor de land- en tuinbouw⁷ niet worden toegepast omdat de activiteit niet onder de betreffende paritaire comités ressorteerde; het betrof een tewerkstelling in de biotechnologie.

De meeste dossiers (19) werden dus volgens de algemene criteria beoordeeld.

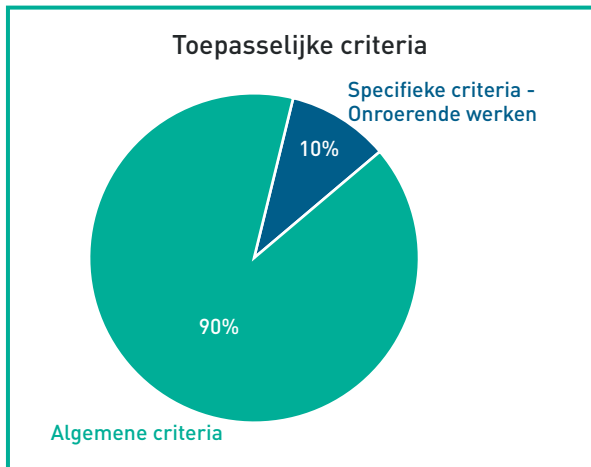
³ KB 28 november 1969, BS 5 december 1969.

⁴ KB 7 juni 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van sommige onroerende werkzaamheden, BS 25 juni 2013.

⁵ Cass. 6 december 2010, RABG 2011, afl. 15, 1024, noot K. NEVENS.

⁶ KB 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor het wegvervoer en de logistiek voor rekening van derden, BS 26 november 2013.

⁷ KB 20 juni 2013 tot uitvoering van sommige bepalingen van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair comité voor de landbouw of van het paritair comité voor het tuinbouwbedrijf, BS 28 juni 2013.

De wil van de partijen

In het dossier 093 (Franstalig) maakte de aanvrager geen duidelijke keuze m.b.t. de door haar beoogde arbeidsrelatie, maar de Commissie kon uit de context opmaken dat ze een arbeidsrelatie als zelfstandige beoogde. In alle overige dossiers werd steeds aangegeven of de aanvrager uitging van een arbeidsrelatie als werknemer of als zelfstandige.

In het Nederlandstalig dossier 078 beriep de aanvrager zich op een arbeidsrelatie als zelfstandige, terwijl zijn wederpartij een arbeidsrelatie als werknemer wou. Het gaat opnieuw om een tewerkstelling in de horeca, waar de tewerkgestelde omwille van de financiële voordelen een arbeidsrelatie als zelfstandige wou, terwijl de uitbater zich van een permanente aanwezigheid wou verzekeren. De Commissie bevestigde dit laatste omwille van de arbeidsomstandigheden volgens een door de uitbater opgelegd stramien en het gebrek aan vrijheid.

Een gelijkaardige tweespalt deed zich voor in het Nederlandstalige dossier 099 maar dan in de omgekeerde zin. De aanvrager gebeurde in het kader van een collectief conflict omdat een consultatiebureau, ressorterend onder Kind en Gezin, haar artsen-bedienden wenste te laten werken als zelfstandige, terwijl de betrokkenen hun arbeidsrelatie als werknemer wensten te behouden. Omdat er in de praktijk niets veranderde in de werkomstandigheden, besliste de Commissie tot een arbeidsrelatie als werknemer. In dit dossier kwam het gebrek aan tegensprekelijkheid naar voor, waarop reeds werd gewezen in de aandachtspunten 3 en 4 van het jaarverslag 2013. De Commissie heeft het consultatiebureau gesuggereerd om ook zelf een aanvraag in te dienen, zodat beide standpunten konden worden onderzocht door de aanvragen samen te voegen. De v.z.w. heeft hieraan geen gevolg willen geven, maar heeft wel haar standpunt toegelicht per brief.

Vrijheid om de werktijd te organiseren

Dezelfde toetsingscriteria als de voorgaande jaren keerden in 2017 terug, en dit als volgt:

- Keuze werkopdrachten en werktijden: 077, 078, 080, 084, 085, 086, 087, 089, 093, 097, 098, 099, 105, 106
- Verantwoording ziekte: 087, 095, 099
- Keuze en verantwoording vakantie: 080, 085, 095
- Controle tijdsbesteding: 087, 091, 097, 107

Organisatie van het werk

Dezelfde toetsingscriteria als de voorgaande jaren keerden in 2017 terug, en dit als volgt:

- Keuzemogelijkheid invulling werk en mogelijkheid tot weigering: 080, 081, 084, 085, 087, 093, 095, 097, 105, 106
- Aard van de afspraken: 078, 080, 086, 087, 089, 090, 091, 095, 097, 098, 105, 106, 107
- Rapportering: 080, 081, 089, 091
- Opleggen gedragsregels of doelstellingen: 080, 087, 097, 098, 099
- Wie draagt de kosten en betaling loon: 077, 095,
- Eigen regels in de sector: 080, 097, 099
- Vergelijking met vroegere arbeidsrelatie: 078, 086, 099

Hiërarchische controle

Dezelfde toetsingscriteria als de voorgaande jaren keerden in 2017 terug, en dit als volgt:

- Mogelijkheid opleggen sancties: 087, 099
- Bestaan controlemiddelen: 091, 095, 097, 098, 099, 105, 106, 107
- Aard van rapportering: 080, 086, 093, 095, 098, 099
- Aard van controle binnen vennootschap: 080, 085, 087, 090, 091, 106, 107

De evaluatie van de criteria gebeurt niet kwantitatief, maar kwalitatief. Herhaald dient te worden dat de Administratieve Commissie moet oordelen op basis van de elementen die door de aanvrager worden aangebracht. Doordat de Commissie na ontvangst van het aanvraagformulier dikwijls bijkomende verduidelijkende vragen stelt en doordat veel verzoekers op de zitting worden gehoord, blijkt meermaals dat de realiteit niet helemaal overeenstemt met wat in de overeenkomsten of aanvraagformulieren wordt voorgewend. In dergelijke gevallen, zal de Commissie op basis van de reële situatie oordelen. Er kan hiervoor verwezen worden naar volgende beslissingen:

- 080 (Nederlandstalig); zowel de aanvraag als de overeenkomst wijzen naar een zelfstandigenverhouding, die door de Commissie niet wordt aanvaard op basis van het verhoor ter zitting, waarbij een gebrek aan vrijheid bleek
- 084 (Franstalig); de aanvraag verwijst naar een zelfstandigenrelatie, maar de feitelijkheid toont een gebrek aan vrijheid en het bestaan van een hiërarchische controle aan.
- 095 (Nederlandstalig); de aanvrager gaat er verkeerdelijk vanuit dat hij zijn activiteit niet als zelfstandige mag doen; hij gebruikt een type arbeidsovereenkomst, die niet overeenkomt met de realiteit. Er is in de praktijk echter vrijheid van organisatie van de werktijd en van het werk; hij wordt niet hiërarchisch gecontroleerd. De Commissie aanvaardt zijn aanvraag als werknemer niet.
- 097 (Nederlandstalig); er wordt een overeenkomst van zelfstandige samenwerking opgemaakt; in de praktijk zijn er zeer strikte openingsuren en worden heel wat verplichtingen opgelegd, die tot sancties aanleiding kunnen geven. De overeenkomst wordt niet aanvaard.

Hierbij kan andermaal de aandacht worden gevestigd op art. 338 § 4 van de arbeidsrelatiewet, dat in elke beslissing wordt hernomen. Hierdoor is de beslissing maar bindend op voorwaarde dat de elementen betreffende de kwalificatie van de arbeidsrelatie die door de partijen werden verschaft op een volledige of juiste wijze werden opgegeven. In het andere geval wordt de beslissing geacht nooit te hebben bestaan. De instellingen van sociale zekerheid blijven er dus toe gemachtigd over te gaan tot een controle van het behoud van de elementen die de beslissing van de administratieve commissie hebben gegrond⁸.

1.3. Evaluatie op grond van art. 342 van de Arbeidsrelatiewet

Art. 342 van de Arbeidsrelatieswet bepaalt dat twee jaar na haar inwerkingtreding deze wet het voorwerp moest uitmaken van een evaluatie door de Nationale arbeidsraad en de Hoge raad voor zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen.

In uitvoering ervan hebben de bevoegde ministers en staatsecretaris op 22 april 2015 aan de genoemde instanties een advies gevraagd. Zowel de NAR als het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut hebben in 2015 een verslag gemaakt met zeer nuttige suggesties. Hiervoor kan verwezen worden naar het jaarverslag 2015.

in 2016 heeft de NAR een verdere bevraging gedaan bij de paritaire comités. In het opvolgingsrapport nr. 101 van de NAR d.d. 22 november 2016 werd een volledig overzicht gegeven van de bevindingen van de paritaire comités. Hiervoor kan verwezen worden naar het jaarverslag 2016. Hieruit bleek een voorkeur van vele paritaire comités voor de toepassing van de algemene criteria. Andere comités hadden een voorstel gedaan voor een specifieke regelgeving voor hun sector via een eigen vermoeden, maar daaraan werd geen of geen volledig gevolg gegeven.

Ook de Administratieve Commissie heeft reeds met zijn eerste jaarverslag (2013) aanbevelingen tot verbeteringen van haar werking gedaan, die in de evaluatie van de NAR en het ABC werden bijgetreden; in elk jaarverslag werd aangestipt dat hierop geen reactie of opvolging kwam, hoewel dit tot meer efficiëntie en kenbaarheid van de commissie zou kunnen leiden. Ook aan de aanbeveling in het jaarverslag 2014 om te verhelpen aan de lacunes in het toepassingsgebied van het KB van 20 juni 2013 voor de land- en tuinbouwsector wegens het niet concorderen

⁸ In art. 338 §4 spreekt men verkeerdelijk van 'administratieve kamer' in plaats van 'administratieve commissie'.

met het ressort van het betreffende paritair comité nr. 145, werd tot op heden geen gevolg gegeven. De rechtsleer heeft nochtans niet nagelaten herhaaldelijk te wijzen op deze ongerijmdheid.

In het jaarverslag 2016 werd ook gevraagd om de mogelijkheid in te voeren om een aanvraag digitaal in te dienen, wat nu niet mogelijk is, omdat de art. 7, 9 en 10 van het werkings-KB van 11 februari 2013¹² voorziet in het indienen van een aanvraag bij aangetekende brief, indien men de aanvraag niet ter plaatse bij de commissie neerlegt.

De administratieve Commissie kan enkel aandringen opdat deze herhaalde vragen eindelijk zouden worden beantwoord.

1.4. De rechtsleer

In de jaarverslagen 2014, 2015 en 2016 werd verwezen naar een toenemende interesse van de rechtsleer in de werking van de Administratieve Commissie.

Ook in 2017 verschenen enkele interessante bijdragen, die we willen vermelden:

M. VERWILGHEN, « *La Commission de ruling social* » in S. GILSON (Ed.) *Subordination et parasubordination. La place de la subordination juridique et de la dépendance économique dans la relation de travail*, Anthemis, Limal, 2017, 141-166.

J. DEMEUR, « *La présomption binaire de contrat de travail et de contrat d'indépendant dans les secteurs d'activités dits « à risque »* » in zelfde werk, 167-200.

V. DOOMS, “*Herkwalificatie van een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst leidt tot de strafrechtelijke aansprakelijkheid bij niet-aangifte van tewerkstelling*”, R.A.B.G., 2017/12, p. 956-960.

1.5. Besluiten

De tendensen van de vorige jaren zetten zich door.

Er waren in 2017 terug wat meer onontvankelijke aanvragen, omwille van het niet antwoorden op vragen, laattijdigheid of beëindigde arbeidsrelaties.

Vooralsnog Franstalige kant beriepen echtparen zich op een arbeidsovereenkomst, waarbij de ene in een gezagsverhouding ten aanzien van de partner staat. Deze tendens lijkt een gevolg van de maatregel van de regering Michel om voor de periode 2016-2020 een eerste werknemer vrij te stellen van sociale zekerheidsbijdragen. Het stelsel van meewerkende echtgenoot wordt daarvoor minder interessant voor zelfstandigen.

Ook in 2017 werden bijna alle aanvragen beoordeeld op basis van de algemene criteria.

In één zaak (083) werd het vermoeden van het KB van 7 juni 2013 m.b.t. de uitoefening van sommige onroerende werkzaamheden toegepast. Dit noopte de commissie om vast te stellen dat de toetsingscriteria voor dit vermoeden niet steeds even duidelijk zijn opgesteld. Ook de rechtsleer en de rechtspraak hebben dit al onderlijnd. Het verdient aanbeveling hieraan te verhelpen.

Na de grondige evaluaties op grond van art. 342 van de arbeidsrelatiewet en de steeds herhaalde aanbevelingen in de vorige jaarverslagen, zou eindelijk werk moeten worden gemaakt van legistische en regelgevende aanpassingen. Hierdoor zou de werking van de commissie en de rechtszekerheid sterk worden verbeterd. We kunnen dit in het jaarverslag 2017 enkel nogmaals herhalen.

Uit het overzicht in het jaarverslag volgt dat de commissie met haar beslissingen zo dicht mogelijk bij de realiteit tracht te komen; door bijkomende vragen en toetsing ter zitting is hierin veel vooruitgang geboekt. Een mooie voorstellingswijze in aanvraag of overeenkomst volstaat niet; deze teksten moeten de realiteit weergeven.

Men kan overigens niet genoeg onderlijnen dat op grond van art. 338 § 4 van de arbeidsrelatiewet een beslissing maar bindend is op voorwaarde dat de elementen betreffende de kwalificatie van de arbeidsrelatie die door de partijen werden verschaft op een volledige of juiste wijze werden opgegeven. In het andere geval wordt de

beslissing geacht nooit te hebben bestaan. De instellingen van sociale zekerheid blijven er dus toe gemachtigd over te gaan tot een controle van het behoud van de elementen die de beslissing van de administratieve commissie hebben gegrond.

Zoals tijdens de vorige jaren, werden in 2017 de beslissingen van de commissie niet aangevochten bij de arbeidsrechtbanken.

Brussel, 31 maart 2018

Voor de administratieve commissie ter regeling van de arbeidsrelatie,

Haar voorzitters,

Jean-François Neven
Eerste Voorzitter
Voorzitter Franstalige kamer

Lieven Lenaerts
Voorzitter Nederlandstalige kamer

2.

HISTORIEK EN WETTELIJK KADER

Het onderscheid tussen een tewerkstelling als werknemer dan wel als zelfstandige beruiste jarenlang op het vage criterium of al dan niet onder gezag werd gewerkt.

In de zoektocht naar wat duidelijker afbakeningscriteria heeft het Hof van Cassatie sinds 2002 wat ordening gebracht door de zogenaamde kwalificatiearresten.

Enkel indien feiten werden aangebracht die de door de betrokkenen gekozen kwalificatie uitsloten, kon tot herkwalificatie worden overgegaan.

De wetgever heeft hierop verder gebouwd door Titel XIII van de Programmawet (I) van 27 december 2006 (BS 28 december 2006, 3de editie) (hierna verder aangeduid als *Arbeidsrelatieswet*).

De vrijheid van de partijen om de aard van de arbeidsrelatie te kiezen werd als uitgangspunt genomen, maar deze moest overeenkomen met de feitelijke situatie, te beoordelen op grond van algemene en specifieke criteria.

Deze algemene criteria zijn:

- de wil der partijen zoals uitgedrukt in de overeenkomst
- de vrijheid van organisatie van de werktijd
- de vrijheid van organisatie van het werk
- de mogelijkheid om hiërarchische controle uit te oefenen.

De specifieke criteria konden gelden voor een of meerdere sectoren, een of meerdere beroepen of een of meerdere categorieën van beroepen. De Koning zou deze bepalen na advies te hebben gevraagd aan een normatieve kamer van de Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie.

Deze Commissie had ook een administratieve afdeling met meerdere kamers, die in het kader van een rulling beslissingen konden nemen over concrete situaties.

De oprichting van de Commissie in deze vormen gebeurde niet.

Door de wet van 25 augustus 2012 tot wijziging van Titel XIII van de Programmawet (I) van 27 december 2006, wat de aard van de arbeidsrelaties betreft (BS 11 september 2012) werd het stelsel aangepast.

De Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie met zijn normatieve en administratieve kamers werd vervangen door een Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie, met meerdere kamers. (hierna aangeduid als *Administratieve Commissie*).

De algemene criteria werden behouden maar de specifieke criteria konden door de Koning worden bepaald na advies van een aantal organen bevoegd voor werknemers en zelfstandigen. Indien deze adviezen niet eensluidend zijn, oefent de Koning zijn verordeningbevoegdheid uit bij een KB vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Voor 4 sectoren (bouw/onroerende werkzaamheden, bewaking, vervoer en schoonmaak) werd een weerlegbaar vermoeden van arbeidsovereenkomst of zelfstandige arbeidsrelatie ingesteld al naar gelang meer of minder dan de helft van de 9 criteria vervuld waren.

Gelet op art. 343 van de Arbeidsrelatieswet traden de artikelen in verband met de Administratieve Commissie in werking op 1 januari 2013.

Op 11 februari 2013 volgden twee koninklijke besluiten:

- Het KB van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie (BS 21 februari 2013, 2de editie)
- Het KB tot benoeming van de leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie (BS 21 februari 2013, 2de editie)

Op grond van art. 6, §1 vijfde lid van het KB van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de Administratieve Commissie diende de commissie eerst een huishoudelijk reglement op te stellen dat inzonderheid de dagen van de zittingen en de termijn bepaalt waarbinnen de dagorde aan de leden wordt meegedeeld en dat wordt onderworpen aan de goedkeuring van de ministers bevoegd voor Sociale Zaken, Werk en Middenstand. De Commissie heeft dit reglement opgesteld.

De art. 7 tot 10 van het KB van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de Administratieve Commissie bepalen de wijze van aanvraag bij de Commissie en de vereiste vermeldingen.

Teneinde de aanvragers ter wille te zijn heeft de Administratieve Commissie een eenvormig verplicht model van aanvraagformulier opgesteld.

Na goedkeuring van beide documenten door de bevoegde ministers, werd het aanvraagformulier gepubliceerd op de websites van de FOD Sociale Zekerheid en de betrokken instanties.

Hierdoor werd de Administratieve Commissie daadwerkelijk operationeel.

Hierna volgden enkele koninklijke besluiten met specifieke criteria voor de toepassing van het weerlegbaar vermoeden in de voormelde 4 sectoren en de sector van de land- en tuinbouw:

- Het KB van 29 april 2013 tot uitvoering van artikel 337/2 §3 van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelatie tussen een bewakingsagent bedoeld bij de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid en zijn medecontractant, *BS* 14 mei 2013
- Het KB van 7 juni 2013 tot uitvoering van artikel 337/2 §3 van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van sommige onroerende werkzaamheden, *BS* 25 juni 2013
- Het KB van 20 juni 2013 tot uitvoering van sommige bepalingen van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair comité voor de landbouw of van het paritair comité voor het tuinbouwbedrijf, *BS* 28 juni 2013
- KB van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2 §3 van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor de taxi's en van het paritair comité voor het vervoer en de logistiek, enkel voor de activiteiten van verhuur van voertuigen met chauffeur en van collectieve taxidiensten, *BS* 26 november 2013
- KB van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2 §3 van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor het vervoer en de logistiek voor rekening van derden, *BS* 26 november 2013
- KB van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2 §3 van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor de autobussen en autocars, *BS* 26 november 2013.

Tot slot werd de samenstelling van de Commissie gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 18 oktober 2013, 10 februari 2015 en 12 november 2015.

3.

WETGEVING

3.1. Programmawet (I) van 27 december 2006

TITEL XIII. - Aard van de arbeidsrelaties.

HOOFDSTUK I. - Algemene bepalingen.

Art. 328. Voor de toepassing van deze titel dient te worden verstaan onder:

1° "*wet van 27 juni 1969*": wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders;

2° "*koninklijk besluit nr. 38*": koninklijk besluit nr. 38 van 27 juli 1967 houdende inrichting van het sociaal statuut der zelfstandigen;

3° "*wet van 29 juni 1981*": wet van 29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers;

4° "*instellingen van sociale zekerheid*": instellingen die belast zijn met de toepassing van de wetgevingen inzake sociale zekerheid evenals alle diensten die belast zijn met de controle op deze toepassing;

5° "*arbeidsrelatie*": professionele samenwerking betreffende het presteren van arbeid door een partij in de hoedanigheid van hetzij werknemer hetzij zelfstandige, waarbij moet worden verstaan :

a) onder "*werknemer*": de persoon die er zich in een arbeidsovereenkomst toe verbindt, tegen betaling van een loon, onder het gezag van de andere partij, de werkgever, arbeid te verrichten;

b) onder "*zelfstandige*": de natuurlijke persoon die, een beroepsactiviteit uitoefent buiten de onder a) bedoelde gezagsband en die niet verbonden is door een statuut.

HOOFDSTUK II. Administratieve commissie ter regeling van de arbeidsrelatie

Art. 329.

§ 1. Er wordt een administratieve commissie ter regeling van de arbeidsrelatie ingesteld, met meerdere kamers.

§ 2. De in de eerste paragraaf bedoelde kamers van de administratieve commissie zijn elk samengesteld uit een gelijk aantal leden aangewezen op voorstel van de Minister die de Middenstand onder zijn bevoegdheid heeft onder de personeelsleden van zijn administratie of van het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen enerzijds, en van leden aangewezen op voorstel van de Ministers die Sociale Zaken en Werkgelegenheid onder hun bevoegdheid hebben onder de personeelsleden van hun administraties of van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid anderzijds.

Elke kamer wordt voorgezeten door een beroepsmagistraat.

§ 3. Geen enkel lid van de kamers mag de functie uitoefenen van ambtenaar die onder het gezag valt van de Ministers die Sociale Zaken, Middenstand en Werk in hun bevoegdheden hebben, en die ermee wordt belast de naleving van de toepassing van de wetgevingen inzake sociale zekerheid en arbeidsrecht te bewaken.

§ 4. De leden van de kamers worden door de Koning benoemd.

§ 5. De Koning bepaalt de samenstelling en de werking van de administratieve commissie.

§ 6. De administratieve commissie kan beslissen om deskundigen van de betrokken sector of sectoren of van het betrokken beroep of beroepen te horen.

Art. 330.

[Opgeheven bij W 2012-08-25]

HOOFDSTUK III. - Principes

Art. 331. Zonder de openbare orde, de goede zeden en de dwingende wetten te kunnen overtreden, kiezen de partijen vrij de aard van hun arbeidsrelatie waarbij de effectieve uitvoering van de overeenkomst moet overeenkomen met de aard van de arbeidsrelatie. Er moet voorrang worden gegeven aan de kwalificatie die uit de feitelijke uitoefening blijkt indien deze de door de partijen gekozen juridische kwalificatie uitsluit.

Art. 332. Hetzij wanneer de uitoefening van de arbeidsrelatie voldoende elementen naar voor brengt die, beoordeeld overeenkomstig de bepalingen van deze wet en haar uitvoeringsbesluiten, onverenigbaar zijn met de kwalificatie die door de partijen aan de arbeidsrelatie wordt gegeven, hetzij wanneer de kwalificatie die door de partijen aan de arbeidsrelatie wordt gegeven niet overeenstemt met de aard van de arbeidsrelatie zoals deze wordt vermoed overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk V/1 en dit vermoeden niet wordt weerlegd, gebeurt er een herkwalificatie van de arbeidsrelatie en wordt er een overeenstemmend stelsel van sociale zekerheid toegepast, zonder evenwel afbreuk te doen aan de volgende bepalingen:

1) artikel 2, § 1, 1° en 3°, van de wet van 27 juni 1969, artikel 2, § 1, 1° en 3°, van de wet van 29 juni 1981 en artikel 3, §§ 1 en 2, van het koninklijk besluit nr. 38, alsook iedere bepaling die op basis van deze bepalingen genomen werd;

2) in algemene zin, elke wettelijke of reglementaire bepaling die de uitoefening van een beroep of een bepaalde activiteit in de hoedanigheid van zelfstandige of werknemer in de zin van deze wet oplegt of onweerlegbaar vermoedt.

De elementen die in het eerste lid worden bedoeld, worden beoordeeld op basis van de algemene criteria zoals gedefinieerd in artikel 333 en, desgevallend, van de specifieke criteria van juridische of socio-economische aard die overeenkomstig de adviesprocedure van hoofdstuk V worden vastgesteld.

HOOFDSTUK IV. - De algemene criteria

Art. 333.

§ 1er. De algemene criteria waarvan sprake in vorig artikel en die het mogelijk maken het bestaan of de afwezigheid van een gezagsband te beoordelen zijn:

- de wil der partijen zoals die in hun overeenkomst werd uitgedrukt, voor zover deze laatste overeenkomstig de bepalingen van artikel 331 wordt uitgevoerd;
- de vrijheid van organisatie van de werktijd;
- de vrijheid van organisatie van het werk;
- de mogelijkheid een hiërarchische controle uit te oefenen.

§ 2. Onverminderd de in artikel 332 beoogde bepalingen, kunnen de verplichtingen die inherent zijn aan de uitoefening van een beroep en die door of krachtens een wet zijn opgelegd niet in overweging genomen worden om de aard van een arbeidsrelatie te beoordelen.

§ 3. De volgende elementen zijn, op zichzelf genomen, niet bij machte om de arbeidsrelatie adequaat te kwalificeren:

- de titel van de overeenkomst;
- de inschrijving bij een instelling van sociale zekerheid;
- de inschrijving bij de Kruispuntbank voor Ondernemingen;
- de inschrijving bij de administratie van de BTW;
- de wijze waarop de inkomsten bij de fiscale administratie worden aangegeven.

HOOFDSTUK V. - De specifieke criteria

Afdeling 1.

(Opgeheven bij W 2012-08-25)

Art. 334.

§ 1. De Koning kan een lijst opstellen met specifieke criteria die eigen zijn aan één of meerdere sectoren, één of meerdere beroepen, één of meerdere categorieën van beroepen of één of meerdere beroepsactiviteiten die Hij bepaalt. Deze lijst vult de criteria aan die in artikel 333 worden beoogd.

§ 2. Deze specifieke criteria kunnen enkel bestaan uit elementen die al dan niet op het bestaan van een gezag wijzen. Zij kunnen niet afwijken van de criteria bepaald in artikel 333 en moeten niet noodzakelijk bestaan uit een van de elementen van § 3.

§ 3. Deze lijst met specifieke criteria kan onder meer volgende elementen van socio-economische en juridische aard bevatten:

- verantwoordelijkheid en beslissingsmacht over de financiële middelen om de onderneming rendabel te houden;
- de vaste en/of gewaarborgde bezoldiging;
- persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen en persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en verliezen van de onderneming;
- de mogelijkheid personeel in dienst te nemen of zich te laten vervangen;
- zich manifesteren als onderneming ten overstaan van de medecontractant of van derden;
- in ruimtes en/of met materiaal werken die in eigen bezit zijn.

§ 4. Ingeval van samenloop tussen criteria per sector, criteria per beroep, en/of criteria per beroepscategorie hebben de laatstgenoemde voorrang op de vorige.

Afdeling 2.

(Opgeheven bij W 2012-08-25)

Art. 335. De Koning kan de Hem door artikel 334 toegekende bevoegdheid slechts uitoefenen na advies van:

1) het Directiecomité van het Federaal aansturingsbureau van de sociale inlichtingen en opsporingsdienst, zoals bepaald in artikel 6 van het Sociaal Strafwetboek,

2) de bevoegde paritaire comités of subcomités. Dit advies wordt gegeven door de Nationale Arbeidsraad wanneer verschillende paritaire comités bevoegd zijn. Bij ontstentenis van bevoegd of werkend paritair comité of subcomité wordt dit advies gegeven door de Nationale Arbeidsraad,

3) de Hoge raad voor de zelfstandigen en de K.M.O., die zijn advies uitbrengt na raadpleging van de betrokken sectoren en beroepen en als er een bestaat, de beroepsorde die of het beroepsinstituut dat voor het betrokken beroep door de wet is aangesteld.

Deze drie organen verstrekken hun adviezen binnen vier maanden nadat het verzoek werd gedaan door de Minister bevoegd voor Werk, de Minister bevoegd voor Sociale Zaken of de Minister bevoegd voor Middenstand.

Indien binnen de gestelde termijn geen eensluidend en eenparig advies werd verstrekt, kan de Koning voor de betrokken sector(en), beroep(en), categorie(ën) van beroepen of beroepsactiviteit(en), specifieke criteria slechts bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad bepalen.

De in het tweede lid bedoelde ministers kunnen de in het eerste lid vermelde organen hetzij op hun eigen initiatief hetzij op vraag van het bevoegde paritaire comité of subcomité, de Nationale Arbeidsraad, de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de K.M.O. of van de organisaties die erin vertegenwoordigd zijn, verzoeken hun adviezen te verstrekken.

Indien de bevoegde ministers gelijktijdig meerdere verzoeken ontvangen om een advies te vragen aan de in het eerste lid vermelde organen, bepalen ze een kalender voor de indiening van de desbetreffende adviesaanvragen.

Afdeling 3.
(Opgeheven bij W 2012-08-25)

Art. 336.
(Opgeheven bij W 2012-08-25)

Afdeling 4.
(Opgeheven bij W 2012-08-25)

Art. 337.
(Opgeheven bij W 2012-08-25)

Hoofdstuk V/1. Vermoeden betreffende de aard van de arbeidsrelatie

Art. 337/1.

§ 1. Dit hoofdstuk is van toepassing op de arbeidsrelaties die bestaan in het raam van:

1° de uitoefening van de werkzaamheden die zijn vermeld in artikel 20, § 2, van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde;

2° de uitoefening van de activiteit die erin bestaat om voor rekening van derden alle soorten bewakings- en/of toezichtsdiensten uit te oefenen;

3° het vervoer van goederen en of personen voor rekening van derden, met uitzondering van de ambulancediensten en het vervoer van personen met een handicap;

4° De activiteiten die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair comité voor de schoonmaak, die nog niet beoogd worden in 1°.

§ 2. De in de eerste paragraaf bepaalde lijst kan door de Koning worden uitgebreid, nadat het advies werd ingewonnen van:

1) het Directiecomité van het Federaal aansturingsbureau van de sociale inlichtingen en opsporingsdienst zoals bepaald in artikel 6 van het Sociaal Strafwetboek,

2) de bevoegde paritaire comités of subcomités. Dit advies wordt gegeven door de Nationale Arbeidsraad wanneer verschillende paritaire comités bevoegd zijn. Bij ontstentenis van bevoegd of werkend paritair comité of subcomité wordt dit advies gegeven door de Nationale Arbeidsraad,

3) de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de K.M.O., die zijn advies uitbrengt na raadpleging van de betrokken sectoren en beroepen en als er een bestaat, de beroepsorde die of het beroepsinstituut dat voor het betrokken beroep door de wet is aangesteld.

Deze drie organen verstrekken hun adviezen binnen vier maanden nadat het verzoek werd gedaan door de Minister bevoegd voor Werk, de Minister bevoegd voor Sociale Zaken of de Minister bevoegd voor Middenstand.

Indien binnen de gestelde termijn geen eensluidend eenparig advies werd verstrekt, kan de Koning de betrokken sector(en), beroep(en), categorie(en) van beroepen of beroepsactiviteit(en), slechts bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad onder de toepassing van dit hoofdstuk brengen.

De in het tweede lid bedoelde ministers kunnen de in het eerste lid vermelde organen hetzij op hun eigen initiatief hetzij op vraag van het bevoegde paritaire comité of subcomité, de Nationale Arbeidsraad, de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de K.M.O. of van de organisaties die erin vertegenwoordigd zijn, verzoeken hun adviezen te verstrekken.

Indien de bevoegde ministers gelijktijdig meerdere verzoeken ontvangen om een advies te vragen aan de in het eerste lid vermelde organen, bepalen ze een kalender voor de indiening van de desbetreffende adviesaanvragen.

§ 3. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op de familiale arbeidsrelaties.

Wordt begrepen onder familiale arbeidsrelaties:

a) de arbeidsrelaties tussen bloedverwanten en aanverwanten tot de derde graad en tussen wettelijk samenwonenden zoals bedoeld in de wet van 23 november 1998 tot invoering van de wettelijke samenwoning;

b) de arbeidsrelaties tussen een vennootschap en een natuurlijk persoon, waarbij de natuurlijk persoon een bloedverwant of aanverwant is tot de derde graad van, of wettelijk samenwoont met, hetzij degene die alleen hetzij zij die samen, meer dan 50 procent van de aandelen bezitten van de bedoelde vennootschap.

Art. 337/2.

§ 1. De in artikel 337/1 bedoelde arbeidsrelaties, worden weerlegbaar vermoed een arbeidsovereenkomst te zijn wanneer uit de analyse van de arbeidsrelatie blijkt dat meer dan de helft van de hiernavolgende criteria zijn vervuld:

a) ontstentenis van enig financieel of economisch risico in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, zoals dit onder meer het geval is:

- bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,
- bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming;

b) ontstentenis van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert;

c) ontstentenis van beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert;

d) ontstentenis van beslissingsmacht over het prijsbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, behoudens wanneer de prijzen wettelijk zijn vastgelegd;

e) de ontstentenis van resultaatsverbintenis betreffende de overeengekomen arbeid;

f) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die de werkzaamheden uitvoert;

g) het zelf geen werkgever zijn van persoonlijk en vrij aangeworven personeel of het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk personeel aan te werven of zich te laten vervangen;

h) het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen of hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één medecontractant werken;

i) in ruimtes werken waarvan men niet de eigenaar of de huurder is of werken met materiaal dat ter beschikking wordt gesteld, gefinancierd of gewaarborgd door de medecontractant.

§ 2. Wanneer blijkt dat meer dan de helft van de criteria, vermeld in de eerste paragraaf niet zijn vervuld, wordt de arbeidsrelatie, weerlegbaar vermoed een zelfstandigenovereenkomst te zijn.

Dit vermoeden kan worden weerlegd door alle middelen van recht, onder andere op basis van de in deze wet bepaalde algemene criteria.

§ 3. De Koning kan volgens dezelfde procedure als deze bepaald in artikel 335, specifieke criteria bepalen die eigen zijn aan één of meerdere sectoren, één of meerdere beroepen of één meerdere categorieën van beroepen of één of meerdere beroepsactiviteiten die Hij bepaalt, en die de in de eerste paragraaf bepaalde criteria vervangen of aanvullen.

Deze criteria dienen elementen te bevatten die verband houden met een socio-economische afhankelijkheid of juridische ondergeschiktheid.

HOOFDSTUK VI. De beslissingen betreffende de kwalificatie van een arbeidsrelatie door de administratieve commissie

Art. 338.

§ 1. De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie. Deze beslissingen worden van kracht voor een periode van drie jaar in de in § 2, tweede en derde lid, bedoelde gevallen.

§ 2. Deze beslissingen worden genomen op gezamenlijk initiatief van het geheel van de partijen van de arbeidsrelatie, wanneer de partijen de bevoegde kamer van de administratieve commissie binnen een termijn van één jaar aanzoeken vanaf de inwerkingtreding van deze wet of van het in artikel 334, 337/1 of 337/2 bedoeld koninklijk besluit voor zover dit van toepassing is op de betrokken arbeidsrelatie.

Deze beslissingen kunnen eveneens worden genomen op initiatief van een enkele partij van de arbeidsrelatie ingeval deze een beroepsactiviteit van zelfstandige start en een aanvraag ervoor doet bij haar sociaal verzekeringsfonds zoals bedoeld bij artikel 20 van het Koninklijk besluit nr. 38, en dit hetzij bij de aansluiting hetzij binnen een termijn van 1 jaar na de aanvang van de arbeidsrelatie.

Deze beslissingen kunnen ten slotte worden genomen op initiatief van elke partij bij een arbeidsrelatie of beoogde arbeidsrelatie waarvan het statuut van werknemer of zelfstandige onzeker is en hierom rechtstreeks de administratieve commissie verzoekt, hetzij voorafgaand aan de aanvang van de arbeidsrelatie hetzij binnen een termijn van 1 jaar na de aanvang van de arbeidsrelatie.

In dit kader zullen de regels en de modaliteiten van de opdracht van de bij artikel 20 van het Koninklijk Besluit nr. 38 bedoelde sociale verzekeringsfondsen door de Koning worden vastgesteld.

§ 3. Geen enkele beslissing kan worden gegeven:

1° wanneer op het ogenblik van de indiening van het verzoek de bevoegde diensten van de instellingen van sociale zekerheid een onderzoek hebben geopend of een strafrechterlijk onderzoek betreffende de aard van de arbeidsrelatie werd geopend;

2° wanneer de aard van de betrokken arbeidsrelatie bij een arbeidsrechtbank aanhangig werd gemaakt of deze zich er reeds over uitgesproken heeft.

§ 4. Deze beslissingen zijn bindend voor de instellingen die in de administratieve commissie vertegenwoordigd zijn evenals voor de sociaalverzekeringsfondsen bedoeld in artikel 20 van het koninklijk besluit nr. 38, behalve:

1° wanneer de voorwaarden betreffende de uitvoering van de arbeidsrelatie en waarop de beslissing werd gegrond, gewijzigd worden. In dit geval heeft de intrekking van de beslissing uitwerking vanaf de dag van de wijziging van deze voorwaarden;

2° wanneer blijkt dat de elementen betreffende de kwalificatie van de arbeidsrelatie die door de partijen werden verschaft op een onvolledige of onjuiste wijze werden verschaft. In dat geval wordt de beslissing geacht nooit te hebben bestaan.

De instellingen van sociale zekerheid blijven er dus toe gemachtigd over te gaan tot een controle van het behoud van de elementen die de beslissing van de administratieve kamer hebben gegrond.

§ 5. Er kan door de partijen binnen de maand die volgt op de kennisgeving van de beslissingen via aangetekend schrijven tegen deze beslissingen voor de arbeidsrechtbanken een beroep worden aangetekend.

De beslissing wordt definitief indien geen enkel beroep wordt aangetekend.

Deze rechtsvordering wordt begrepen in eerste aanleg, in beroep en in cassatie.

§ 6. De partij die een beslissing van de bevoegde kamer van de administratieve commissie onder de door dit artikel voorziene voorwaarden heeft gekregen, kan een nieuwe beslissing van deze kamer bekomen.

§ 7. Ieder jaar stelt de administratieve commissie een verslag op met daarin haar rechtspraak.

HOOFDSTUK VII. - Slotbepalingen

Art. 339. Deze titel is van toepassing zonder dat hierbij afbreuk wordt gedaan aan de soevereine macht van hoven en rechtbanken om de aard van een welbepaalde arbeidsrelatie te beoordelen, rekening houdende met algemene criteria, en, desgevallend de specifieke criteria en/of het in hoofdstuk V/1 bepaalde vermoeden.

Wanneer een instelling van sociale zekerheid de aard van een arbeidsrelatie betwist, is zij ertoe gehouden voorafgaand de rechtspraak van de administratieve commissie bedoeld in artikel 329 te raadplegen.

Art. 340.

§ 1. In de hypothesen van herkwalificatie van de arbeidsrelatie, bedoeld bij § 6, zal de rechtzetting van de verschuldigde sociale zekerheidsbijdragen worden toegepast voor de periode die de herkwalificatie voorafgaat sedert de inwerkingtreding, desgevallend, van het op de betrokken arbeidsrelatie toepasselijke koninklijk besluit bedoeld in de artikelen 334, 337/1 en 337/2, rekening houdende met de verjaringstermijn bepaald bij artikel 42 van de wet van 27 juni 1969 en bij artikel 16 van koninklijk besluit nr. 38.

§ 2. In geval van herkwalificatie tot verloonde arbeidsrelatie, in afwijking van de bepalingen van hoofdstuk IV van de wet van 27 juni 1969, en onverminderd de toepassing van het stelsel van sociale zekerheid der loontrekkenden, zal de rechtzetting enkel de bijdragen als dusdanig betreffen, met uitzondering van de verhogingen, intresten en andere kosten of sancties voorzien bij hoofdstuk IV van voornoemde wet, en mits afhouding van de tijdens die periode aan de inninginstelling van de sociale zekerheidsbijdragen der zelfstandigen verschuldigde bijdragen.

Zo ook blijven in deze hypothesen de gedurende de periode die de herkwalificatie voorafgaat aan de inninginstelling van de sociale zekerheidsbijdragen der zelfstandigen verschuldigde bijdragen verworven en zullen die door de werker niet teruggevorderd kunnen worden wiens statuut hergekwalificeerd is.

Onverminderd de loonbarema's zal de maandelijkse bezoldiging van de werknemer, zonder werkgeversbijdragen voor sociale zekerheid en vóór aftrek van de bedrijfsvoorheffing geacht worden gelijk te zijn aan het maandelijks gemiddelde van de inkomsten toegekend als zelfstandige en verminderd met het maandelijks gemiddelde van de sociale zekerheidsbijdragen verschuldigd aan de inninginstelling van de sociale zekerheidsbijdragen der zelfstandigen.

§ 3. In geval van herkwalificatie tot zelfstandige arbeidsrelatie, in afwijking van de bepalingen van het koninklijk besluit nr. 38 en onverminderd de toepassing van het stelsel van sociale zekerheid der zelfstandigen, zal de rechtzetting enkel de bijdragen als dusdanig betreffen, met uitzondering van de verhogingen en intresten en mits afhouding van de tijdens deze periode aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid der werknemers verschuldigde persoonlijke bijdragen.

Zo ook blijven in deze hypothesen de gedurende de periode die de herkwalificatie voorafgaat aan de Rijksdienst voor sociale zekerheid der werknemers verschuldigde persoonlijke bijdragen verworven en kunnen deze niet door de werker wiens arbeidsrelatie hergekwalificeerd werd noch door zijn vroegere werkgever teruggevorderd worden.

§ 4. Jaarlijks en voor de eerste keer tijdens het jaar volgend op het jaar van inwerkingtreding van dit artikel, stellen de RSZ-globaal beheer en het globaal financieel beheer van het sociaal statuut der zelfstandigen gezamenlijk een globale afrekening op. Het bedrag van deze afrekening wordt van het ene globaal beheer naar het andere overgedragen vóór het einde van het jaar waarvan de afrekening wordt opgemaakt.

De in vorig lid bedoelde afrekening berust op volgende principes : de door de werker verschuldigde bijdragen voor de periode die voorafgaat aan de herkwalificatie van zijn arbeidsrelatie moeten aan het andere globaal beheer overgemaakt worden, verminderd met het bedrag van de effectief aan de werker toegekende sociale prestaties voor dezelfde periode.

De Koning bepaalt de berekeningswijze en de nadere regels voor de vaststelling van deze globale afrekening.

§ 5. In de hypothesen van herkwalificatie van de arbeidsrelatie bedoeld in § 6 is geen enkele strafsanctie van toepassing.

§ 6. De bij dit artikel bedoelde hypothesen zijn de volgende :

- vrijwillige aansluiting van de werkgever bij de Rijksdienst voor sociale zekerheid wanneer deze aansluiting

plaatsgrijpt ten laatste bij het verstrijken van de termijn van zes maanden vanaf de inwerkingtreding van deze wet [1 of van het op de betrokken arbeidsrelatie toepasselijke koninklijk besluit bedoeld in de artikelen 334, 337/1 en 337/2]1;

- aanzoek van de bevoegde kamer van de administratieve afdeling door alle partijen van de arbeidsrelatie onder de voorwaarden bepaald bij artikel 338, § 2, eerste lid, wanneer de partijen zich binnen een termijn van 6 maanden naar de uitgebrachte beslissing schikken.

Art. 341. Wanneer de Commissie, in het bij artikel 338, § 2, tweede lid, bedoelde geval, vaststelt dat er geen overeenstemming is tussen een arbeidsrelatie en de kwalificatie die door de partijen aan de arbeidsrelatie wordt gegeven, geldt de herkwalificatie slechts voor de toekomst.

Art. 342. Deze titel zal twee jaar na haar inwerkingtreding het voorwerp uitmaken van een evaluatie door de Nationale Arbeidsraad en de Hoge Raad voor Zelfstandigen en Kleine en Middelgrote Ondernemingen.

HOOFDSTUK VIII. - Inwerkingtreding

Art. 343. Deze titel treedt in werking op de eerste dag van de maand na de maand waarin zij in het Belgisch Staatsblad is verschenen, met uitzondering van de artikelen 329, 337/2 § 1 en 2, 338, 339, 341 die in werking treden op 1 januari 2013.

De Koning kan voor de artikelen 329, 337/2 §§ 1 en 2, 338, 339, 341 een datum van inwerkingtreding bepalen voorafgaand aan de datum vermeld in het eerste lid.

3.2. Koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie

Artikel 1. De administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie ingesteld bij artikel 329, § 1 van de programmawet (I) van 27 december 2006, hierna genoemd "Administratieve Commissie", wordt ingesteld bij de Federale Overheidsdienst (FOD) Sociale Zekerheid.

Art. 2. § 1. Overeenkomstig artikel 329, § 2, eerste lid van de programmawet (I) van 27 december 2006, bestaat elke kamer van de Administratieve Commissie, naast de voorzitter:

1° uit minstens twee leden aangewezen op voorstel van de minister bevoegd voor Middenstand, onder de personeelsleden van de Directie-generaal Zelfstandigen van de FOD Sociale Zekerheid of onder de personeelsleden van het Rijksinstituut voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen;

2° uit minstens twee leden aangewezen op voorstel van de ministers bevoegd voor Sociale Zaken en Werk, onder de personeelsleden van de Directie-generaal Sociaal Beleid van de FOD Sociale Zekerheid, onder de personeelsleden van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg of onder de personeelsleden van de Rijksdienst voor sociale zekerheid.

Elke kamer van de Administratieve Commissie wordt voorgezeten door een magistraat aangewezen door de Minister van Justitie.

§ 2. In geval van afwezigheid of verhindering van een lid, bedoeld in § 1, 1°, kan het worden vervangen door een ander lid dat afkomstig is uit de instelling of directie-generaal bedoeld in § 1, 1°.

In geval van afwezigheid of verhindering van een lid, bedoeld in § 1, 2°, kan het worden vervangen door een ander lid dat afkomstig is uit de instelling of directie-generaal bedoeld in § 1, 2°.

In geval van afwezigheid of verhindering van de voorzitter van een kamer, kan het voorzitterschap waargenomen worden door de voorzitter van een andere kamer.

Art. 3. § 1. De voorzitters en de leden worden benoemd voor een hernieuwbaar mandaat van zes jaar.

De leden worden benoemd voor het geheel der kamers.

§ 2. Het mandaat kan beëindigd worden indien wordt vastgesteld dat de in de vorige paragraaf bedoelde leden meermaals, zonder reden, niet deelnamen aan de vergaderingen van de Administratieve Commissie.

De leden, bedoeld in artikel 2, § 1, 1° en 2°, maken niet langer deel uit van de Administratieve Commissie wanneer hun administratief ambt een einde neemt. Zij blijven evenwel aan tot wanneer een nieuw lid van de Administratieve Commissie wordt benoemd.

Art. 4. Het secretariaat en de griffie van de kamers van de Administratieve Commissie worden verzekerd door ambtenaren van de FOD Sociale Zekerheid.

Art. 5. Aan de voorzitters wordt een zitpenning van 100 euro toegekend per deelname aan een zitting van een duur van minstens 3 uur.

De voorzitters hebben recht op terugbetaling van hun reiskosten, onder de voorwaarden bepaald bij het koninklijk besluit van 18 januari 1965 houdende algemene regeling inzake reiskosten.

Voor de toepassing van het voorgaande lid worden de voorzitters gelijkgesteld met ambtenaren van niveau A.

Art. 6. § 1. De voorzitter stelt de dagorde van de zittingen vast.

De voorzitter wordt ermee belast:

1° te waken over de eenheid van de beslissingen;

2° te waken over de goede uitvoering van het artikel 12;

3° elk jaar een activiteitenverslag te bezorgen aan de bevoegde ministers.

De voorzitters kiezen een eerste voorzitter in hun midden, voor een termijn van drie jaar.

De eerste voorzitter wordt ermee belast :

1° de zaken over de kamers te verdelen;

2° te waken over de eenheid van de beslissingen;

3° te waken over de goede uitvoering van het artikel 12;

4° elk jaar een activiteitenverslag te bezorgen aan de bevoegde ministers;

De Administratieve Commissie stelt een huishoudelijk reglement op dat inzonderheid de dagen van de zittingen en de termijn bepaalt waarbinnen de dagorde aan de leden wordt meegedeeld. Dit reglement wordt onderworpen aan de goedkeuring van de ministers bevoegd voor Sociale Zaken, Werk en Middenstand.

§ 2. De zittingen van de kamers van de Administratieve Commissie zijn niet openbaar.

Deze kamers beslissen op stukken na in voorkomend geval de partij(en) van de arbeidsrelatie gehoord te hebben, hetzij op vraag van de meerderheid der leden of de Voorzitter, hetzij op uitdrukkelijke vraag van de een of andere partij.

In voorkomend geval kunnen de partijen zich laten vertegenwoordigen door een advocaat of door elke andere persoon naar keuze die beschikt over een schriftelijk mandaat.

Wanneer bijkomende inlichtingen noodzakelijk blijken te zijn om te oordelen, kan de voorzitter van elke kamer deze op eigen initiatief aanvragen.

§ 3. De kamers beraadslagen geldig bij aanwezigheid van de meerderheid van de leden of vertegenwoordigde leden, voor zover de meerderheid van de aanwezige of vertegenwoordigde leden bedoeld in artikel 2, § 1, 1° en 2°, zich gunstig uitspreken.

De voorzitter heeft geen stemrecht behalve in geval van staking van stemmen.

Art. 7. Om de goede werking van de Administratieve Commissie te garanderen wordt gevraagd, voor de aanvragen bedoeld in artikel 338, § 2, eerste lid, van de programmawet (I) van 27 december 2006:

1° de aanvraag in te dienen bij de griffie van de administratieve afdeling, hetzij door de neerlegging van een verzoekschrift ter plaatse, hetzij bij een ter post aangetekend schrijven, binnen de termijn voorzien in het genoemde artikel;

2° de volgende gegevens op de aanvraag te vermelden:

a) de naam, de voornaam, de woonplaats en in voorkomend geval het rijksregisternummer van de partijen van de arbeidsrelatie vermelden;

b) het voorwerp van de aanvraag;

c) de betrokken activiteitssector en beroep vermelden;

3° bij de aanvraag alle documenten te voegen die dienstig kunnen zijn om de arbeidsrelatie te kwalificeren en die met name de voorwaarden betreffende de uitvoering ervan verduidelijken;

4° de aanvraag door alle partijen van de arbeidsrelatie te laten ondertekenen.

Art. 8. § 1. Om de goede werking van de administratieve Commissie te garanderen, wordt gevraagd, voor de aanvragen bedoeld in artikel 338, § 2, tweede lid, van de voormelde programmawet:

1° de aanvraag in te dienen bij een sociaal verzekeringsfonds tegelijkertijd met de aansluitingsverklaring;

2° de volgende gegevens op de aanvraag te vermelden:

a) de naam, de voornaam, de woonplaats en in voorkomend geval het rijksregisternummer van de partijen van de arbeidsrelatie vermelden;

b) het voorwerp van de aanvraag;

c) de betrokken activiteitssector en beroep vermelden;

3° bij de aanvraag alle documenten te voegen die dienstig kunnen zijn om de arbeidsrelatie te kwalificeren en die met name de voorwaarden betreffende de uitvoering ervan verduidelijken;

4° de aanvraag te ondertekenen.

§ 2. De aanvrager kan de hulp inroepen van het betreffende sociaal verzekeringsfonds om de aanvraag zoals bedoeld in § 1 op te stellen of om informatie te verkrijgen over de algemene of bijzondere criteria die toelaten om het bestaan of de afwezigheid van een gezagsrelatie te beoordelen.

§ 3. Zodra de aanvraag voldoet aan de voorwaarden zoals bedoeld in § 1, bezorgt het sociaal verzekeringsfonds deze aan de griffie van de Administratieve Commissie, samen met een kopie van de aansluitingsverklaring die behoorlijk is ingevuld.

Art. 9. Om de goede werking van de Administratieve Commissie te garanderen, wordt gevraagd, voor de aanvragen bedoeld in artikel 338, § 2, derde lid, van voormelde programmawet:

1° de aanvraag in te dienen bij de griffie van de Administratieve Commissie, hetzij door de neerlegging van een verzoekschrift ter plaatse, hetzij bij een ter post aangetekend schrijven;

2° de volgende gegevens op de aanvraag te vermelden:

a) de naam, de voornaam, de woonplaats en in voorkomend geval het rijksregisternummer van de aanvrager;

b) het voorwerp van de aanvraag;

c) de betrokken activiteitssector en beroep vermelden;

3° bij de aanvraag alle documenten te voegen die dienstig kunnen zijn om de arbeidsrelatie te kwalificeren en die met name de voorwaarden betreffende de uitvoering ervan verduidelijken;

4° de aanvraag te ondertekenen.

Art. 10. Om de goede werking van de Administratieve Commissie te garanderen, wordt gevraagd, voor de aanvragen bedoeld in artikel 338, § 6, van voormelde programmawet:

1° de aanvraag in te dienen bij de griffie van de Administratieve Commissie, hetzij door de neerlegging van een verzoekschrift ter plaatse, hetzij bij een ter post aangetekend schrijven;

2° de volgende gegevens op de aanvraag te vermelden:

a) de naam, de voornaam, de woonplaats en in voorkomend geval het rijksregisternummer van de aanvrager;

b) het voorwerp en de reden van de aanvraag;

c) de wijzigingen aan de arbeidsrelatie;

3° bij de aanvraag alle documenten te voegen die dienstig kunnen zijn om de arbeidsrelatie te kwalificeren en die met name de voorwaarden betreffende de uitvoering ervan verduidelijken;

4° de aanvraag te ondertekenen.

Art. 11. De griffie houdt een lijst bij van alle aanvragen, bedoeld in de artikelen 8 tot en met 10 van dit besluit. Een kopie van deze lijst wordt minstens een keer per kwartaal bezorgd aan de diensten van de RSZ, het RSVZ, de FOD Sociale Zekerheid, de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

Art. 12. De beslissingen van de Administratieve Commissie worden genomen binnen de drie maanden volgend op de datum van indiening van de aanvraag. Deze termijn wordt in voorkomend geval verlengd met het aantal dagen tussen de datum van de aanvraag van bijkomende documenten waarvan sprake in artikel 6, § 2, vierde lid, van dit besluit, en de datum van ontvangst van deze documenten.

Voor de aanvragen bedoeld in artikel 8, van dit besluit, begint de termijn van drie maanden evenwel pas te lopen vanaf de dag waarop de griffie deze ontvangt van het betreffende sociaal verzekeringsfonds.

Art. 13. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, de minister bevoegd voor Zelfstandigen en de minister bevoegd voor Werk zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

3.3. Koninklijk besluit van 11 februari 2013 tot benoeming van de leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie

Artikel 1. De volgende personen worden benoemd als Franstalige leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie:

a) als voorzitter: de heer Jean-François Neven, raadsheer in het Arbeidshof te Brussel;

b) als vaste leden:

Mevr. Marie-Hélène Vrielinck als vertegenwoordiger van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
de heer Julien Bartholomé als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg;

de heer Christian Dekeyser als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen;

Mevr. Muriel Galerín als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;

c) als plaatsvervangers : de heer Ylber Zejnullahu als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociaal Beleid;

Mevr. Anne-Cécile Schreuer als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg.

de heer Frédéric Sauvage als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen;

de heer Vincent Franquet als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.

Art. 2. De volgende personen worden benoemd als Nederlandstalige leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie:

a) als voorzitter: de heer Lieven Lenaerts, raadsheer in het Arbeidshof te Brussel;

b) als vaste leden: Mevr. Pascale Mylemans als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociaal Beleid;

de heer Chris Vanlaere als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg;

de heer Sven Vanhuyse als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen;

de heer Erwin Tavernier als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.

c) als plaatsvervangers : de heer Wim Brouckaert als vertegenwoordiger van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid; Mevr. Sarah Depuydt als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg;

de heer Wim De Booser als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen;

de heer Joseph Morren als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen.

Art. 3. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, de minister bevoegd voor Justitie, de minister bevoegd voor Zelfstandigen en de minister bevoegd voor Werk zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

3.4. Koninklijk besluit van 18 oktober 2013 houdende ontslag en benoeming van leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie

Artikel 1. Ontslag uit zijn mandaat van vast Nederlandstalig lid van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie wordt verleend aan de heer Chris Vanlaere.

Art. 2. Wordt benoemd ten titel van vast Nederlandstalig lid van dezelfde Commissie Mevr. Sarah Depuydt, als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg ter vervanging van de heer Chris Vanlaere.

Art. 3. Ontslag uit haar mandaat van plaatsvervangend Nederlandstalig lid van dezelfde Commissie wordt verleend aan Mevr. Sarah Depuydt.

Art. 4. Wordt benoemd ten titel van plaatsvervangend Nederlandstalig lid van dezelfde Commissie de heer Brecht Stalmans, als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, ter vervanging van Mevr. Sarah Depuydt.

Art. 5. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, de minister bevoegd voor Zelfstandigen, de minister bevoegd voor Justitie en de minister bevoegd voor Werk zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

3.5. Koninklijk besluit van 10 februari 2015 houdende ontslag en benoeming van leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie

Artikel 1. Ontslag uit zijn mandaat van plaatsvervanger Franstalig lid van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie wordt verleend aan Mevr. Anne-Cécile Schreuer.

Art. 2. Wordt benoemd ten titel van plaatsvervanger Franstalig lid van dezelfde Commissie Mevr. Anne Zimmermann, als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg ter vervanging van Mevr. Anne-Cécile Schreuer wiens mandaat zij voleindigt.

Art. 3. Ontslag uit haar mandaat van vast Franstalig lid van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie wordt verleend aan Mevr. Muriel Galerín.

Art. 4. Wordt benoemd ten titel van vast Franstalig lid van dezelfde Commissie Mevr. Doris Mulombe-Mwanza, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen ter vervanging van Mevr. Muriel Galerín wiens mandaat zij voleindigt.

Art. 5. Ontslag uit zijn mandaat van plaatsvervangend Franstalig lid van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie wordt verleend aan de heer Frédéric Sauvage.

Art. 6. Wordt benoemd ten titel van plaatsvervangend Franstalig lid van dezelfde Commissie de Mevrn. Mathilde Henkinbrant en Géraldine Elfathi, als vertegenwoordigers van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen ter vervanging van de heer Frédéric Sauvage wiens mandaat zij voleindigen.

Art. 7. Ontslag uit zijn mandaat van plaatsvervangend Nederlandstalig lid van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie wordt verleend aan de heer Brecht Stalmans.

Art. 8. Wordt benoemd ten titel van plaatsvervangend Nederlandstalig lid van dezelfde Commissie de heer Chris Vanlaere als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg ter vervanging van de heer Brecht Stalmans wiens mandaat hij voleindigt.

Art. 9. Ontslag uit zijn mandaat van plaatsvervangend Nederlandstalig lid van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie wordt verleend aan de heer Wim De Booser.

Art. 10. Wordt benoemd ten titel van plaatsvervangend Nederlandstalig lid van dezelfde Commissie Mevr. Riet Vanden Driessche en de heer Pol Bosman, als vertegenwoordigers van de Federale Overheidsdienst Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen ter vervanging van de heer Wim De Booser wiens mandaat zij voleindigen.

Art. 11. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Werk, de minister bevoegd voor Justitie, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, en de minister bevoegd voor Zelfstandigen, zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

3.6. Koninklijk besluit van 12 november 2015 houdende ontslag en benoeming van leden van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie

Artikel 1. Ontslag uit zijn mandaat van vast Franstalig lid van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie wordt verleend aan de heer Julien Bartholomé.

Art. 2. Wordt benoemd ten titel van vast Franstalig lid van dezelfde Commissie Mevr. Anne Zimmermann, als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg ter vervanging van de heer Julien Bartholomé wiens mandaat zij voleindigt.

Art. 3. Ontslag uit haar mandaat van plaatsvervangend Franstalig lid van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie wordt verleend aan Mevr. Anne Zimmermann.

Art. 4. Wordt benoemd ten titel van plaatsvervangend Franstalig lid van dezelfde Commissie Mevr. Céline Du Bled als vertegenwoordiger van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg ter vervanging van Mevr. Anne Zimmermann wiens mandaat zij voleindigt.

Art. 5. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Werk, de minister bevoegd voor Justitie, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, en de minister bevoegd voor Zelfstandigen, zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

3.7. Koninklijk besluit van 29 april 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelatie tussen een bewakingsagent bedoeld bij de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid en zijn medecontractant

Artikel 1. § 1. Voor de toepassing van dit besluit moet worden verstaan onder “*de bewakingsagent*” de bewakingsagent bedoeld bij de wet van 10 april 1990 tot regeling van de private en bijzondere veiligheid.

§ 2. Dit besluit is van toepassing op de arbeidsrelatie die bestaat tussen een bewakingsagent en zijn medecontractant.

Art. 2. De criteria bedoeld in artikel 337/2, § 1, van de programmawet (I) van 27 december 2006 worden vervangen als volgt:

a) ontstentenis, in hoofde van de bewakingsagent, van enig financieel of economisch risico, zoals dit onder meer het geval is:

- bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,
- bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming;

b) ontstentenis, in hoofde van de bewakingsagent, van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming;

c) ontstentenis, in hoofde van de bewakingsagent, van enige beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming;

d) ontstentenis, in hoofde van de bewakingsagent, van beslissingsmacht over het prijsbeleid van de onderneming, behoudens wanneer de prijzen wettelijk zijn vastgelegd, of van inspraak in identificeren van potentiële klanten en in onderhandelen en afsluiten van commerciële bewakingsopdrachten;

e) ontstentenis van resultaatsverbintenis betreffende de overeengekomen arbeid;

of afwezigheid, in hoofde van de bewakingsagent, van rechtstreekse toegang tot informatie aangaande de te bewaken site van de klant;

of afwezigheid, in hoofde van de bewakingsagent, van opmaak van de eigen planning en van de eigen arbeidsorganisatie;

of afwezigheid, in hoofde van de bewakingsagent, van bepaling van de plaats van tewerkstelling;

of onderworpen zijn van de bewakingsagent aan een systeem van tijdsregistratie;

of onderworpen zijn van de bewakingsagent aan controle door hiërarchische oversten;

f) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door de bewakingsagent;

g) het zelf geen werkgever zijn van persoonlijk en vrij aangeworven personeel of het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk personeel aan te werven of zich te laten vervangen zonder toestemming;

h) het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen of hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één medecontractant werken;

i) werken met materiaal dat ter beschikking wordt gesteld, gefinancierd of gewaarborgd door de medecontractant; of werken met communicatiemiddelen waarvan de bewakingsagent geen eigenaar of huurder is;

of werken met een uniform met het bedrijfslogo van de medecontractant;

of werken met een identificatiekaart F.O.D. BIZA waarop de naam van de medecontractant vermeld is.

Art. 3. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, de minister bevoegd voor Zelfstandigen en de minister bevoegd voor Werk zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

3.8. Koninklijk besluit van 7 juni 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, §3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van sommige onroerende werkzaamheden

Artikel 1. § 1. Voor de toepassing van dit besluit moet worden verstaan onder:

1° “de wet”: de programmawet (I) van 27 december 2006;

2° “de onderneming”: de onderneming die de werken uitvoert of de onderneming die de werken uitvoert en waarin de persoon die de werken uitvoert aandelen bezit.

§ 2. Dit besluit is van toepassing op de arbeidsrelaties die betrekking hebben op één van de activiteiten opgesomd in artikel 20, § 2, van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde, voor zover deze activiteit ook binnen het toepassingsgebied van één van de volgende bepalingen vallen:

1° artikel 1 van het koninklijk besluit van 18 mei 1973 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Paritair Comité voor de stoffering en de houtbewerking;

2° artikel 1 van het koninklijk besluit van 4 maart 1975 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van het Paritair Comité voor het bouwbedrijf en tot vaststelling van het aantal leden ervan;

3° artikel 1, § 1, 1), van het koninklijk besluit van 5 juli 1978 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van sommige paritaire comités en tot vaststelling van het aantal leden ervan;

4° artikel 1, 1), van het koninklijk besluit van 13 maart 1985 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en van de bevoegdheid van paritaire subcomités voor de sectoren die aan de metaal-, machine- en elektrische bouw verwant zijn en tot vaststelling van het aantal leden ervan.

Art. 2. De criteria bedoeld in artikel 337/2, § 1, van de wet worden vervangen als volgt:

a) ontstentenis, in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, van enig financieel of economisch risico, zoals dit onder meer het geval is:

1° bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,

2° bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming, of,

3° bij ontstentenis van persoonlijke aansprakelijkheid, die geen betrekking heeft op bedrog, een zware fout of een lichte gewoontelijke fout, in voorkomend geval met name beoordeeld in functie van het bestek of van iedere andere verbintenis ten aanzien de gerealiseerde werken;

b) ontstentenis, in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming, zoals dit onder meer het geval is inzake de uitgaven, ontvangsten, investeringen of aanwending van de al dan niet eigen middelen van de onderneming;

c) ontstentenis, in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, van beslissingsmacht over het aankoop-

en prijsbeleid van de onderneming of van vrijheid in het identificeren van mogelijke klanten, het onderhandelen of het afsluiten van contracten;

d) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die de werkzaamheden uitvoert. Voor de toepassing van dit criterium mag geen rekening gehouden worden met vaste voorschotten om materiaal en grondstoffen aan te kopen;

e) het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk personeel aan te werven of zich te laten vervangen;

f) het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen of van zijn medecontractant, zoals met name het geval is wanneer geen gebruik wordt gemaakt van bepaalde zichtbare elementen die kenmerkend zijn voor de onderneming, zoals logo's, belettering op voertuigen, uithangborden of publicitaire slogans;

g) werken hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één medecontractant;

h) werken in ruimtes die zich buiten de werf bevinden of met materiaal waarvan men geen eigenaar of huurder is, zoals met name het geval is wanneer gewerkt wordt in ruimtes die aangewend worden als opslag- of werkplaats, of met voertuigen, materieel of gereedschap waarvan de uitvoerder van de werken geen eigenaar is, die hij niet heeft geleased of die hem door de medecontractant werden ter beschikking gesteld;

i) niet onafhankelijk werken ten overstaan van de werkploegen van de medecontractant of van de onderneming waarin de uitvoerder van de werken de hoedanigheid van werkende vennoot heeft.

Art. 3. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, de minister bevoegd voor Zelfstandigen en de minister bevoegd voor Werk zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

3.9. Koninklijk besluit van 20 juni 2013 tot uitvoering van sommige bepalingen van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair comité voor de landbouw of van het paritair comité voor het tuinbouwbedrijf

Artikel 1. § 1. Dit besluit is van toepassing op de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die worden verricht door landbouwondernemingen, te weten:

- de pluimveeteelt;
- de bijenteelt;
- de visteelt;
- de mosselteelt;
- de oesterteelt;
- de kunstmatige bevruchting;
- het onderhouden en verzorgen van paarden, het verhuren van paardenboxen, stallingen en het onderhoud ervan, het geven van instructies in verband met paardrijden, met uitzondering van de activiteiten ressorterende onder de bevoegdheid van het Paritair Comité voor het hotelbedrijf;
- de door de bevoegde overheid erkende diensten voor bedrijfsverzorging in de landbouw.

Dit besluit is ook van toepassing op de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die worden verricht door tuinbouwondernemingen, te weten:

- de groententeelt, met inbegrip van de speciale teelten, zoals de witloof- en paddestoelenteelt;
- de fruitteelt, met inbegrip van de speciale teelten, zoals druiven-, perziken- en aardbeienteelt;
- de bloemen- en sierplantenteelt, alle specialiteiten inbegrepen;
- de boomkwekerij, met inbegrip van de rozen en sierheesterteelt;
- de teelt van de tuinbouwzaden;
- het aanleggen en/of onderhouden van parken, tuinen, sportterreinen, recreatieterreinen, groene zones, begraafplaatsen met inbegrip van begraafplaatsen van vreemde militairen in België;
- het aanleggen en/of onderhouden in eigen beheer van parken, tuinen, sportterreinen, recreatieterreinen

- of groene zones, wanneer de werklieden van de onderneming hoofdzakelijk aan deze activiteiten zijn tewerkgesteld;
- het verrichten van onderzoek in verband met tuinbouwgewassen en organiseren van voorlichting in de tuinbouwsector;
- de ondernemingen waarvan de hoofdactiviteit bestaat uit het sorteren van tuinbouwproducten;
- de productie van potgrond, turf, schors en bodemverbeterende producten.

Wat de boomkwekerij en de bloemen- en sierplantenteelt betreft, wordt onder telen onder meer verstaan: het zaaien, planten, verspenen, oppotten, verpotten, stekken, in vitro of anderszins vermeerderen, bemesten, forceren, in bloei trekken, toppen alsook het verrichten van alle mogelijke andere of gelijkaardige werkzaamheden aan bollen, stekken, plantmateriaal evenals aan planten die men zelf geheel of hoofdzakelijk teelt (d.w.z. plantmateriaal dat op het ogenblik van inkoop reeds een zekere ontwikkeling doormaakte).

§ 2. Voor de toepassing van dit besluit moet worden verstaan onder “*de onderneming*” de onderneming die de werken uitvoert of de onderneming die de werken uitvoert en waarin de persoon die de werken uitvoert aandelen bezit. Deze definitie is niet van toepassing op het in artikel 3, g) bedoelde criterium.

Art. 2. De in artikel 337/1, § 1, van de programmawet (I) van 27 december 2006 bepaalde lijst wordt uitgebreid tot de in artikel 1 bedoelde activiteiten.

Art. 3. De criteria bedoeld in artikel 337/2, § 1, van de programmawet (I) van 27 december 2006 worden vervangen als volgt:

a) ontstentenis van enig financieel of economisch risico in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, zoals dit onder meer het geval is:

- bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,
- bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming;

b) ontstentenis van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert;

c) ontstentenis van beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert;

d) ontstentenis van beslissingsmacht over het prijsbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, behoudens wanneer de prijzen wettelijk zijn vastgelegd;

e) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de omvang van de prestaties geleverd door diegene die de werkzaamheden uitvoert;

f) het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk eigen personeel aan te werven of zich te laten vervangen;

g) het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen, zoals dit onder meer het geval is wanneer geen gebruik wordt gemaakt van een logo of een eigen bedrijfsnaam, of hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één en dezelfde medecontractant werken;

h) uitsluitend of hoofdzakelijk werken met materiaal of vervoermiddelen, ter beschikking gesteld, gefinancierd of gewaarborgd door de medecontractant;

i) het ontbreken van onafhankelijkheid van diegene die de werkzaamheden uitvoert, ten overstaan van de medecontractant wat betreft zijn logies;

j) werken op dezelfde plaatsen als de werknemers van de medecontractant, uitvoeren van dezelfde werkzaamheden als hen en niet beschikken over een gespecialiseerde beroepskennis nodig voor de uitvoering van de werkzaamheden.

Art. 4. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, de minister bevoegd voor Zelfstandigen en de minister bevoegd voor Werk zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

3.10. Koninklijk besluit van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor het wegvervoer en de logistiek voor rekening van derden

Artikel 1. Dit besluit is van toepassing op de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van de werkzaamheden die vermeld zijn in artikel 4 van het koninklijk besluit van 22 januari 2010 tot oprichting van de paritaire subcomités voor het vervoer en de logistiek en tot vaststelling van hun benaming en bevoegdheid.

§ 2. Voor de toepassing van dit besluit moet worden verstaan onder “de onderneming” de onderneming die de werken uitvoert of de onderneming die de werken uitvoert en waarin de persoon die de werken uitvoert aandelen bezit. Deze definitie is niet van toepassing op het in artikel 2, g) bedoeld criterium.

Art. 2. De criteria bedoeld in artikel 337/2, § 1, van de programmawet (I) van 27 december 2006 worden vervangen als volgt:

a) ontstentenis van enig financieel of economisch risico in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, zoals dit onder meer het geval is:

- bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,
- bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming, of,
- bij ontstentenis van een financiële waarborg verstrekt in het kader van de toegang tot het beroep van goederenvervoerder, of,
- bij ontstentenis van een getuigschrift of een bewijs van vakbekwaamheid bedoeld in de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en in de wet van 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg;

b) ontstentenis van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, zoals dit onder meer het geval is bij ontstentenis van een getuigschrift of een bewijs van vakbekwaamheid bedoeld in de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en in de wet van 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg;

c) ontstentenis van beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert;

d) ontstentenis van beslissingsmacht over de prestaties die in aanmerking komen voor de prijsafrekening van de werkzaamheden in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, behalve indien de prijs overeengekomen is op basis van objectieve criteria, zoals bij transportbeurzen en aanbestedingen die objectieve criteria hanteren voor de prijsbepaling zonder dat de vervoerder daar individueel invloed op kan hebben;

e) ontstentenis van resultaatsverbintenis betreffende het overeengekomen werk in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, zoals dit onder meer het geval is bij ontstentenis van een getuigschrift of een bewijs van vakbekwaamheid bedoeld in de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en in de wet van 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg;

f) het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk personeel aan te werven;

g) behalve voor wat betreft de commerciële afspraken rond publiciteit op het getrokken materieel, het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen, zoals dit onder meer het geval is bij ontstentenis van een getuigschrift of een bewijs van vakbekwaamheid bedoeld in de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de

voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoersondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en in de wet van 3 mei 1999 betreffende het vervoer van zaken over de weg;

h) in ruimtes werken waarvan men niet de eigenaar of de huurder is of hoofdzakelijk werken met motorvoertuig dat niet tot de eigendom behoort van de uitvoerder van de werken of niet door hem zelf in leasing of huur is genomen, of dat ter beschikking wordt gesteld, gefinancierd of gewaarborgd door de medecontractant.

Art. 3. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, de minister bevoegd voor Zelfstandigen en de minister bevoegd voor Werk zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

3.11. Koninklijk besluit van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor de taxi's en van het paritair comité voor het vervoer en de logistiek, enkel voor de activiteiten van verhuur van voertuigen met chauffeur en van collectieve taxidiensten

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit moet worden verstaan onder “*onderneming*”, de onderneming die houder is van een door de bevoegde overheid afgeleverde exploitatievergunning voor een taxidienst, voor een collectieve taxidienst of voor een verhuurdienst van voertuigen met chauffeur waaronder het vervoer uitgevoerd wordt.

Art. 2. Dit besluit is van toepassing op de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van de werkzaamheden die vermeld zijn in artikel 3 van het koninklijk besluit van 22 januari 2010 tot oprichting van de paritaire subcomités voor het vervoer en de logistiek en tot vaststelling van hun benaming en bevoegdheid en in het kader van de uitoefening van de werkzaamheden van verhuurdiensten van voertuigen met chauffeur of van collectieve taxi's die beoogd worden door het koninklijk besluit van 13 maart 1973 tot oprichting en tot vaststelling van de benaming en de bevoegdheid van het Paritair Comité voor het vervoer en de logistiek.

Art. 3. De criteria bedoeld in artikel 337/2, § 1, van de programmawet (I) van 27 december 2006 worden vervangen als volgt:

a) ontstentenis van enig financieel of economisch risico in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert, zoals dit onder meer het geval is:

- bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,
- bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming;

b) ontstentenis van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert;

c) ontstentenis van beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert;

d) ontstentenis van beslissingsmacht over het prijsbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert, behoudens wanneer de prijzen wettelijk zijn vastgelegd;

e) de ontstentenis van resultaatsverbintenis betreffende de overeengekomen arbeid;

f) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die het vervoer uitvoert;

g) het zelf geen werkgever zijn van persoonlijk en vrij aangeworven personeel of het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen vervoer personeel aan te werven of zich te laten vervangen;

h) het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen of van zijn medecontractant of hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één enkele medecontractant werken;

i) het uitvoeren van transporten met een voertuig waarvan diegene die het vervoer uitvoert geen eigenaar is of dat hij niet geleased heeft en/of met een voertuig dat hem ter beschikking is gesteld, gefinancierd of gewaarborgd door een medecontractant.

Art. 4. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, de minister bevoegd voor Zelfstandigen en de minister bevoegd voor Werk zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

3.12. Koninklijk besluit van 29 oktober 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die vallen onder het toepassingsgebied van het paritair subcomité voor de autobussen en autocars

Artikel 1. Dit besluit is van toepassing op de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van werkzaamheden die zijn vermeld in artikel 2 van het koninklijk besluit van 22 januari 2010 tot oprichting van de paritaire subcomités voor het vervoer en de logistiek en tot vaststelling van hun benaming en bevoegdheid.

Art. 2. De criteria bedoeld in artikel 337/2, § 1, van de programmawet (I) van 27 december 2006 worden vervangen als volgt:

a) ontstentenis van enig financieel of economisch risico in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert, zoals dit onder meer het geval is:

- ontstentenis van verantwoordelijkheid betreffende de naleving van de wetgeving betreffende het bezoldigd personenvervoer per autobus of autocar, of,
- ontstentenis van verantwoordelijkheid betreffende de naleving van de wetgeving betreffende de toegang tot het beroep of tot de markt, of,
- ontstentenis van verantwoordelijkheid betreffende de technische staat van de voertuigen of hun technische keuring;

b) ontstentenis van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert;

c) ontstentenis van beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert;

d) ontstentenis van beslissingsmacht over het prijsbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die het vervoer uitvoert, behoudens wanneer de prijzen wettelijk zijn vastgelegd;

e) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die het vervoer uitvoert;

f) het zelf geen werkgever zijn van persoonlijk en vrij aangeworven personeel of het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen vervoer personeel aan te werven of zich te laten vervangen;

g) het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen;

h) in bedrijfsruimtes of met materiaal werken waarvan men niet de eigenaar of de huurder is, zoals dit onder meer het geval is wanneer gewerkt wordt met materiaal waarvan diegene die het vervoer uitvoert niet de eigenaar is, dat hij niet geleased heeft of dat hij niet op afbetaling heeft verworven;

Art. 3. De Eerste Minister, de minister bevoegd voor Sociale Zaken, de minister bevoegd voor Zelfstandigen en de minister bevoegd voor Werk zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

4.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

Commission Administrative de règlement de la Relation de Travail

Article 1er Pour l'application du présent règlement d'ordre intérieur, il faut entendre par :

« *Loi relations de travail* » : la Loi-programme (I) du 27 décembre 2006, telle que modifiée par la loi du 25 août 2012, titre XIII, art 328 à 343 ;

« *Commission* » : la Commission Administrative de règlement de la relation de travail, instituée par l'article 329 de la Loi relations de travail ;

« *arrêté fonctionnement* » : l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition et au fonctionnement de la Commission Administrative de règlement de la relation de travail.

Le présent règlement d'ordre intérieur est pris en exécution de l'article 6, §1er de l'arrêté fonctionnement, sans préjudice des dispositions légales applicables.

Article 2 La Commission se réunit à Bruxelles, dans les locaux mis à sa disposition par le SPF Sécurité sociale.

Article 3 Les séances ordinaires de chacune des chambres de la Commission ont lieu en principe toutes les deux semaines, sauf pendant les vacances scolaires. Des séances extraordinaires peuvent être organisées si le nombre de demandes à traiter par la Commission dans les délais qui lui sont impartis l'exige.

Article 4 Le président de chaque chambre fixe la date précise et l'heure des réunions de sa chambre. Il détermine l'ordre du jour des réunions.

Il ouvre et clôt les réunions, dirige et clôt les débats. Il veille au bon déroulement de l'audience et au respect du présent règlement d'ordre intérieur, de l'arrêté fonctionnement et de la loi relations de travail.

Il est chargé de transmettre chaque année pour le 31 mars un rapport d'activité aux ministres compétents. Il dispose à cet effet des compétences requises.

Article 5 Le secrétariat de la Commission envoie

Administratieve Commissie ter regeling van de ArbeidsRelatie

Artikel 1 Voor de toepassing van dit huishoudelijk reglement, dient te worden verstaan onder:

« *Arbeidsrelatieswet* »: de Programmawet (I) van 27 december 2006, zoals gewijzigd bij de wet van 25 augustus 2012, titel XIII, art. 328 tot 343;

« *Commissie* »: de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie, ingesteld bij artikel 329 van de Arbeidsrelatieswet;

« *werkingsbesluit* »: het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie.

Dit huishoudelijk reglement wordt genomen in uitvoering van artikel 6, § 1 van het werkingsbesluit, onverminderd de wettelijke bepalingen die van toepassing zijn.

Artikel 2 De Commissie vergadert in Brussel, in de lokalen die ter beschikking gesteld zijn door de FOD Sociale Zekerheid.

Artikel 3 De gewone zittingen van elk van de kamers van de Commissie vinden in beginsel een keer om de twee weken plaats, met uitzondering van de schoolvakanties. Er kunnen buitengewone zittingen worden georganiseerd als het aantal door de Commissie te behandelen aanvragen binnen de haar verleende termijnen het vereist.

Artikel 4 De voorzitter van elke kamer bepaalt de exacte datum en het uur van de vergaderingen van zijn kamer. Hij bepaalt de dagorde van de vergaderingen.

Hij opent en sluit de vergaderingen, hij leidt en sluit de debatten. Hij waakt over het goede verloop van de zitting en over het naleven van dit huishoudelijk reglement, van het werkingsbesluit en van de arbeidsrelatieswet.

Hij is ermee belast elk jaar voor 31 maart een activiteitenverslag te bezorgen aan de bevoegde ministers.

Hij beschikt hiervoor over alle nodige bevoegdheden.

Artikel 5 Het secretariaat van de Commissie verstuurt

les convocations pour les réunions aux membres de la Commission par lettre ordinaire ou par courrier électronique au plus tard une semaine avant la réunion. Ce délai peut être réduit dans les cas urgents déterminés par le président.

La convocation mentionne le jour et l'heure de l'audience et l'ordre du jour de la réunion.

Article 6 En cas d'empêchement, les membres effectifs doivent prévenir à temps leurs suppléants respectifs ainsi que le secrétariat.

Article 7 En cas d'indisponibilité ou d'empêchement du membre suppléant, il doit prévenir le plus vite possible le membre effectif qui a fait appel à lui et le secrétariat.

Article 8 En cas d'absence ou d'empêchement du président d'une chambre, il en informe sans tarder le président d'une autre chambre et le secrétariat. Si aucun autre président n'est disponible à la date prévue pour l'audience, celle-ci est reportée à une date ultérieure et les membres, ainsi que le cas échéant les parties qui avaient été convoquées, en seront informés le plus rapidement possible.

Article 9 Le quorum de présence est atteint lorsque la majorité des membres de la chambre concernée sont présents ou représentés. S'il n'est pas atteint, la chambre concernée ne peut rendre de décision mais peut toutefois entendre les personnes - parties à la relation de travail ou experts -, qui ont été convoquées.

Article 10 Les Chambres décident à la majorité des voix. Si le nombre des membres présents ou représentés, visé à l'article 2, § 1er, 1°, de l'arrêté fonctionnement, n'est pas égal au nombre de membres présents ou représentés, visé à l'article 2, § 1er, 2° de l'arrêté fonctionnement, la parité doit être rétablie par l'abstention lors du vote du membre le plus jeune du groupe en surnombre. En cas d'égalité des voix, le président a un droit de vote.

Article 11 Si la Commission décide d'entendre des experts du ou des secteurs concernés ou de la ou des professions concernées avant de délibérer dans un dossier donné, conformément à l'article 329, § 6 de la loi relations de travail, cela est assimilé à la sollicitation d'informations supplémentaires nécessaires pour statuer, au sens de l'article 6, § 2, dernier alinéa de l'arrêté fonctionnement.

de uitnodigingen voor de vergaderingen naar de leden van de Commissie door middel van een gewone brief of via e-mail, uiterlijk een week vóór de vergadering. Deze termijn kan verminderd worden in dringende gevallen die worden bepaald door de voorzitter.

In de uitnodiging worden de dag en het uur van de zitting en de dagorde van de vergadering vermeld.

Artikel 6 In geval van verhindering, verwittigen de effectieve leden tijdig hun respectievelijke vervangers, alsook het secretariaat.

Artikel 7 In geval van onbeschikbaarheid of verhindering van het vervangend lid, moet hij zo snel mogelijk het effectieve lid dat op hem beroep heeft gedaan en het secretariaat verwittigen.

Artikel 8 In geval van afwezigheid of verhindering van de voorzitter van een kamer, informeert hij hierover ogenblikkelijk de voorzitter van een andere kamer en het secretariaat. Als er geen enkele andere voorzitter beschikbaar is op de voorziene datum voor de zitting, wordt ze uitgesteld naar een latere datum en zullen de leden, alsook desgevallend de partijen die werden uitgenodigd, hierover zo snel mogelijk worden geïnformeerd.

Artikel 9 Het aanwezigheidsquorum is bereikt wanneer de meerderheid van de leden van de betrokken kamer aanwezig of vertegenwoordigd zijn. Als het niet bereikt wordt, kan de betrokken kamer geen beslissing nemen, maar kan ze evenwel de personen - partijen van de arbeidsrelatie of experten - die werden uitgenodigd, horen.

Artikel 10 De kamers beslissen bij meerderheid van stemmen. Indien het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, § 1, 1° van het werkingsbesluit, niet gelijk is aan het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, § 1, 2°, van het werkingsbesluit, dient de pariteit hersteld te worden door de onthouding bij de stemming van het jongste lid van de groep die overtallig is. Bij staking van stemmen heeft de voorzitter stemrecht.

Artikel 11 Als de Commissie, in overeenstemming met artikel 329, § 6 van de arbeidsrelatieswet, beslist om experts van de betrokken sector of sectoren of van het betrokken beroep of de betrokken beroepen te horen om te kunnen beslissen over een bepaald dossier, wordt dit gelijkgesteld met het inwinnen van noodzakelijke bijkomende inlichtingen. Hieruit vloeit voort dat de termijn om een beslissing te nemen in dat

Il en résulte que le délai pour rendre une décision est prolongé, le cas échéant, du nombre de jours entre la date de la décision d'entendre ces experts et la date de l'audition de ceux-ci. Les parties concernées seront informées de cette décision et, le cas échéant, du nouveau délai impart.

Article 12 En cas d'audition de la ou des parties à la relation de travail, à leur demande ou à la demande de membres ou du président, les convocations seront envoyées par lettre ordinaire ou courrier électronique au plus tard 7 jours civils avant l'audience.

Article 13 Les présidents et les membres de la Commission ainsi que la ou les parties demanderesse communiquent sans délai toute modification de leur adresse.

Article 14 Les présidents, les membres et le personnel du secrétariat de la Commission sont tenus au devoir de discrétion en relation avec les faits, actes et renseignements dont ils ont eu connaissance au cours des travaux de la Commission.

Article 15 Les données transmises à la Commission seront traitées confidentiellement et conservées en un lieu sûr de sorte qu'elles soient inaccessibles pour les tiers. Elles peuvent uniquement être consultées par les présidents, les membres et le personnel du secrétariat de la Commission, ainsi que par la ou les parties à la relation de travail ou leurs mandataires pour ce qui concerne leur dossier personnel. Ces dossiers personnels peuvent être consultés par la ou les parties à la relation de travail ou leurs mandataires, sur place, uniquement sur rendez-vous pris au préalable auprès du secrétariat.

Article 16 Les présidents et les membres de la Commission, tout comme le personnel du secrétariat, ne peuvent, en principe, pas emporter les dossiers des demandes en dehors des locaux du SPF Sécurité sociale. Ils peuvent cependant en recevoir une copie électronique en même temps que la convocation, si cela est matériellement possible, à des fins de consultation en vue de la préparation de l'audience au cours de laquelle ces dossiers seront examinés et traités.

Article 17 Les demandes introduites en vertu des articles 7 à 10 de l'arrêté fonctionnement devront respecter le modèle joint au présent règlement d'ordre intérieur. Il sera largement diffusé, notamment via les sites internet des administrations représentées au sein de la Commission ou via les caisses d'assurances sociales pour travailleurs indépendants.

geval wordt verlengd met het aantal dagen tussen de datum van de beslissing om die experts te horen en de datum van het verhoor van deze experts. De betrokken partijen zullen geïnformeerd worden over deze beslissing en desgevallend over de nieuwe toegewezen termijn.

Artikel 12 In geval van verhoor van de partij(en) van de arbeidsrelatie, op hun vraag of op vraag van de leden of van de voorzitter, zullen de uitnodigingen door middel van een gewone brief of via e-mail worden verstuurd, uiterlijk 7 kalenderdagen vóór de zitting.

Artikel 13 De voorzitters en de leden van de Commissie, alsook de vragende partij of partijen, delen onverwijld elke wijziging van hun adres mee.

Artikel 14 De voorzitters, de leden en het personeel van het secretariaat van de Commissie zijn gehouden tot de discretieplicht in verband met de feiten, daden en inlichtingen waarvan ze kennis genomen hebben tijdens de werkzaamheden van de Commissie.

Artikel 15 De naar de Commissie verzonden gegevens zullen vertrouwelijk worden behandeld en op een veilige plaats worden bewaard zodat ze ontoegankelijk zijn voor derden. Ze mogen enkel geraadpleegd worden door de voorzitters, de leden en het personeel van het secretariaat van de Commissie, evenals door de partij(en) van de arbeidsrelatie of hun mandatarissen voor wat hun persoonlijk dossier betreft. Die persoonlijke dossiers kunnen worden geraadpleegd door de partij(en) van de arbeidsrelatie of door hun mandatarissen, ter plaatse, enkel na een vooraf bij het secretariaat gemaakte afspraak.

Artikel 16 De voorzitters en de leden van de Commissie, alsook het personeel van het secretariaat mogen de dossiers van de aanvragen in principe niet meenemen buiten de lokalen van de FOD Sociale Zekerheid. Ze kunnen er niettemin een elektronische kopie van ontvangen, tegelijkertijd met de uitnodiging, als dat materieel mogelijk is, voor de raadpleging met het oog op de voorbereiding van de zitting waarin deze dossiers zullen worden onderzocht en behandeld.

Artikel 17 De aanvragen ingediend krachtens de artikelen 7 tot 10 van het werkingsbesluit worden verplicht ingediend volgens een model dat als bijlage gevoegd is bij dit huishoudelijk reglement. Het zal ruim verspreid worden, voornamelijk via websites van de vertegenwoordigde besturen binnen de Commissie of via de sociale verzekeringsfondsen voor zelfstandigen.

Article 18 Les décisions rendues par la Commission seront notifiées par courrier recommandé aux demandeurs au plus tard dans le mois qui suit le jour où elles ont été prises.

Les décisions mentionnent qu'un recours peut être introduit devant le tribunal du travail compétent, dans le mois de la notification.

Artikel 18 De door de Commissie genomen beslissingen zullen per aangetekende brief betekend worden aan de aanvragers, uiterlijk binnen een maand na de dag waarop ze werden genomen.

De beslissingen vermelden dat een beroep kan worden ingediend bij de bevoegde arbeidsrechtbank binnen de maand na de betekening.

5. AANVRAAGFORMULIER

Administratieve Commissie ter regeling van de ArbeidsRelatie (CAR)

AANVRAAGFORMULIER TER REGELING VAN DE ARBEIDSRELATIE

Aard van de aanvraag van de partijen van de arbeidsrelatie

(aard van de aanvraag aangeven)

- A Verzoek op gezamenlijk initiatief van de partijen (art. 7 K.B.)
➤ vervul de vakken « Verzoekende partij I » en « Verzoekende partij II ».
- B Verzoek op initiatief van één partij
➤ preciseer hieronder en vervul het vak « Verzoekende partij I ».
- B1 ingediend via een sociaal verzekeringsfonds. De aanvraag moet ingediend worden bij uw aansluiting bij een sociaal verzekeringsfonds, hetzij op het ogenblik van de aansluiting, hetzij binnen een termijn van één jaar vanaf het begin van de arbeidsrelatie (art. 8 K.B./ art. 338 §2 tweede lid arbeidsrelatieswet),
datum aansluiting sociaal verzekeringsfonds _____
of datum aanvang arbeidsrelatie _____
- B2 rechtstreeks ingediend verzoek bij onzekere aard van de arbeidsrelatie
De aanvraag gebeurt op initiatief van elke partij van een arbeidsrelatie waarvan het statuut onzeker is ofwel voor het ontstaan van de arbeidsrelatie ofwel binnen een termijn van één jaar vanaf het begin van de arbeidsrelatie (art 9 K.B.) / art. 338 §2 derde lid arbeidsrelatieswet),
datum aanvang arbeidsrelatie _____
- B3 met als doel een nieuwe beslissing van de commissie te bekomen
(art. 10 K.B./ art. 338 §6 arbeidsrelatieswet),
datum vorige beslissing _____

Verzoekende partij I

Naam _____

Voornaam _____

Beroep _____

Woonplaats Straat _____ Nr. _____ Bus _____

Postnr _____ Gemeente _____

Tel. _____ email _____

Is een gerechtelijke procedure met betrekking tot de aard van de arbeidsrelatie :

lopende ? Ja Nee

afgesloten ? Ja Nee

Hebben één van de instellingen van sociale zekerheid een onderzoek geopend over de aard van de arbeidsrelatie? Ja Nee

Rijksregisternummer* _____

Ondernemingsnummer* _____

* indien van toepassing

Verzoekende partij II

Naam _____

Voornaam _____

Beroep _____

Woonplaats Straat _____ Nr. _____ Bus _____

Postnr _____ Gemeente _____

Tel. _____ email _____

Is een gerechtelijke procedure met betrekking tot de aard van de arbeidsrelatie :

lopende ? Ja Nee

afgesloten ? Ja Nee

Hebben één van de instellingen van sociale zekerheid een onderzoek geopend over de aard van de arbeidsrelatie? Ja Nee

Rijksregisternummer* _____

Ondernemingsnummer* _____

** indien van toepassing*

Activiteit

Activiteitssector van de onderneming : _____

Beschrijving van de uitgeoefende activiteit in het kader van de arbeidsrelatie: _____

Voorwerp en reden van de aanvraag

Voor de **aanvragen van type A** : Verzoek op gezamenlijk initiatief van beide partijen (**art. 7**)

- Eventueel aanduiden op basis van welk Koninklijk Besluit, waarin specifieke criteria werden vastgesteld, u uw aanvraag baseert ?

Voor de **aanvragen van type B3** : Verzoek op initiatief van één enkele partij met als doel een nieuwe beslissing van de commissie te bekomen (**art. 10**).

- Welke aanpassingen werden aan de arbeidsrelatie aangebracht ?

In alle gevallen

Welke kwalificatie van de arbeidsrelatie hebt u gekozen (werknemer, zelfstandige...)? _____

Welke wil der partijen werd in uw overeenkomst uitgedrukt? _____

Beschrijf de organisatie van de werktijd _____

Beschrijf de organisatie van het werk _____

Is er een mogelijkheid van uitoefening van hiërarchische controle? _____

Licht toe _____

Preciseer de redenen van uw aanvraag _____

Indien het vermoeden van art. 337/2 §1 arbeidsrelatieswet van toepassing is, duid aan of de hierna vermelde criteria vervuld zijn : kruis de volgens u van toepassing zijnde criteria aan

- a) het ontbreken van enig financieel of economisch risico in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, zoals dit onder meer het geval is :
 - bij het ontbreken van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of ;
 - bij het ontbreken van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming ;
- b) het ontbreken van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert ;
- c) het ontbreken van beslissingsmacht over het aankoopbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert ;
- d) het ontbreken van beslissingsmacht over het prijsbeleid van de onderneming in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, behoudens wanneer de prijzen wettelijk zijn vastgelegd ;
- e) het ontbreken van resultaatverbintenis betreffende de overeengekomen arbeid ;
- f) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die de werkzaamheden uitvoert ;
- g) het zelf geen werkgever zijn van persoonlijk en vrij aangeworven personeel of het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk personeel aan te werven of zich te laten vervangen ;
- h) het zich voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen of hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één medecontractant werken ;
- i) in ruimtes werken waarvan men niet de eigenaar of de huurder is of werken met materiaal dat ter beschikking wordt gesteld, gefinancierd of gewaarborgd door de medecontractant.

Duidt aan hoeveel criteria volgens u van toepassing zijn : _____

Hoeveel zijn er niet van toepassing ? _____

Zijn er elementen waarop u zich wenst te steunen om het resultaat van het vermoeden te weerleggen ?

Zo ja, welke ? _____

Andere documenten

Bij deze aanvraag voegt u alle andere documenten die dienstig kunnen zijn om de arbeidsrelatie te kwalificeren en die met name de voorwaarden betreffende de uitvoering ervan verduidelijken (bijvoorbeeld een eventuele arbeidsovereenkomst). *Deze documenten worden als bijlagen van de aanvraag geïnventariseerd en genummerd.* Wanneer bijkomende inlichtingen noodzakelijk blijken te zijn om te oordelen, kan de voorzitter van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie deze op eigen initiatief aanvragen.

Opmerking

indien u vergezeld of vertegenwoordigd bent door een advocaat of een lasthebber met schriftelijk mandaat, vermeldt u hieronder zijn gegevens :

Verzending van dit formulier

Dit formulier moet worden bezorgd aan de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie :

- **via het sociale verzekeringsfonds**, (enkel in geval B1)
- **per aangetekende brief** op het adres :
FOD Sociale Zekerheid – Commissie arbeidsrelatie
Finance Tower
Kruidtuinlaan 50, **PB 135**
1000 Brussel
- **door afgifte aan het onthaal van de FOD Sociale Zekerheid, waar u een ontvangstbewijs zal ontvangen** op het adres :
FOD Sociale Zekerheid – Commissie arbeidsrelatie
Kruidtuinlaan 50 (onthaal FOD Sociale Zekerheid) 1000 Brussel

Partij I van de arbeidsrelatie

Ik ondergetekende (Naam, Voornaam)

verklaar op erewoord dat de gegevens in dit formulier waar en volledig zijn.

Gedaan te _____

Op _____

Handtekening

Partij II van de arbeidsrelatie *

Ik ondergetekende (Naam, Voornaam)

verklaar op erewoord dat de gegevens in dit formulier waar en volledig zijn.

Gedaan te _____

Op _____

Handtekening

* : indien van toepassing

Op grond van art. 338 §4 van de arbeidsrelatieswet zijn de te nemen beslissingen bindend voor de instellingen die in de administratieve commissie vertegenwoordigd zijn evenals voor de sociale verzekeringsfondsen bedoeld in art. 20 van het KB nr. 38, behalve:

1° wanneer de voorwaarden betreffende de uitvoering van de arbeidsrelatie en waarop de beslissing werd gegrond, gewijzigd worden. In dat geval heeft de intrekking van de beslissing uitwerking vanaf de dag van de wijziging van de voorwaarden.

2° wanneer blijkt dat elementen betreffende de kwalificatie van de arbeidsrelatie die door de partijen werden verschaft op een onvolledige of onjuiste wijze werden verschaft. In dat geval wordt de beslissing geacht nooit te hebben bestaan.

De instellingen van sociale zekerheid blijven er dus toe gemachtigd over te gaan tot een controle van het behoud van de elementen die de beslissing van de administratieve commissie hebben gegrond.

6. BESLISSINGEN

6.1. Beslissing nr. 077 - Activiteitssector: Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie (NACEBEL 70.210)

Dossier n°: 077-FR-2016-11-29

Partie demanderesse : la Sprl Y, représentée par Monsieur Z

N° Registre national : *

N° d'entreprise : *

L'autre partie : Madame X,

N° Registre national : *

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...] » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission Administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite et enregistrée le 29 novembre 2016 ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la demande, dont :

- le formulaire de demande (complété et signé),
- un projet de contrat de travail ;

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

Attendu que la partie demanderesse déclare, dans son formulaire de demande, qu'elle ne se trouve pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée ;

Entendu Monsieur Z et Madame X, lors de l'audience du 19 janvier 2017 ;

Attendu qu'à cette occasion la partie demanderesse a été invitée à préciser l'objet et le contexte de sa demande et a exposé que le travail de Madame X consistera en un travail salarié concentré essentiellement sur l'exécution de tâches administratives au sein de Y.

*

*

*

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, conseiller à la Cour du travail, Président
- Madame Céline DU BLEDE, représentante du SPF Emploi, Membre suppléante
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, Membre effective
- Madame Doris MULOMBE, représentante de l'INASTI, Membre effective
- Madame Mathilde HENKINBRANT, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, Membre suppléante

Après avoir entendu Monsieur Z et Madame X, le 19 janvier 2017,

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par les parties,

La Commission **décide** à la majorité,

Que la décision est donnée sur la base uniquement de la situation spécifique des parties telle qu'elle résulte du formulaire de demande, du projet de contrat de travail et de l'audition par la Commission,

Qu'en l'espèce, la volonté des parties de conclure une convention de collaboration salariée est claire, les clauses du projet de contrat soumis à la Commission confirmant cette volonté,

Que le projet de contrat prévoit :

- une rémunération fixe
- un horaire fixe à temps plein (38 heures/semaine),

Que le projet de contrat de travail donne des indications sur la possibilité d'un contrôle hiérarchique,

Que les parties ont confirmé l'obligation pour Madame X d'observer les horaires et les directives imposées par la société (voir formulaire de demande, page 2,...),

Que les éléments relevés ci-dessus ne contredisent pas la qualification de relation de travail salarié que les parties souhaitent adopter ;

Par ces motifs et au vu de tous les éléments susmentionnés, la Commission administrative estime que **la demande de qualification** de la relation de travail précitée **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de salarié.

Ainsi prononcé à la séance du 19/01/2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.2. Beslissing nr. 078 - Activiteitssector: Hotels (NACEBEL 55.100)

Dossier nr: 078/NL/2016/12/09/X

Verzoekende partijen:

- *Mevr. X*

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie

Gelet op artikel 329 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op artikel 338, §1 van voormelde programmawet dat stelt: « *De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie [...] »;*

Gelet op de aanwezigheid van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, verstuurd bij aangetekende zending met poststempel 14 december 2016;

Gelet op de voorgelegde stukken:

- Aanvraagformulier, met de handtekeningen van mevr. X

Gelet op mail dd. 12 januari 2017, waarbij om bijkomende inlichtingen werd gevraagd;

Gelet op de bij mail dd. 21 januari 2017 ontvangen antwoorden;

Gelet op de mail dd. 16 februari 2017 waarbij mevr. X op de hoogte wordt gebracht van het feit dat haar aanvraag zal behandeld worden ter zitting van 15 maart 2017;

Gelet op de afwezigheid van mevr. X op de zitting van 15 maart 2017;

Overwegende dat de aanvrager zich, zoals blijkt uit het aanvraagformulier, niet bevindt in één van de toestanden opgenomen in artikel 338, §3 van voormelde programmawet;

De **Administratieve Commissie** ter regeling van de arbeidsrelatie, samengesteld uit:

- De heer Lieven Lenaerts, voorzitter
- Mevrouw Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociaal Beleid, vast lid
- De heer Chris Vanlaere, als vertegenwoordiger van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, plaatsvervangend lid
- De heer Sven Vanhuysse, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, vast lid
- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

Beslist:

De Commissie heeft de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, die haar door de verzoekster werd voorgelegd, onderzocht.

De aanvraag van mevr. X gebeurde op basis van artikel 338, §2, tweede lid van de programmawet van 27 december 2006. Dit artikel laat een aanvraag op initiatief van een enkele partij toe ingeval deze een beroepsactiviteit van zelfstandige start en dit hetzij bij de aansluiting bij een sociaal verzekeringsfonds, hetzij binnen een termijn van een jaar na de aanvang van de arbeidsrelatie.

Gezien de door mevr. X ingediende aanvraag betrekking heeft op een arbeidsrelatie die eind 2016 een aanvang nam, gebeurde de aanvraag van 14 december 2016 binnen deze termijn.

De Commissie stelt bijgevolg vast dat de aanvraag ontvankelijk is.

Mevr. X is gekend bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer * met als activiteit "*markt- en straathandel in andere artikelen*" (Nacebel 47.890).

Ze baat een foodtruck (smoothiebar) uit. Gezien dit voorlopig nog niet voldoende inkomsten genereert wenst zij een bijkomende job uit te oefenen in de horecasector en dit op zelfstandige basis. In concreto gaat het om het occasioneel uitbaten van een hotel in Knokke.

Er vond reeds een eerste tewerkstelling plaats eind 2016. De niet nader genoemde uitbaters van het hotel kozen evenwel voor het statuut van gelegenhedswerknemer in de horeca.

In het aanvraagformulier wordt "*bijwerken in horeca op zelfstandige basis*" vermeld als activiteit die zal uitgeoefend worden in het kader van de arbeidsrelatie.

Overwegende dat het in casu niet gaat om een activiteit waarvoor de wetgever heeft voorzien in specifieke criteria conform artikel 334 van voormelde programmawet, noch om een activiteit opgenomen in artikel 337/1 van deze programmawet, dient de arbeidsrelatie in casu beoordeeld te worden aan de hand van de vier algemene criteria zoals opgenomen in artikel 333, §1 van voormelde programmawet, met name de wil der partijen, de vrijheid van organisatie van werktijd, de vrijheid van organisatie van het werk en de mogelijkheid een hiërarchische controle uit te oefenen.

Wat betreft "*de wil der partijen*" kiest mevr. X voor het zelfstandig statuut. Ze wil niet werken als werknemer, omdat ze "*al rsz betaalt*" en omdat ze "*die mensen geen uren noch vaste dagen kan garanderen*".

Ze stelt: *“loondienst gaat eigenlijk echt niet want ik kan niet garanderen dat ik elke week/maand kom en omgekeerd ook niet.”*

De wederpartij heeft mevr. X reeds tewerkgesteld als werknemer en dus expliciet gekozen voor een arbeidsovereenkomst.

Volgens mevr. X gebeurt dit op basis van een advies van hun raadgever/jurist, waardoor zij haar niet meer durven laten werken als zelfstandige.

Volgens mevr. X gebeurde de tewerkstelling als *“flexijobber”*.

Gezien de flexi-job regeling voorbehouden is voor werknemers die reeds minstens 4/5 tewerkgesteld zijn in het kader van een arbeidsovereenkomst, en dit systeem dus niet openstaat voor zelfstandigen, lijkt het hier eerder te gaan om een tewerkstelling als een gelegenhedswerknemer in de horeca, ook *“extra”* genoemd.

Mevr. X stelt immers zelf: *“Ook heb ik bijgezocht om in drukke periodes als extra te werken in de hotelsector. Zo heb ik een hotel gevonden in Knokke. Die mensen zijn niet meer heel jong en in de zomer is het voor hen 7 dagen op 7 te veel om alles alleen te doen. Ze staan open voor een samenwerking waar ik hun op drukke periodes en wanneer ik zelf geen werk heb met mijn eigen zaak kom helpen op zelfstandige basis.”*

Er werd aan mevr. X gevraagd wat het verschil was tussen die tewerkstelling als werknemer en hetgeen ze voor ogen heeft als zelfstandige.

Haar antwoord luidde: *“Geen duidelijk verschil. Ik betaal al RSZ via mijn sociale bijdrages elk kwartaal. Flexi is voor mij geen optie en helemaal niet interessant gezien mijn ambulante handel in hoofdberoep”*.

Op 14 maart 2017 nam mevr. X telefonisch contact op met dhr. BOELENS, secretaris van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie.

Zij verduidelijkte tijdens dit telefoongesprek dat zij het statuut van zelfstandige wou om financiële redenen. Zij betaalt als beginnende zelfstandige 698,05 €/kwartaal sociale bijdragen. Dit is de minimumbijdrage, berekend op een netto beroepsinkomen van 13.296,25 €/jaar.

Gezien zij in totaal (foodtruck en hotel samen) minder verdient dan dit bedrag, doet zij zich financieel nadeel als haar arbeidsrelatie zou beoordeeld worden als een arbeidsovereenkomst, want dan betaalt ze op haar werknemersloon ook nog sociale bijdragen als werknemer.

Ze zal evenwel geen bijkomende sociale bijdragen moeten betalen als deze arbeidsrelatie als een zelfstandige samenwerking wordt beschouwd.

Concreet stelde zij dat er nu als werknemer 9€/uur heeft, terwijl zij 22€/uur zou hebben als zelfstandige.

In het aanvraagformulier antwoordt mevr. X op de vraag: *“beschrijf de organisatie van de werktijd”* het volgende: *“geven me enkele data door; Als ik zelf geen opdrachten heb, dan werk ik bij.”*

Er werd gevraagd: *“wie bepaalt de dagen waarop het hotel open is? Wie bepaalt de openingsuren? Wie bepaalt er uw concrete werkuren?”*.

Mevr. X antwoordde: *“in samenspraak als ik geen eigen opdrachten heb”*.

Daarnaast stelt mevr. X ook dat het hotel in de winter enkel in het weekend open is, terwijl de zaak in de zomer 7 op 7 open is.

Mevr. X stelt: *“Het is echt wel zo dat ik beslis of ik kom of niet. Die mensen stellen me dagen voor en wanneer ik vrij ben van mijn andere zaken zeg ik ja of neen.”*

Wat betreft **de vrijheid van organisatie van het werk** antwoordt mevr. X in het aanvraagformulier op de vraag beschrijf de organisatie van het werk als volgt: *“Hotel runnen, barwerk”*.

Ze stelt ook: *“de taak zelf is all around de zaak openhouden. Er moet altijd iemand aanwezig zijn natuurlijk in het hotel en dan doe ik ook taken als het ontbijt klaarzetten enzo.”*

Mevr. X antwoordt op de vraag of er haar instructies werden gegeven: "bepaalde zaken zijn me uitgelegd".

Op de vraag "zijn de opdrachtgevers zelf aanwezig wanneer je die taken uitoefent?" antwoordt ze: "sporadisch, bijna nooit, zelfstandig werk".

Ze stelt tevens: "horeca werk spreekt voor zichzelf".

De vraag of er **hiërarchische controle mogelijk** is wordt niet beantwoord op het aanvraagformulier.

Op de vraag: "Checken de opdrachtgevers of je de taak correct uitoefent? Grijpen zij in als je het werk niet doet zoals zij het willen? Hoe gebeurt dit?" wordt geantwoord: "Horeca werk spreekt voor zichzelf. Als ik iets verkeerd doe zullen ze me wel aanspreken achteraf".

Uit het voorgaande blijkt dat het gaat om een samenwerking waar er een zekere vrijheid van organisatie van de werktijd is. Daarnaast is er ook een zekere vrijheid van de organisatie van het werk.

Maar uiteindelijk gebeurt het werk binnen een vaststaand stramien, dat niet door mevrouw X bepaald wordt. Men kan zich moeilijk inbeelden dat er hierover geen hiërarchische controle door de wederpartij mogelijk is, reden waarom ze een arbeidsovereenkomst vooropstelt.

De wil van de partijen is niet eenduidig: mevrouw X verkiest het zelfstandig statuut om louter financiële redenen, maar de wederpartij verkiest een arbeidsovereenkomst.

De Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie is van oordeel dat het in casu veeleer gaat om een tewerkstelling als gelegenheidswerknemer in de horeca in het kader van een arbeidsovereenkomst, dan om een zelfstandige samenwerking.

Rekening houdende met deze gegevens beslist de Commissie dat voormelde arbeidsrelatie niet verenigbaar is met de kwalificatie die mevrouw X aan de arbeidsrelatie heeft gegeven, met name een zelfstandige samenwerking.

Aldus uitgesproken ter zitting van 15 maart 2017.

De voorzitter,
Lieven Lenaerts

6.3. Beslissing nr. 079 - Activiteitssector: Groothandel in auto's (NACEBEL 45.111)

Dossier nr: 079/NL/2016/12/09/X

Verzoekende partijen:

- dhr. X

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie

Gelet op artikel 329 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op artikel 338, §1 van voormelde programmawet dat stelt: "De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie [...]";

Gelet op de aanwezigheid van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, verstuurd bij aangetekende zending met poststempel 8 december 2016;

Gelet op de voorgelegde stukken:

- Aanvraagformulier, met de handtekeningen van dhr. X dd. 6 december 2016, met begeleidend schrijven;

Gelet op mail dd. 22 december 2016, waarbij om bijkomende inlichtingen werd gevraagd;

Gelet op de mail dd. 25 januari 2017 waarbij aan voormeld verzoek om bijkomende inlichtingen wordt herinnerd, gezien er geen antwoord werd ontvangen;

Gelet op de twee mails dd. 1 februari 2017 waarin om bijkomende inlichtingen werd gevraagd;

Gelet op de mail dd. 1 februari 2017 en de mail dd. 2 februari 2017 waarin werd geantwoord op de bijkomende vragen en waarbij bijlage VI bij het aanvraagformulier ter regeling van de arbeidsrelatie werd overgemaakt (specifieke criteria - wegvervoer en de logistiek voor rekening van derden);

Gelet op de mail dd. 16 februari 2017 waarbij dhr. X op de hoogte wordt gebracht van het feit dat de aanvraag zal behandeld worden ter zitting van 15 maart 2017;

Gelet op de mondelinge toelichting van dhr. X tijdens de zitting van 15 maart 2017;

Overwegende dat de aanvrager zich, zoals blijkt uit het aanvraagformulier, niet bevindt in één van de toestanden opgenomen in artikel 338, §3 van voormelde programmawet;

De **Administratieve Commissie** ter regeling van de arbeidsrelatie, samengesteld uit:

- De heer Lieven Lenaerts, voorzitter
- Mevrouw Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociaal Beleid, vast lid
- De heer Chris Vanlaere, als vertegenwoordiger van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, plaatsvervangend lid
- De heer Sven Vanhuyse, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, vast lid
- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

Beslist:

De Commissie heeft de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, die haar door de verzoeker werd voorgelegd, onderzocht.

De aanvraag werd ingediend door dhr. X.

Dhr. X is zaakvoerder van de BVBA Y, met maatschappelijke zetel op hetzelfde adres (KBO *).

Uit het begeleidend schrijven bij het aanvraagformulier blijkt dat de aanvraag eigenlijk betrekking heeft op drie verschillende arbeidsrelaties:

- a) De arbeidsrelatie met de NV Z (KBO *). De BVBA Y was van 2 september 2014 tot 1 december 2016 bestuurder van deze vennootschap. Dhr. X nam er het algemeen management waar en hij vervoerde ook af en toe goederen met de vrachtwagens van de NV Z.
- b) De arbeidsrelatie met de BVBA W (KBO *). Dhr. X transporteert, als zaakvoerder van de BVBA Y af en toe goederen met de vrachtwagen van de BVBA W. Daarnaast houdt hij zich ook bezig met het algemeen management van deze transportfirma (opzoeken van vrachten op vrachtbeurzen, plannen van ritten, coachen van werknemers, onderhandelen over prijzen).
- c) De arbeidsrelatie met niet nader genoemde transportfirma's. Dhr. X wenst in de toekomst bij diverse transportfirma's goederen te vervoeren met de vrachtwagen van betrokken vennootschappen om hen uit de nood te helpen wanneer hun werknemers afwezig zijn (ziekte, vakantie,...).

Wat betreft de eerste arbeidsrelatie blijkt uit de publicaties in het Belgisch Staatsblad dat de BVBA Y op 2 september 2014 werd benoemd als bestuurder bij de NV Z. Met ingang van 1 december 2016 werd deze BVBA

ontslagen. Ter zitting verduidelijkte dhr. X dat ook alle aandelen werden verkocht, waardoor deze arbeidsrelatie werd beëindigd.

Daarnaast was de arbeidsrelatie, op het moment van het indienen van de aanvraag (8 december 2016) ouder dan één jaar.

De aanvraag is, wat betreft deze arbeidsrelatie, onontvankelijk vermits een aanvraag conform artikel 338, §2 van voormelde programmawet, dient te gebeuren binnen een termijn van één jaar na de aanvang van de arbeidsrelatie.

Daarnaast is de Commissie, gelet op het preventie karakter van de “*social ruling*”, niet bevoegd om zich uit te spreken over arbeidsrelaties die reeds beëindigd zijn.

De arbeidsrelatie met de BVBA W nam eveneens een aanvang op 2 september 2014 (datum van oprichting van de BVBA Y). Dit werd bevestigd ter zitting door dhr. X.

De aanvraag gebeurde dus evenmin binnen het jaar, waardoor de aanvraag op dit punt ook onontvankelijk is.

Omtrent de het derde luik van de aanvraag verduidelijkte dhr. X ter zitting dat de situatie sedert het indienen van de aanvraag ondertussen was gewijzigd in die zin dat er geen sprake meer was van plannen om in de toekomst als zelfstandig chauffeur te gaan rijden met de vrachtwagen van andere transportfirma's.

De Commissie stelt bijgevolg vast dat de aanvraag, wat betreft de derde arbeidsrelatie, onontvankelijk, maar nu zonder voorwerp is.

De Commissie stelt vast dat eerste en de tweede arbeidsrelatie betrekking hebben op een overeenkomst tussen twee vennootschappen. Een dergelijke overeenkomst sluit in beginsel uit dat de prestaties die krachtens die overeenkomst worden geleverd aangemerkt kunnen worden als de uitvoering van een arbeidsovereenkomst, tenzij ingeval er sprake is van een wilsgebrek of veinzing (Arbeidshof Brussel, 26 september 2008, *JTT*, 2008, p. 468).

Vervolgens stelt de Commissie dat de voorliggende aanvraag onontvankelijk is, vermits de aanvraag niet gebeurde binnen de door artikel 338, §2 Arbeidsrelatieswet voorgeschreven termijn van één jaar na de aanvang van de arbeidsrelatie, en dit voor wat betreft de eerste en tweede arbeidsrelatie uit de aanvraag.

De eerste arbeidsrelatie was bovendien ook reeds beëindigd en gelet op het preventief karakter van de “*social ruling*”, is de Administratieve Commissie naar de geest van de wet, niet bevoegd om zich uit te spreken over arbeidsrelaties die reeds beëindigd zijn.

De aanvraag is tenslotte wel onontvankelijk wat betreft de derde arbeidsrelatie. Het wegvallen van deze arbeidsrelatie leidde er evenwel toe dat de aanvraag op dit punt zonder voorwerp is.

Aldus uitgesproken ter zitting van 15 maart 2017.

De voorzitter,
Lieven Lenaerts

6.4. Beslissing nr. 080 - Activiteitssector: Bouwarchitect (NACEBEL 71.111)

Dossier nr: 080/NL/2016/12/09/XY

Verzoekende partijen:

- Mevr. X,
- BVBA Architecten-en ingenieursbureau Y,

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie

Gelet op artikel 329 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op artikel 338, §1 van voormelde programmawet dat stelt: “De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie [...]”;

Gelet op de aanwezigheid van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, verstuurd bij aangetekende zending met poststempel 23 december 2016;

Gelet op de voorgelegde stukken:

- Aanvraagformulier, met de handtekeningen van mevr. X en van mevr. Z (zaakvoester van de BVBA Architecten- en ingenieursbureau Y) dd. 22 december 2016, met in bijlage de zelfstandige samenwerkingsovereenkomst;

Gelet op de mail dd. 16 februari 2017 waarbij mevr. X en mevr. Z op de hoogte worden gebracht van het feit dat hun aanvraag zal behandeld worden ter zitting van 15 maart 2017;

Gelet op de mondelinge toelichting van mevr. X en van mevr. Z tijdens de zitting van 15 maart 2017;

Overwegende dat de aanvrager zich, zoals blijkt uit het aanvraagformulier, niet bevindt in een van de toestanden opgenomen in artikel 338, §3 van voormelde programmawet;

De **Administratieve Commissie** ter regeling van de arbeidsrelatie, samengesteld uit:

- De heer Lieven Lenaerts, voorzitter
- Mevrouw Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociaal Beleid, vast lid
- De heer Chris Vanlaere, als vertegenwoordiger van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, plaatsvervangend lid
- De heer Sven Vanhuyse, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, vast lid
- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

Beslist:

De Commissie heeft de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, die haar door de verzoeksters werd voorgelegd, onderzocht.

De aanvraag werd ingediend door Mevr. X en door de BVBA Architecten-en ingenieursbureau Y.

De aanvraag heeft betrekking op een arbeidsrelatie die een aanvang nam op 1 januari 2017.

De Commissie stelt bijgevolg vast dat de aanvraag ontvankelijk is.

Mevr. X is gekend bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer * met als activiteit “*bouwarchitect*” (Nacebel 71.111).

De BVBA Architecten-en ingenieursbureau Y is gekend bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer * met onder andere als activiteit “*bouwarchitect*”, (Nacebel 71.111).

In het aanvraagformulier wordt vermeld als activiteit die zal uitgeoefend worden in het kader van de arbeidsrelatie: “*verzoekende partij I werkt als zelfstandige medewerker op het architectenbureau van verzoekende partij II. Verzoekende partij I vervult hierbij opdrachten die haar door verzoekende partij II worden toevertrouwd: architecturale uitwerking van diverse projecten (vnl. woningbouw en appartementen), ondersteuning bij stabiliteit- en EPB-opdrachten, enz.*”

In de Arbeidsrelatieswet worden specifieke criteria uitgewerkt voor de arbeidsrelaties die bestaan in het raam van de uitoefening van welbepaalde onroerende werkzaamheden.

Deze werkzaamheden zijn vermeld in artikel 20, §2, van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde (art. 337/1 en 337/2 Arbeidsrelatieswet).

Artikel 20, §2 van koninklijk besluit nr. 1 verwijst naar artikel 19, §2 van het wetboek van de belasting over toegevoegde waarde.

Dit laatste artikel stelt: *“voor de toepassing van dit Wetboek wordt verstaan onder werk in onroerende staat het bouwen, het verbouwen, het afwerken, het inrichten, het herstellen, het onderhouden, het reinigen en het afbreken, geheel of ten dele, van een uit zijn aard onroerend goed, en de handeling die erin bestaat een roerend goed te leveren en het meteen op zodanige wijze aan te brengen aan een onroerend goed dat het onroerend uit zijn aard wordt.”*

Uit de administratieve richtlijnen van de FOD Financiën blijkt dat voormeld artikel 19, §2 enkel betrekking heeft op materieel werk in onroerende staat en niet op de uitvoering van intellectueel werk (*Fisconet, administratieve richtlijnen en commentaren/BTW-handleiding/nummer 63*).

Uit dit alles volgt dat het werk van een bouwarchitect niet valt onder een van de sectoren opgenomen in art. 337/1, §1 en dat de voorliggende arbeidsrelatie bijgevolg beoordeeld dient te worden aan de hand van de algemene criteria, opgesomd in art. 333, §1 van de programmawet (I) van 27 december 2006.

Deze algemene criteria zijn: de wil der partijen, de vrijheid van organisatie van werktijd, de vrijheid van organisatie van het werk en de mogelijkheid een hiërarchische controle uit te oefenen.

Wat betreft **“de wil der partijen”** kiezen de partijen duidelijk voor een samenwerking op zelfstandige basis. Dit blijkt duidelijk uit de overeenkomst die werd afgesloten: *“onderhavige overeenkomst heeft tot doel de verhouding vast te leggen tussen de partijen bij het verlenen van medewerking op zelfstandige basis in de uitoefening van het beroep van architect”*.

Ook de titel (*“zelfstandige samenwerkingsovereenkomst”*) en artikel 1 (*“De opdrachtgever en de zelfstandige medewerker kiezen ervoor om een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst te sluiten, die ingaat op 01/01/2017”*) zijn ondubbelzinnig.

Ter zitting werd dit bevestigd door beide partijen.

Het aanvraagformulier verwijst voor wat betreft **de vrijheid van organisatie van de werktijd** naar artikel 6 van de overeenkomst. Dit artikel, met als titel *“werktijd”* stelt het volgende:

- De zelfstandige medewerker kan zelf bepalen wanneer en op welke dagen zij haar werkzaamheden verricht en is niet gehouden tot prestaties vastgesteld volgens een strikte uurregeling.
- De zelfstandige medewerker plant haar dagelijkse werkzaamheden en vakantie wel steeds in overleg met de opdrachtgever en zal hierbij rekening houden met de vereisten van een correct dienstbetoon aan de cliënten. Zo zal de zelfstandige medewerker wel verwacht worden dat zij zich schikt naar deadlines en vergaderingen, die voortvloeien uit de samenwerking rond bepaalde projecten of werven.
- Verlofperiodes van meer dan 3 dagen buiten het gewone bouwverlof dienen steeds voldoende op voorhand onderling besproken te worden.
- Bovendien kan het nodig zijn in het kader van lopende opdrachten dat de zelfstandige medewerker ook op *“vrije”* momenten in de week eventuele dringende acties onderneemt. De zelfstandige medewerker engageert zich dan ook haar e-mail op regelmatige basis te controleren en zo nodig gepast te reageren.
- De zelfstandige medewerker is verplicht timesheets bij te houden van de uitgevoerde prestaties in het kader van deze overeenkomst. Deze timesheets dienen enkel als basis voor de facturatie of als verantwoording naar klanten toe. De timesheets mogen door de opdrachtgever niet aangewend worden om de zelfstandige medewerker in haar tijdsbesteding te controleren.
- De opdrachtgever en de zelfstandige medewerker voorzien in een regeling waarbij beide partijen elkaar de nodige informatie verschaffen over hun beschikbaarheid. Deze regeling houdt in dat de partijen inzage krijgen in elkaars agenda in verband met afspraken, werkbezoeken of andere verplichtingen.

In artikel 2 (*“omschrijving van het werk”*) staat vervolgens dat de zelfstandige medewerker de werkzaamheden zal vervullen die haar door de opdrachtgever worden toevertrouwd.

Ter zitting werd gevraagd of mevr. X eventueel een opdracht kan weigeren. Mevr. X antwoordde dat het reeds was gebeurd dat er in de loop van een project werd beslist om het project af te staan aan mevr. Z omwille van een moeilijke verstandhouding met de bouwheer.

Inzake **de vrijheid van organisatie van het werk** stelt artikel 2 van de overeenkomst dat de zelfstandige medewerker zelf bepaalt op welke manier zij deze opdrachten tot een goed einde brengt, rekening houdend met de regels eigen aan het architectenberoep en de wettelijke verplichtingen.

Mevrouw X schikt zich, volgens hetzelfde artikel 2, naar een eenvormige dossiersamenstelling en naar de computerprogramma's, lay-out en verslaggeving van het architectenbureau van de BVBA Architecten-en ingenieursbureau Y.

Mevr. X verbindt zich ertoe haar beroepskennis en persoonlijke vaardigheden up-to-date te houden door middel van permanente vorming en bijscholing (verplichte permanente vorming van architecten).

Artikel 3 van de overeenkomst handelt over de plaats van uitvoering en infrastructuur. Hierin wordt bepaald dat de plaats van uitvoering van de opdrachten in gemeen overleg zal bepaald worden. De zelfstandige medewerker kan gebruik maken van het kantoor van de opdrachtgever.

Daarnaast zal de zelfstandige medewerker op regelmatige basis klantenbezoeken prospecties en werfbezoeken uitvoeren buiten het kantoor.

In gemeen overleg kunnen bepaalde opdrachten ook van thuis uit uitgevoerd worden.

Artikel 5 stelt dat de zelfstandige medewerker voor het uitvoeren van de opdrachten binnen het kader van deze overeenkomst geen eigen personeel zal inzetten.

Ter zitting werd verduidelijkt dat mevr. X geen andere opdrachtgevers heeft en dat dit ook niet de bedoeling is.

Op de vraag of er **hiërarchische controle** mogelijk is wordt in het aanvraagformulier "nee" geantwoord.

Ter verduidelijking wordt toegevoegd:

- Zelfstandige medewerker bepaalt zelf op welke manier zij opdrachten tot een goed einde brengt
- Timesheets dienen niet ter controle van de tijdsbesteding
- Opdrachtgever verstrekt enkel richtlijnen en instructies die voortvloeien uit de aard van de opdracht.

In artikel 8 van de overeenkomst wordt gesteld dat de prestaties van de zelfstandige medewerker, alsook deze van het kantoor in zijn globaliteit, halfjaarlijks zullen worden geëvalueerd. In functie daarvan kan de opdrachtgever (BVBA Architecten-en ingenieursbureau Y) beslissen eventueel een bonus toe te kennen aan de zelfstandig medewerker.

Mevr. X ontvangt, conform art. 8 van de overeenkomst een vaste vergoeding per uur, ongeacht de moeilijkheidsgraad van de opdracht.

Uit de uitleg die door de partijen werd gegeven tijdens de hoorzitting, leidt de Commissie af dat, in tegenstelling tot de bewoordingen van de overeenkomst, de vrijheid van mevr. X om haar arbeidstijd en haar werk te organiseren in de praktijk beperkt zal zijn.

Zij zal immers enkel dossiers behandelen die haar worden aangereikt door BVBA Architecten-en ingenieursbureau Y.

Bovendien is mevr. X ertoe gehouden te werken volgens het concept, de werkmethodes en de werkwijze van de BVBA Architecten-en ingenieursbureau Y.

Gelet op het voorgaande stelt de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie dat de voorliggende arbeidsrelatie niet verenigbaar is met de door de betrokkenen gekozen kwalificatie als zelfstandige, gezien zowel de vrijheid van organisatie van de werktijd als de vrijheid van de organisatie van het werk beperkt is.

Aldus uitgesproken ter zitting van 15 maart 2017.

De voorzitter,
Lieven Lenaerts

6.5. Beslissing nr. 081 - Activiteitsector: Groothandel in tapijten (NACEBEL 46.472)

Dossier n°: 081-FR-2016-01-26

Partie demanderesse : SPRL X, représentée par Monsieur Y, gérant
N° d'entreprise : *

L'autre partie : Madame Z,
N° Registre national : *

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...] » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande du 9 janvier 2017, enregistrée le 26/01/2017 ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande ;
- les statuts de la SPRL « W » et de la SPRL « X » ;
- la liste des présences à l'assemblée générale de la SPRL « X » du 1er janvier 2015, précisant le nombre de parts de chacun de ses membres ;

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties demanderesse déclarent, dans son formulaire de demande, qu'elles ne se trouvent pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée.

La **Commission Administrative de règlement de la relation du travail**, composée de :

- Monsieur Jean-François Neven, conseiller à la Cour du travail de Bruxelles, président
- Madame Anne Zimmermann, représentante du SPF Emploi, Membre effective
- Madame Doris Mulombe, représentante de l'INASTI, Membre effective
- Madame Christian Dekeyser, représentant du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, Membre effectif
- Monsieur Ylber Zejnnullahu, représentant du SPF Sécurité Sociale, Direction générale politique sociale, Membre suppléant

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par le requérant, la Commission **décide** à la majorité,

Que la décision est donnée sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande dont question ci-dessus et des documents y annexés ;

Que les parties requérantes n'ont pas demandé à être entendues ;

Que la SPRL « X » souhaite engager dans les liens d'un contrat de travail, Madame Z ;

Que les parties s'interrogent sur la possibilité d'un lien de subordination, sachant que Madame Z est la fille du gérant, Monsieur Y [En réalité, Monsieur Y est le gérant de la SPRL W qui est, elle-même, gérante de la SPRL X ;

c'est en tenant compte de cette précision, qu'il est fait référence à la qualité de gérant de Monsieur Y] ;

* * *

Qu'il résulte de liste des présences à l'AG que Madame Z détient une part sociale dans la SPRL X, ce qui pourrait justifier que lui soit reconnu le statut d'associé actif ;

Qu'en principe, est associé actif et doit être assujetti au statut social des travailleurs indépendants, l'associé qui répond cumulativement aux critères suivants :

- exercer personnellement une activité réelle et régulière au sein de la société,
- sans se trouver dans un lien de subordination vis-à-vis de cette société,
- dans le but de faire fructifier le capital qui est le sien ;

Que dans la mesure où l'existence d'un lien de subordination, implique de ne pas retenir le statut d'associé actif, la question de l'existence d'un tel lien de lien de subordination, doit être résolue de manière prioritaire ;

* * *

Qu'en règle, les relations familiales n'excluent pas la possibilité de l'exercice d'une autorité, et donc d'un lien de subordination ;

Attendu que selon l'article 331 de la loi-programme précitée, « *les parties choisissent librement la nature de leur relation de travail, dont l'exécution effective doit être en concordance avec la nature de la relation* » ;

Que la qualification ne peut être écartée qu'en présence d'éléments incompatibles avec cette qualification ;

Que selon l'article 333, § 1er, de la loi-programme précitée, les éléments pertinents à cet égard, sont ceux qui concernent :

- la volonté des parties telle qu'exprimée dans leur convention ;
- la liberté d'organisation du temps de travail ;
- la liberté d'organisation du travail ;
- la possibilité d'exercer un contrôle hiérarchique.

Qu'en l'espèce, la qualification choisie par les parties est claire ; elles souhaitent mettre en place une relation de travail salariée impliquant l'existence d'un lien de subordination ;

Qu'en ce qui concerne la liberté d'organisation du travail et la possibilité d'un contrôle hiérarchique, les parties ont précisé ce qui suit, dans le formulaire de demande :

- Madame Z n'aura pas de pouvoir de décision ;
- elle ne pourra engager la société : « *cette responsabilité incombe au seul gérant* » ;
- le gérant « *chapeaute toute l'activité* » ;
- l'employée aura pour fonction « *d'aider le gérant dans la coordination (des) activités commerciales et administratives* » ;

Que ces éléments confirment la qualification choisie par les parties ;

Que pour autant qu'elle ne soit pas démentie par l'exécution qui sera donnée à la convention, cette qualification peut être validée, nonobstant la qualité d'associée minoritaire (détention d'une seule part sociale) ;

Par ces motifs, la Commission administrative estime que **la demande de qualification** de la relation de travail précitée **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de salarié.

Fait à Bruxelles, le 10/02/2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.6. Beslissing nr. 082 - Activiteitensector: Verzekeringsagenten en -makelaars (NACEBEL 66.220)

Dossier nr: 082/NL/2017/01/09/X

Verzoekende partij:

- dhr. X,

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie

Gelet op artikel 329 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op artikel 338, §1 van voormelde programmawet dat stelt: « *De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie [...]»;*

Gelet op de aanwezigheid van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, verstuurd bij aangetekende zending met poststempel 19 januari 2017;

Gelet op de voorgelegde stukken:

- Aanvraagformulier, met de handtekeningen van dhr. X dd. 13 december 2016;

Gelet op de mail dd. 16 maart 2017 waarbij dhr. X op de hoogte wordt gebracht van het feit dat de aanvraag zal behandeld worden ter zitting van 29 maart 2017 en waarbij wordt gevraagd naar bijkomende inlichtingen.

Gelet op de mails dd. 20 en 21 maart 2017 waarbij dhr. X bijkomende inlichtingen overmaakt;

Overwegende dat de aanvrager zich, zoals blijkt uit het aanvraagformulier, niet bevindt in één van de toestanden opgenomen in artikel 338, §3 van voormelde programmawet;

De **Administratieve Commissie** ter regeling van de arbeidsrelatie, samengesteld uit:

- De heer Lieven Lenaerts, voorzitter
- Mevrouw Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociaal Beleid, vast lid
- De heer Chris Vanlaere, als vertegenwoordiger van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, plaatsvervangend lid
- De heer Sven Vanhuyse, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, vast lid
- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

Beslist:

De Commissie heeft de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, die haar door de verzoeker werd voorgelegd, onderzocht.

De aanvraag werd ingediend door dhr. X.

Dhr. X is zelfstandig commercieel medewerker bij BVBA Zakenkantoor Y. Hij is gekend bij de kruispuntbank van ondernemingen onder nummer *.

Het KBO-nummer van BVBA Zakenkantoor Y is *.

Bij mail dd. 16 maart 2017 werd dhr. X op de hoogte gebracht van het feit dat de aanvraag behandeld zal worden ter zitting van 29 maart 2017. Er werd hem tevens gevraagd om, mocht hij bijkomende schriftelijke stukken hebben die zijn argumenten ondersteunen, deze over te maken aan het secretariaat of mee te brengen naar de zitting.

Bij mail dd. 20 maart 2017 maakte dhr. X diverse stukken over. Uit één van deze stukken, een mail dd. 29 januari 2017, bleek dat de zaakvoerder van de BVBA Zakenkantoor Y, dhr. Y, had besloten dat de samenwerkingsovereenkomst vanaf 1 maart 2017 zou beëindigd worden, tenzij dhr. X "een bocht van 180° maakte".

Bij mail dd. 21 maart 2017 bevestigde dhr. X dat de arbeidsrelatie effectief was beëindigd vanaf 1 maart 2017.

De Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie werd opgericht door de programmawet (I) van 27 december 2006. In de voorbereidende werkzaamheden van deze programmawet wordt de opdracht van de commissie, omschreven als "social ruling", zijnde het treffen van beslissingen betreffende de aard van een arbeidsrelatie. (Ontwerp van programmawet (I), *Parl. St.*, Kamer, 2006-2007, 51K2773/001, 207).

In dezelfde voorbereidende werkzaamheden wordt verwezen naar het Regeerakkoord van juli 2003 waarin de regering zich tot doel had gesteld om: "... de wettelijke maatregelen te nemen waaronder het vastleggen van welomschreven criteria om het fenomeen van de schijnzelfstandigen tegen te gaan. Onder meer zal een Rulingcommissie "schijnzelfstandigen" worden opgericht die niet alleen preventief maar ook normerend zal optreden." (ibid., 202).

De oprichting van de "Administratieve afdeling van de Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie" (later omgedoopt tot de huidige benaming "Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie" door de wet van 25 augustus 2012 tot wijziging van titel XIII van de programmawet (I) van 27 december 2006, wat de aard van de arbeidsrelaties betreft) kadert in dit preventieve luik, waarbij het "verzekeren, via een resoluut preventieve aanpak, van een betere rechtszekerheid binnen de arbeidsrelaties" als één van de doelstellingen wordt aangemerkt (ibid., 207).

Gezien het preventief karakter van de "social ruling", is de Administratieve Commissie naar de geest van de wet, niet bevoegd om zich uit te spreken over arbeidsrelaties die reeds beëindigd zijn. Hieruit volgt dat de aanvraag van dhr. X niet ontvankelijk is, vermits het gaat om een reeds beëindigde arbeidsrelatie.

Aldus uitgesproken ter zitting van 29 maart 2017.

De voorzitter,
Lieven Lenaerts

6.7. Beslissing nr. 083 - Activiteitssector: Overige gespecialiseerde bouwwerkzaamheden (NACEBEL 43.999)

Dossier n°: 083-FR-2016-01-26

Partie demanderesse : Y SPRL représentée par Monsieur Z,

N° Registre national : *

N° d'entreprise : /

L'autre partie : Monsieur X,

N° Registre national : *

N° d'entreprise : /

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...] » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande du 29 janvier 2017, enregistrée le 31 janvier 2017 ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande ;
- la demande de renseignements complémentaires du 10 février 2017 ;
- l'annexe au formulaire de demande contenant les critères spécifiques au secteur *travaux immobiliers*, complété par la SPRL, à la demande de la Commission, le 20 février 2017.

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties demanderesses déclarent, dans leur formulaire de demande, qu'elles ne se trouvent pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée.

La **Commission Administrative de règlement de la relation du travail**, composée de :

- Monsieur Jean-François Neven, conseiller à la Cour du travail de Bruxelles, président
- Madame Marie-Hélène Vrielinck, représentante de l'ONSS, membre effective.
- Madame Doris Mulombe, représentante de l'INASTI, membre effective
- Madame Géraldine Elfathi, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, membre suppléante

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par les parties requérantes, la Commission **décide** à la majorité,

Attendu que la décision est donnée sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande dont question ci-dessus et des documents y annexés, complétés par les explications données par les parties lors de l'audition du 28 février 2017 ;

Que les parties souhaitent que Monsieur X puisse travailler au sein de la SPRL Y, en qualité d'associé actif ;

Que les parties s'interrogent toutefois sur la possibilité d'un lien de subordination, sachant qu'elles souhaitent éviter les difficultés liées à une éventuelle requalification ;

* * *

1. Le contexte de la demande et le cadre juridique

1.1. La SPRL Y est une société de construction qui a été constituée en 1999 ; elle compte actuellement un seul associé actif, Monsieur Z, qui détient la majorité des parts sociales et exerce la fonction de gérant ; le frère de ce dernier a, à un moment donné, été actif au sein de la société ; actuellement, il n'est plus qu'associé non actif.

Monsieur X, qui est né le 14 mars 1996, a dans le cadre d'une formation en alternance organisée par le CEFA à Namur, effectué son stage au sein de la SPRL, à partir de septembre 2012 ; ce stage s'est terminé en juin 2016 ; d'août à novembre 2016, il a été occupé comme ouvrier par la SPRL.

La SPRL Y souhaite que Monsieur X puisse travailler en son sein avec la qualité d'associé actif ; lors de l'audition du 28 février 2017, il a été précisé qu'il détiendrait environ 10 % des parts sociales et qu'une convention permettant, si nécessaire, le rachat des parts sera conclue (pour autant que le statut d'associé actif soit validé par la Commission).

Il n'a pas été précisé dans quelle mesure cette convention donnerait à Monsieur X la possibilité d'acquérir des parts supplémentaires.

Il a également été précisé que Monsieur X ne disposait pas des compétences de gestion lui permettant d'accéder aux fonctions de gérant et qu'il n'avait pas actuellement l'intention d'acquérir ces compétences.

Sur le plan des activités, les parties envisagent que Monsieur X développe l'activité de terrassement et d'égouttage, dans la mesure où lors de son stage, il a fait la preuve d'un intérêt et de capacités particulières pour le maniement des machines qu'implique ce type de travaux ; il devrait également assister le gérant dans les travaux de gros-œuvre.

1.2. En principe, est associé actif et est assujéti au statut social des travailleurs indépendants, l'associé qui répond cumulativement aux critères suivants :

- exercer personnellement une activité réelle et régulière au sein de la société,
- sans se trouver dans un lien de subordination vis-à-vis de cette société,
- dans le but de faire fructifier le capital qui est le sien ;

Puisque l'existence d'un lien de subordination ne permet pas de retenir le statut d'associé actif, il est essentiel, dans la présente affaire, de répondre à la question de savoir si un tel lien de lien de subordination va exister entre la SPRL Y et Monsieur X.

Pour répondre à cette question, il faut se référer aux dispositions de la loi-programme du 27 décembre 2006.

Selon l'article 331 de cette loi-programme, « *les parties choisissent librement la nature de leur relation de travail, dont l'exécution effective doit être en concordance avec la nature de la relation* » ; toutefois cette qualification doit être écartée en présence d'éléments incompatibles avec cette qualification ; selon l'article 333, § 1er, les éléments pertinents pour apprécier cette éventuelle incompatibilité sont :

- la volonté des parties telle qu'exprimée dans leur convention ;
- la liberté d'organisation du temps de travail ;
- la liberté d'organisation du travail ;
- la possibilité d'exercer un contrôle hiérarchique.

Par ailleurs, lorsqu'il est question, comme en l'espèce, de l'exécution de travaux de construction au sein d'une entreprise qui relève du champ de compétence de la Commission paritaire de la construction, il faut avoir égard à la présomption établie par et en vertu des dispositions du chapitre V/1, Titre XIII de la loi programme précitée.

Il faut donc vérifier les neuf critères de subordination énumérés à l'article 2 de l'arrêté royal du 7 juin 2013 « *pris en exécution de l'article 337/2, § 3, de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 en ce qui concerne la nature des relations de travail qui se situent dans le cadre de l'exécution de certains travaux immobiliers* ».

1.3. A la demande de commission, la SPRL s'est prononcée le 20 février 2017, sur les différents critères de la présomption ; elle considère que 3 des 9 critères de subordination sont remplis, de sorte qu'il y aurait lieu de conclure à l'absence de lien de subordination ; elle ajoute toutefois que ces critères « *ne correspondent pas, en tant que tels, à la situation que l'on rencontrera (dans le cadre de la future relation de travail, à savoir une relation entre associés actifs avec une convention concernant les modalités de rachat ou de vente des parts de la société)* ».

2. L'appréciation en l'espèce des éléments de la présomption sectorielle

2.1. Le premier critère concerne l'importance de l'investissement et de la responsabilité financière ; il y a lieu à cette fin de vérifier le « *défaut, dans le chef de l'exécutant des travaux, d'un quelconque risque financier ou économique, comme c'est notamment le cas (...) à défaut d'investissement personnel et substantiel dans l'entreprise avec du capital propre* ».

En l'espèce, il est prévu que Monsieur X détienne 10 % des parts sociales ; la SPRL considère que ce critère n'est pas rempli et qu'un risque financier suffisant sera pris par Monsieur X.

Le texte de l'arrêté royal est problématique puisqu'au niveau du principe qu'il énonce, il semble considérer qu'un risque économique ou financier « *quelconque* » suffit pour que le critère ne soit pas rempli, tandis qu'au niveau des exemples qu'il donne, il semble exiger un investissement substantiel.

En l'espèce, le risque financier existera bel et bien, même si avec 10 % des parts sociales, il ne paraît pas substantiel [comparez avec Cour trav. Liège, 21 mars 2016, RG n° 2015/AL/298 qui considère que le fait de détenir une part sur 100 n'implique aucun risque].

Si on admet que le principe doit prévaloir sur les exemples censés l'illustrer, il y a lieu de conclure à l'existence d'un risque financier ; ainsi, le premier critère de subordination, n'est pas rempli.

2.2. Le deuxième critère a trait à la responsabilité et au pouvoir de décision quant aux moyens financiers de la société ; à cet égard, la SPRL indique que Monsieur X n'aura pas d'implication particulière ; il a été confirmé lors de l'audition, par exemple, qu'il n'est pas prévu qu'il doive cautionner des emprunts.

Ce critère de subordination est donc rempli.

2.3. Le troisième critère concerne le pouvoir de décision sur le plan commercial ; il s'agit de vérifier le « *défaut, dans le chef de l'exécutant des travaux, de pouvoir de décision concernant la politique d'achat et des prix de l'entreprise ou de liberté dans l'identification des clients potentiels, la négociation ou la conclusion de contrats* ».

Dans la mesure où Monsieur X n'exercera pas la fonction de gérant et ne semble pas désireux, à terme, d'exercer cette fonction, il y a lieu de considérer que son pouvoir de décision, tant au niveau de la négociation que de la conclusion des contrats, restera assez faible et, essentiellement, subordonné à la décision finale du gérant ; peut-être, Monsieur X sera-t-il amené à concourir à l'établissement des aspects techniques de certains devis dans le domaine du terrassement et de l'égouttage, ce qui ne pourrait toutefois suffire à établir l'existence d'un véritable pouvoir de négociation ou de conclusion au nom de la société.

En ce qui concerne la politique commerciale, le critère de subordination doit être considéré comme rempli.

2.4. Le quatrième critère concerne le mode de rémunération ; il a été confirmé que Monsieur X percevrait une rémunération fixe.

A ce niveau, le critère de subordination doit être considéré comme rempli.

2.5. Le cinquième critère concerne la possibilité d'engager du personnel et de se faire remplacer ; il n'est pas douteux que Monsieur X n'aura pas la possibilité de se faire remplacer.

Même si la possibilité de procéder à des recrutements existe dans le chef de la société, il n'est pas prévu que Monsieur X soit associé à la prise de décision en la matière.

Le critère de subordination doit être considéré comme rempli.

2.6. Le sixième critère concerne le fait d'apparaître comme une entreprise vis-à-vis d'autres personnes ou de son cocontractant.

En ce qui concerne ce critère, l'article 2° f) de l'arrêté royal du 7 juin 2013 illustre l'absence d'apparence d'une entreprise à l'égard de tiers ou de son cocontractant par différents exemples, à savoir *"lorsqu'il n'est pas fait usage de certains éléments visibles caractérisant l'entreprise, tels des logos, lettrages sur véhicules, panneaux d'affichage ou slogans publicitaires."*

De cette dernière précision, il résulte qu'il suffit que la société dans laquelle l'associé est ou sera actif, dispose, d'un nom, d'un logo, d'un papier à lettre, etc... pour qu'il faille considérer que le critère de subordination n'est pas rempli. Dans le cas d'espèce, il est évident que si des éléments visibles sont utilisés pour caractériser l'entreprise, Monsieur X en fera usage.

Le critère de subordination doit être considéré comme n'étant pas rempli.

2.7. Le septième critère concerne le fait de savoir si le collaborateur « *travaillera principalement ou habituellement pour un seul cocontractant* ».

L'article 2 de l'arrêté royal précité n'indique pas clairement si, s'agissant d'un associé actif, il faut vérifier cette condition dans le chef de l'associé ou de la société au sein de laquelle il est ou sera actif.

La circonstance que le texte ne se réfère pas à l'entreprise mais au fait de travailler ce qui semble renvoyer à la situation du travailleur et non de la société, conduit à devoir vérifier le critère dans le chef de l'associé (dans le même sens, Cour trav. Liège, 21 mars 2016, RG n° 2015/AL/298).

En l'espèce, il n'est pas allégué que Monsieur X sera associé actif dans plusieurs sociétés et/ou travaillera pour plusieurs entreprises.

Le critère de subordination doit être considéré comme rempli.

2.8. Le huitième critère concerne la propriété des outils de travail ; il s'agit de vérifier si l'associé « *travaille dans des locaux situés hors chantier ou avec du matériel dont (il) n'est pas le propriétaire ou le locataire, comme c'est notamment le cas lorsqu'il est travaillé dans des locaux affectés à des fins d'entreposage ou d'atelier ou avec des véhicules, matériel ou outillage dont l'exécutant des travaux n'est pas le propriétaire, qu'il n'a pas pris en leasing ou qui ont été mis à sa disposition par le cocontractant* ».

A première vue, Monsieur X ne travaillera pas hors chantier.

Il n'est pas allégué qu'il utilisera du matériel lui appartenant en propre.

Dans la mesure où le matériel appartient à la société dont il détiendra 10 % des parts, il paraît devoir être admis qu'il sera, à tout le moins, indirectement propriétaire ou locataire dudit matériel.

Le critère de subordination doit être considéré comme n'étant pas rempli.

2.9. Le neuvième critère concerne l'autonomie dans le travail ; il s'agit de vérifier dans quelle mesure l'associé sera en mesure de travailler de manière autonome vis-à-vis de l'entreprise au sein de laquelle il a la qualité d'associé actif.

En l'espèce, il s'agit de vérifier si Monsieur X travaillera de manière autonome vis-à-vis de Monsieur Z.

Il résulte tant de la différence d'âge et d'expériences, que des explications données lors de l'audition que Monsieur Z continuera, du moins dans un premier temps, à assurer la direction des chantiers et à contrôler l'exécution du travail.

Les parties ont certes la volonté que les choses évoluent dans les années à venir.

Actuellement, toutefois, il semble que Monsieur X ait « encore des choses à apprendre » de sorte que son autonomie sera encore faible.

Le critère de subordination doit être considéré comme rempli.

3. Conséquences : présomption de contrat de travail et possibilité de la renverser

La commission constate sur base des éléments repris aux 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.7, 2.9. que six critères de subordination sur neuf sont remplis.

Il y a donc lieu de conclure à une présomption de lien de subordination et de contrat de travail.

Cette présomption pourrait, en théorie, encore être renversée sur base des critères généraux rappelés au point 1.2. ci-dessus, en présence d'éléments incompatibles avec le lien de subordination.

Il y a, à cet égard, lieu de relever que si la volonté des parties est de se situer en-dehors d'un lien de subordination, en ce qui concerne l'organisation du travail, l'organisation du temps de travail et la possibilité d'un contrôle hiérarchique, les éléments relevés ci-dessus, ne sont pas incompatibles avec un lien de subordination.

En effet, l'autonomie de Monsieur X par rapport au gérant de la société a vocation à rester assez faible pendant encore, à tout le moins, le temps qui reste nécessaire pour parfaire sa formation.

Pour autant que de besoin, la Commission rappelle qu'il a été jugé que « *le défaut d'expérience professionnelle combiné avec le défaut de liberté d'organisation du travail est inconciliable avec la notion d'une collaboration à caractère indépendant* » (Cass. 6 décembre 2010, S.10.0073.F).

En résumé, telle qu'envisagée la collaboration doit se situer dans le cadre d'un contrat de travail.

* * *

Par ces motifs,

La Commission administrative décide que **la demande de qualification** de la relation de travail, en ce qu'elle vise à confirmer l'absence de lien de subordination, **est recevable mais non fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis conduisent à considérer que telle qu'envisagée, la collaboration doit se situer dans le cadre d'un contrat de travail.

Fait à Bruxelles, le 28/02/2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.8. Beslissing nr. 084 - Activiteitssector: Kinderdagverblijven en crèches (NACEBEL 88.911)

Dossier n°: 084-FR-2017-02-24

Partie demanderesse : X, directrice de maison d'enfant ONE-indépendante,

N° d'entreprise : *

N° Registre national : NN *

L'autre partie : Madame Y,

N° Registre national : *

N° d'entreprise : Néant

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...]* » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite le 24 février 2017 et enregistrée 2 mars 2017 ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande ;
- la demande de renseignements complémentaires envoyée à Madame X le 3 avril 2017 ;
- les renseignements complémentaires communiqués par Madame X le 1er mai 2017 ;

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties demanderesses déclarent, dans le formulaire de demande, qu'elle ne se trouve pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée.

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, président de chambre à la Cour du travail de Bruxelles, Président
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, membre effective
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective
- Monsieur Vincent FRANQUET, représentant de l'INASTI, membre suppléant
- Madame Géraldine ELFATHI, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, membre suppléante

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par les parties demanderesses, la Commission décide à la majorité, ce qui suit :

La décision est rendue à la demande des parties, sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande et dans les documents dont question ci-dessus ;

Les parties demanderesses n'ont pas demandé à être entendues ;

Les dispositions du chapitre V/1 de la loi-programme précitée qui établissent certaines présomptions concernant la nature de la relation de travail, ne trouvent pas à s'appliquer en l'espèce ;

Il y a donc lieu de s'en tenir aux critères généraux fixés par la loi-programme précitée.

* * *

Selon les articles 331 et 332 de la loi-programme du 27 décembre 2006, déjà citée,

- « Sans pouvoir contrevenir à l'ordre public, aux bonnes mœurs et aux lois impératives, les parties choisissent librement la nature de leur relation de travail, dont l'exécution effective doit être en concordance avec la nature de la relation. La priorité est à donner à la qualification qui se révèle de l'exercice effectif si celle-ci exclut la qualification juridique choisie par les parties » (art. 331) ;
- « (...) lorsque l'exécution de la relation de travail laisse apparaître la réunion de suffisamment d'éléments incompatibles avec la qualification donnée par les parties à la relation de travail, appréciés conformément aux dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution, (...) , il y aura une requalification de la relation de travail et application du régime de sécurité sociale correspondant, (...) » (art. 332).

L'article 333, § 1er, de la loi-programme du 27 décembre 2006, déjà citée, mentionne comme critères généraux permettant d'apprécier l'existence ou l'absence du lien d'autorité, les éléments suivants :

- la volonté des parties telle qu'exprimée dans leur convention,
- la liberté d'organisation du temps de travail,
- la liberté d'organisation du travail,
- la possibilité d'exercer un contrôle hiérarchique.

1. Qualification déclarée par les parties dans le formulaire de demande

Les deux parties à la relation de travail déclarent, dans le formulaire de demande, une volonté commune d'entamer une collaboration indépendante.

L'objectif des parties est de « réaliser un projet d'accueil (de jeunes enfants) en conformité avec les exigences de l'ONE et de constituer une équipe ».

Madame X précise qu' « en fonction de la présence des enfants » (de 7 à 18 h), il est difficile de « payer le pécule de vacances, les maladies et (la personne) remplaçante, les charges sociales et surtout les heures supplémentaires ».

Le choix du statut d'indépendant semble ainsi répondre à des préoccupations d'organisation dans le but d'échapper à l'application des lois sociales.

2. Conformité des modalités d'exécution prévues avec la qualification

2.1. Volonté des parties

Selon l'article 25 de l'arrêté du Gouvernement de la Communauté française portant réglementation générale des milieux d'accueil,

« Le milieu d'accueil, à l'exception des services d'accueillant(e)s d'enfants conventionné(e)s pour ses accueillant(e)s d'enfants, conclut avec chaque membre du personnel une convention prévoyant au moins la nature et la durée de celle-ci, la nature et le temps de prestation et la durée du préavis. (...) »

Lorsque deux accueillant(e)s d'enfants autonomes exercent leur activité ensemble en un même lieu, ils (elles) définissent leur collaboration sous la forme d'une convention, selon un modèle fourni par l'Office, prévoyant au moins les personnes et le lieu concerné par la convention, l'objet, la prise d'effet, la durée, les modalités de fin de convention, les modalités d'inscription des enfants conformément à l'article 12, § 3, les modalités en cas de litige, les modalités de fonctionnement dont la rédaction en commun du projet d'accueil, les modalités de partage des locaux et des charges, ainsi que le mode de fixation des prestations de chaque accueillant(e) ».

A la demande de la Commission d'obtenir la convention conclue conformément à cet article 25, Madame X s'est référée à la législation mais n'a pas produit de convention ou de projet de convention intervenue ou à intervenir avec Madame Y.

Dans ces conditions, il ne semble pas que la volonté réelle des parties soit l'exercice d'une activité commune entre accueillantes autonomes.

2.2. Liberté d'organisation du temps de travail

Dans son courrier du 1er mai 2017, Madame X a justifié la collaboration indépendante par le fait que les parties « *disposeront de plus de liberté et de souplesse (...) au niveau des horaires* ».

Elle insiste sur le fait qu'elle « *veut plus de temps libre* » et souhaiterait « *s'occuper un peu plus de sa petite famille* ».

Ce faisant, elle n'a pas répondu précisément à la question de savoir « *quelle est (sera) la liberté d'organisation du temps de travail de Madame Y, qui choisit les horaires et qui fait les plannings* », si ce n'est en indiquant, sans autre précision, que les plannings seront faits « *ensemble* ».

Au vu de ces explications, la Commission n'est pas convaincue que dans les faits, Madame Y disposera d'une véritable liberté d'organisation de son temps de travail et ne sera pas, en ce qui concerne les horaires de travail, soumise à l'autorité de Madame X.

2.3. Liberté d'organisation du travail

En l'absence d'accord entre parties sur « *les modalités de fonctionnement* » (partage des locaux et des charges, mode de fixation des prestations de chaque accueillant) et en l'absence de « *rédaction en commun du projet d'accueil* », il ne résulte pas à suffisance des explications des parties que Madame Y disposera d'une véritable liberté d'organisation du travail et/ou qu'elle sera associée au fonctionnement de la Maison d'enfant d'une manière qui lui permettra de ne pas se trouver sous l'autorité de Madame X.

2.4. Possibilité d'un contrôle hiérarchique

Compte tenu des doutes exprimés quant à la possibilité d'une véritable liberté d'organisation du travail et du temps de travail dans le chef de Madame Y, la Commission considère qu'en l'état actuel du projet, la possibilité d'un contrôle hiérarchique exercé par Madame X sur les prestations de Madame Y subsiste.

3. Conclusions

Le projet tel qu'il est actuellement présenté ne garantit pas de manière suffisante la liberté d'organisation du travail et du temps de travail de Madame Y et l'autonomie des parties l'une à l'égard de l'autre.

La Commission décide dès lors qu'il appartient aux parties :

- soit de renoncer au projet de collaborer de manière indépendante,
- soit de clarifier les modalités de la collaboration de manière à ce qu'elles soient compatibles avec une collaboration indépendante.

Par ces motifs, la Commission administrative estime qu'en l'état actuel, **la demande de qualification** de la relation de travail en relation indépendante **est recevable mais non fondée**.

Ainsi prononcé à la séance du 6 juin 2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.9. Beslissing nr. 085 - Activiteitssector: Prepress- en premediadiensten (NACEBEL 18.130)

Dossier nr: 085/NL/2017/02/09/XY

Verzoekende partijen:

- Mevr. X,
- BVBA Y,

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie

Gelet op artikel 329 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op artikel 338, §1 van voormelde programmawet dat stelt: « *De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie [...] »;*

Gelet op de aanwezigheid van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, verstuurd bij aangetekende zending met poststempel 18 februari 2017;

Gelet op de voorgelegde stukken:

- Aanvraagformulier, met de handtekeningen van mevr. X en van mevr. Z (zaakvoerster van de BVBA Y) dd. 17 februari 2017, met in bijlage de zelfstandige samenwerkingsovereenkomst;

Gelet op de mail dd. 20 maart 2017 waarbij mevr. X op de hoogte wordt gebracht van het feit dat haar aanvraag zal behandeld worden ter zitting van 29 maart 2017;

Gelet op de mail dd. 20 maart 2017 waarbij mevr. Z, zaakvoerster van BVBA Y, op de hoogte wordt gebracht van het feit dat haar aanvraag zal behandeld worden ter zitting van 29 maart 2017;

Gelet op de mondelinge toelichting van mevr. X en van mevr. Z tijdens de zitting van 29 maart 2017;

Overwegende dat de aanvrager zich, zoals blijkt uit het aanvraagformulier, niet bevindt in een van de toestanden opgenomen in artikel 338, §3 van voormelde programmawet;

De **Administratieve Commissie** ter regeling van de arbeidsrelatie, samengesteld uit:

- De heer Lieven Lenaerts, voorzitter
- Mevrouw Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociaal Beleid, vast lid
- De heer Chris Vanlaere, als vertegenwoordiger van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, plaatsvervangend lid
- De heer Sven Vanhuysse, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, vast lid
- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

Beslist:

De Commissie heeft de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, die haar door de verzoeksters werd voorgelegd, onderzocht.

De aanvraag werd ingediend door Mevr. X en door de BVBA Y.

De aanvraag heeft betrekking op een arbeidsrelatie die door de partijen gekwalificeerd wordt als een samenwerking tussen zelfstandigen. Deze zelfstandige samenwerking nam een aanvang op 1 januari 2017.

Voorafgaand waren dezelfde partijen vanaf 1 januari 2016 tot 31 december 2016 verbonden door een arbeidsovereenkomst.

Gezien de professionele samenwerking tussen de partijen op welbepaalde essentiële punten grondig werd gewijzigd, stelt de Commissie dat het vanaf 1 januari 2017 om een nieuwe, duidelijk van de oude onderscheiden, arbeidsrelatie gaat.

Bijgevolg stelt de Commissie vast dat de aanvraag gebeurde binnen de door artikel 338, §2 gestelde termijn van één jaar, waardoor de aanvraag ontvankelijk is.

Mevr. X is gekend bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer * met als activiteit "prepress- en premediadiensten" (Nacebel 18.130). Mevr. X werkt onder de handelsnaam "Linedesign".

De BVBA Y is gekend bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer * met als activiteit "uitvaartverzorging" (Nacebel 96.031). Deze vennootschap handelt onder de benaming "Uitvaartzorg Y".

In het aanvraagformulier wordt vermeld als activiteit die zal uitgeoefend worden in het kader van de arbeidsrelatie: "ontwerpen, printen en afwerken rouwdrukwerk, website up-to-date houden, fotobewerking van portretfoto's".

Deze activiteit valt niet onder een van de sectoren opgenomen in art. 337/1, §1 van voormelde programmawet. Bijgevolg dient de voorliggende arbeidsrelatie beoordeeld te worden aan de hand van de algemene criteria, opgesomd in art. 333, §1 van voormelde programmawet.

Deze algemene criteria zijn: de wil der partijen, de vrijheid van organisatie van werktijd, de vrijheid van organisatie van het werk en de mogelijkheid een hiërarchische controle uit te oefenen.

Wat betreft "**de wil der partijen**" kiezen de partijen voor een samenwerking op zelfstandige basis.

Dit blijkt duidelijk uit artikel 1b. van de zelfstandige samenwerkingsovereenkomst: "De freelancer voert zijn werkzaamheden zelfstandig uit" alsook uit artikel 1c. "Het doel van deze overeenkomst is nadrukkelijk niet het sluiten van een dienstverband, maar het vastleggen van afspraken omtrent de zelfstandige samenwerking".

Ook de titel ("zelfstandige samenwerkingsovereenkomst") en het antwoord gegeven op het aanvraagformulier ("Beide partijen gaan akkoord om op zelfstandige basis te werken, maar de vraag om zelfstandig te worden kwam van mij (X), waarbij ik zelf mijn uren en werk regel") zijn duidelijk.

De vraag op het aanvraagformulier om **de vrijheid van organisatie van de werktijd** te omschrijven wordt als volgt beantwoord: "We hebben de afspraak gemaakt om minstens 96 uur per maand samen te werken. Meestal is dit op dinsdag, woensdag en donderdag. Dit kan variëren, soms maandag, vrijdag of zaterdag. Soms werk ik in het weekend ook van thuis uit. Afhankelijk wat voor mij het beste uitkomt. Voor mij is het handig dat de dagen wat vastliggen, dan kan ik makkelijker afspreken met andere klanten welke dagen ik vrij ben voor andere opdrachten. 's Morgens probeer ik bij Uitvaartzorg Y te zijn voor 10uur. En ik vertrek er meestal tussen 16u en 18u afhankelijk van de hoeveelheid werk en mijn andere verplichtingen/opdrachten."

In de zelfstandige samenwerkingsovereenkomst staat in artikel 3d: "De freelancer is vrij om zijn tijd en werk zelf te organiseren. Hij maakt in samenspraak met Uitvaartzorg Y afspraken over de timing. Beide partijen verbinden er zich ertoe ten minste 96 uur per maand samen te werken en dit wanneer het voor de freelancer het beste uitkomt. Dit kan zowel op kantoor freelancer als op kantoor Y."

Ter zitting werd verduidelijkt dat mevr. X van 1 januari 2016 tot 31 december 2016 werkte als werknemer bij de BVBA Y. Ze werkte er volgens een vast uurrooster van 8 uur per dag, 3 dagen per week (dinsdag, woensdag en donderdag). Ze was daarnaast ook zelfstandig in bijberoep.

De wijziging naar het sociaal statuut van zelfstandige in hoofdberoep kwam er op vraag van mevr. X. Zij wou meer flexibiliteit, onder meer op het vlak van de organisatie van de werktijd. Ze bepaalt nu, in tegenstelling tot vroeger, zelf wanneer ze werkt voor de BVBA Y. Ze houdt hierbij onder meer rekening met de opdrachten van haar andere klanten.

In artikel 3^e van de zelfstandige samenwerkingsovereenkomst staat: “De freelancer heeft het recht tot het nemen van vakantie naar eigen goeddunken”.

Ter zitting wordt verduidelijkt dat het werk van mevr. X in dit geval deels door mevr. Z en deels door derden wordt overgenomen.

Inzake **de vrijheid van organisatie van het werk** stelt het aanvraagformulier het volgende: “Samen worden de dossiers van de overledenen overlopen. Daarna plan ik zelf welke taak ik eerst uitvoer en dit in volgorde van wanneer de begrafenissen plaatsvinden. Ik moet er gewoon zelf voor zorgen dat alle drukwerk klaarligt voor de begrafenis, foto afdrukken en kaders op tijd besteld zijn. Rouwbrieven krijgen altijd voorrang, aangezien die meestal de dag zelf nog worden verstuurd of meegegeven met de familie.”

In de zelfstandige samenwerkingsovereenkomst staat in artikel 3b: “De freelancer verplicht zich deze en daarmee samenhangende werkzaamheden naar best vermogen uit te voeren.”

Art. 3c stelt: “de werkzaamheden worden door beide partijen voor eigen rekening en risico uitgevoerd”.

In art. 3d wordt gesteld: “De freelancer is vrij om zijn tijd en werk zelf te organiseren”.

Ter zitting werd uiteengezet dat mevr. X zelf haar werk organiseert. In geval er minder begrafenissen zijn, werkt ze aan minder dringende zaken zoals het up to date houden van de website, het maken van foto-dvd's of het ontwerpen van nieuwe modellen/rouwbrieven.

Op de vraag of er **hiërarchische controle** mogelijk is wordt in het aanvraagformulier “neen” geantwoord.

Ter verduidelijking wordt toegevoegd:

“Ik werk volledig zelfstandig het drukwerk, foto en website af. Dit gebeurt in het beginstadium wel in samenspraak, ik moet tenslotte wel weten wat de wens is van de familie van de overledene. Maar hierna maak ik het rouwdrukwerk volledig zelfstandig op en stuur het door naar de familie ter goedkeuring waarna ik afwerk.”

Gelet op het voorgaande stelt de Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie dat de voorliggende arbeidsrelatie tussen mevr. X en BVBA Y verenigbaar is met de door de betrokkenen gekozen kwalificatie als zelfstandige, gelet op duidelijke wil van de partijen, de vrijheid van organisatie van de werktijd, de vrijheid van organisatie van het werk en de afwezigheid van de mogelijkheid tot uitoefening van hiërarchische controle.

Aldus uitgesproken ter zitting van 29 maart 2017.

De voorzitter,
Lieven Lenaerts

6.10. Beslissing nr. 086 - Activiteitssector: Schrijnwerk (NACEBEL 43.320)

Dossier n^o: 086-FR-2017-03-07

Partie demanderesse : Monsieur X,

N^o Registre national : *

N^o d'entreprise : *

L'autre partie : Madame Y,

N^o Registre national : *

N^o d'entreprise : Néant

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...] » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite le 7 mars 2017 et enregistrée le jour même :

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande ;

Vu la demande d'informations complémentaires du 3 avril 2017 et la réponse introduite au nom de l'entreprise, le 7 avril 2017 ;

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties demanderesses déclarent, dans le formulaire de demande, qu'elles ne se trouvent pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée.

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, président de chambre à la Cour du travail de Bruxelles, Président
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, membre effective
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective
- Monsieur Vincent FRANQUET, représentant de l'INASTI, membre suppléant
- Madame Géraldine ELFATHI, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, membre suppléante

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par le requérant, la Commission décide à la majorité,

Que la décision est donnée sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande dont question ci-dessus et des informations complémentaires communiquées le 7 avril 2017 ;

Que les parties n'ont pas demandé à être entendues ;

Que l'entreprise, dont le gérant est Monsieur X, est active dans le secteur du bâtiment.

Qu'elle souhaite engager l'épouse du gérant, Madame Y, en tant que salariée à temps partiel et qu'elle s'interroge sur la possibilité d'un lien de subordination ;

Que les dispositions du chapitre V/1 de la loi-programme précitée qui établissent certaines présomptions concernant la nature de la relation de travail, ne trouvent pas à s'appliquer en l'espèce ;

Qu'il y a donc lieu de s'en tenir aux critères généraux fixés par la loi-programme précitée ;

Qu'en l'espèce, la volonté des parties de conclure un contrat de travail salarié résulte à suffisance des déclarations des parties telles qu'elles résultent du formulaire de demande,

Qu'il résulte, par ailleurs, du formulaire de demande et/ou des explications complémentaires de l'entreprise que :

- Madame Y n'a pas précédemment travaillé pour l'entreprise, en une autre qualité ;
- l'entreprise n'a jamais occupé d'autres travailleurs ;
- Madame Y exerce une activité salariée à 60 % du temps pour un autre employeur ;
- Madame Y doit être engagée pour effectuer du travail et du suivi administratifs (encodage, devis, facturation, gestion des stocks, gestion de l'agenda et prise de rendez-vous, contacts clientèle, déplacements divers, gestion de la communication de l'entreprise....) ;
- Madame Y travaillera selon un horaire fixe : le mercredi de 8 à 13 h et le vendredi de 8 à 12 h 30 et de 13 à 16 h 30.

Qu'en ce qui concerne la possibilité d'un contrôle hiérarchique, les parties confirment que Madame Y travaillera sous les ordres de l'employeur et qu'elle réalisera les devis sur base de ses directives,...

Que ces éléments ne contredisent pas la qualification de contrat de travail salarié que les parties souhaitent donner à leur collaboration ;

Par ces motifs, la Commission administrative estime que la **demande de qualification** de la relation de travail précitée **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de salarié.

Ainsi prononcé à la séance du 27 avril 2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.11. Beslissing nr. 087 - Activiteitssector: Beroepsopleiding (NACEBEL 85.592)

Dossier n°: 087-FR-2017-03-16

Demande unilatérale

Partie demanderesse : Monsieur X, professeur de Français,

N° d'entreprise : *

N° Registre national : *

Demande de requalification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...]* » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite le 16 mars 2017 et enregistrée le 19 mars 2017 ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande ;
- les annexes à ce formulaire, à savoir :
 - le « *contrat cadre de prestations indépendantes d'enseignement - personne physique* »
 - les « *modalités administratives et pédagogiques* » Z (février 2017) aussi intitulées en pied de page « *Guide du professeur, Consortium Z, septembre 2016* »
- la demande de renseignements complémentaires envoyée à Monsieur X le 3 avril 2017,
- les renseignements complémentaires communiqués par Monsieur X et les documents y annexés, à savoir :
 - un exemple de lettre de mission,
 - un exemple de rapport de visite de cours datant du 30 novembre 2015 (émanant de W Language Centres),
 - le contrat de travail à temps partiel conclu avec l'ASBL V, à raison de 14 heures par semaine.

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée;

Attendu que la partie demanderesse déclare, dans le formulaire de demande, qu'elle ne se trouve pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée.

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, président de chambre à la Cour du travail de Bruxelles, Président
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, membre effective
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective
- Monsieur Vincent FRANQUET, représentant de l'INASTI, membre suppléant
- Madame Géraldine ELFATHI, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, membre suppléante

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par le requérant, la Commission décide à la majorité, ce qui suit :

La décision est rendue à la demande d'une seule partie, sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande et dans les documents dont question ci-dessus ;

La partie demanderesse n'a pas demandé à être entendue ;

Les dispositions du chapitre V/1 de la loi-programme précitée qui établissent certaines présomptions concernant la nature de la relation de travail, ne trouvent pas à s'appliquer en l'espèce ;

Il y a donc lieu de s'en tenir aux critères généraux fixés par la loi-programme précitée.

* * *

1. Qualification choisie par les parties

La volonté des parties de conclure une convention de collaboration indépendante résulte à suffisance du contrat cadre de prestations indépendantes d'enseignement (ci-après le Contrat) conclu entre Monsieur X et l'ASBL Y, le 23 août 2016.

Il est précisé que les parties conviennent expressément de conclure un contrat d'entreprise à titre onéreux au sens de l'article 1710 du Code civil et que les parties contractent dès lors en-dehors de tout lien d'autorité entre elles qui serait constitutif d'un contrat de travail (article 3.1.).

Selon la Cour de cassation, « *lorsque les éléments soumis à son appréciation ne permettent pas d'exclure la qualification donnée par les parties à la convention qu'elles ont conclue, le juge du fond ne peut y substituer une qualification différente* » [Cass. 23 décembre 2002, *J.T.T.*, 2003, p. 271; Cass. 28 avril 2003, *J.T.T.*, 2003, p. 261; Cass. 8 décembre 2003, *J.T.T.*, 2004, p. 122; Cass. 23 mars 2009, S. 08.0136.F; Cass. 4 janvier 2010, S.09.0005.N, www.juridat.be].

Selon les articles 331 et 332 de la loi-programme du 27 décembre 2006, déjà citée,

- « *Sans pouvoir contrevenir à l'ordre public, aux bonnes mœurs et aux lois impératives, les parties choisissent librement la nature de leur relation de travail, dont l'exécution effective doit être en concordance avec la nature de la relation. La priorité est à donner à la qualification qui se révèle de l'exercice effectif si celle-ci exclut la qualification juridique choisie par les parties* » (art. 331) ;
- « *(...) lorsque l'exécution de la relation de travail laisse apparaître la réunion de suffisamment d'éléments incompatibles avec la qualification donnée par les parties à la relation de travail, appréciés conformément aux dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution, (...), il y aura une requalification de la relation de travail et application du régime de sécurité sociale correspondant, (...)* » (art. 332).

L'article 333, § 1er, de la loi-programme du 27 décembre 2006, déjà citée, mentionne comme critères généraux permettant d'apprécier l'existence ou l'absence du lien d'autorité, les éléments suivants :

- la volonté des parties telle qu'exprimée dans leur convention,
- la liberté d'organisation du temps de travail,
- la liberté d'organisation du travail,
- la possibilité d'exercer un contrôle hiérarchique.

L'article 337/2 de la loi du 27 décembre 2006 prévoit une présomption particulière pour certaines activités relevant de certains secteurs. Cette disposition n'est pas applicable en l'espèce.

En l'espèce, en présence d'une qualification claire, il appartient à la Commission de vérifier si les clauses du Contrat, d'une part, et l'exécution qui y a été donnée, d'autre part, ne sont pas incompatibles avec cette qualification.

2. Clauses du Contrat

2.1. Volonté des parties

Outre l'article 3.1. déjà cité, l'article 19 du contrat prévoit l'obligation pour le travailleur de s'affilier auprès d'une caisse sociale pour indépendants.

L'article 2.3. précise que l'enseignant « *est toujours libre d'accepter ou de refuser toute offre de Lettre de mission, sans devoir motiver ou justifier son éventuel refus* » ; cette faculté est envisagée comme « *l'expression véritable et sincère de (la) volonté (des parties) et en particulier de celle de l'Enseignant, qui souhaite organiser librement son travail et ses activités* ». Cet élément est qualifié d'essentiel.

Ces clauses de la convention ne sont pas incompatibles avec la qualification choisie par les parties.

2.2. Liberté d'organisation du temps de travail.

La lettre de mission précise les jours et les heures des séances ainsi que leur durée et leur nombre.

Selon l'article 8.2.11.6 du Contrat, l'enseignant doit veiller à ce que « *les séances débutent et se terminent ponctuellement selon le calendrier convenu dans la lettre de mission* », tandis que l'article 8.2.13 précise sous le titre calendrier d'exécution que « *les services sont délivrés selon le rythme et la durée convenue dans la lettre de mission* ».

Une fois la lettre de mission acceptée, l'enseignant ne dispose d'aucune liberté d'organisation de son temps de travail.

La seule flexibilité est celle qui résulte de l'article 20 qui précise :

« Lorsqu'il a accepté une mission, l'Enseignant peut sous-traiter la Mission et se faire remplacer, moyennant notification préalable à l'Y. De manière à garantir la continuité des services offerts aux apprenants, l'enseignant se substitue un sous-traitant (i) qui répond aux exigences de qualification professionnelle d'agrément par l'Y et/ou le Client, prévues par le Contrat et la Lettre de Mission et (ii) avec lequel aucun différend ou conflit n'existe ou n'a existé avec l'Y.

L'enseignant qui se fait remplacer veille à se coordonner avec son remplaçant en vue d'assurer la continuité des services et la réalisation des objectifs pédagogiques. Il continuera à répondre personnellement de ses obligations et de la correcte exécution de la mission. (...) ».

La faculté de substitution est ainsi très sévèrement encadrée.

Il apparaît, en outre, qu'en vertu de l'article 21 du Contrat, l'enseignant doit informer l'Y d'une impossibilité temporaire d'exécuter sa mission. Il doit communiquer « *toutes les justifications et explications nécessaires (...), en précisant la nature, la durée probable et les effets prévisibles de cet événement* ». En pratique, cela revient à dire que l'enseignant malade doit faire parvenir un certificat médical à l'Y.

2.3. Liberté d'organisation du travail

En vertu de l'article 8.1.3. du Contrat, l'enseignant organise librement et de manière autonome l'exécution et la mise en œuvre des missions et des services dans le respect des droits et obligations découlant du Contrat et des Lettres de mission.

Il apparaît toutefois que :

- selon l'article 8.2.4. du Contrat, il doit dispenser « *ses services en se fondant sur les référentiels de cours par niveau comprenant les recommandations, standards, référentiels de formation du CECR et ceux de la*

Fondation Y, de même que les conditions imposées par le centre international d'Etude pédagogique en matière de certifications TCF, DELF et DALF »⁹ ;

- selon l'article 8.2.5. du Contrat, il doit respecter la Charte de l'enseignant reprenant les règles de base de « *savoir-être* » (...) et de « *savoir-faire* » (...) communément admises dans le domaine de l'apprentissage des langues étrangères par des non-natifs ;
- selon l'article 8.2.6.1., l'enseignant doit veiller à préparer minutieusement chaque séance, et « *au début de chaque séance* » présenter « *le déroulé du cours en mettant l'accent sur les objectifs communicatifs sur un support visuel...* » ;
- selon l'article 8.2.6.2., l'enseignant doit appliquer « *les théories et méthodes éprouvées et contemporaines d'apprentissage développées ou préconisées par l'Y* » ;
- selon l'article 8.2.6.3., il doit assurer la continuité du cours « *en assurant par le biais d'un journal de bord la mise à disposition du contenu de la séance précédente et les éléments nécessaires à la préparation de la suivante* » ;
- selon l'article 8.2.7. du Contrat, il doit donner cours en utilisant « *le matériel pédagogique et les référentiels de cours, méthodes d'utilisation et modèles d'identité visuelle développés ou préconisés par l'Y et/ou le client* » ;
- selon l'article 8.1.6 du Contrat, « *l'enseignant s'engage à suivre une formation permanente à concurrence de minimum deux par an* » ; tout en précisant que l'enseignant « *y participe sur base volontaire et à ses frais* », le même article précise que l'enseignant communique « *à première demande (...) la preuve de sa participation à la formation permanente qu'il a suivie (...)* ».

Ces obligations peuvent sembler difficilement compatibles avec une réelle liberté d'organisation du travail.

2.4. Possibilité d'un contrôle hiérarchique

Il résulte des explications données par Monsieur X (cfr ci-dessous) qu'une procédure d'inspection est en place et qu'en principe, le coordinateur pédagogique assiste à un cours et réalise un rapport lors de chaque session. Cette procédure n'est, toutefois, pas directement prévue par le Contrat.

Le Contrat prévoit par contre, en son article 24, une possibilité de résiliation pour manquement grave et énumère une liste non exhaustive de manquements, parmi lesquels « *la délivrance répétée de Services non conformes aux objectifs et standard de qualité prévus par le Contrat et la Lettre de mission* ».

L'Y dispose ainsi d'un moyen de sanctionner de manière directe le non-respect des obligations prévues par le Contrat ; même si la nécessité d'une mise en demeure préalable n'est pas envisagée, il doit toutefois s'agir de manquements répétés.

Le Contrat prévoit par ailleurs, en son article 22, une possibilité de résiliation anticipée avant le début ou en cours d'exécution de la mission, « *sans devoir motiver sa décision* », moyennant un préavis très court de 2 jours calendriers.

Même si ce délai très court a aussi pour effet de garantir la liberté du travail de l'enseignant, il doit au premier chef être envisagé comme renforçant le pouvoir disciplinaire de l'Y qui en-dehors de l'hypothèse du manquement grave, conserve, à tout moment, la possibilité de mettre fin à la collaboration pour un coût assez réduit (deux jours de collaboration).

2.5. Synthèse en ce qui concerne les clauses du Contrat

La Commission est arrivée à la conclusion intermédiaire que le Contrat ne garantit qu'une faible liberté d'organisation du travail et du temps de travail et qu'il consacre des moyens de contrôle importants permettant à l'Y de faire respecter les obligations contraignantes qui pèsent sur l'enseignant.

La Commission a toutefois estimé devoir vérifier si l'exercice effectif du Contrat s'avère lui aussi incompatible avec la qualification choisie par les parties. Elle a donc soumis à Monsieur X différentes questions complémentaires.

3. Modalités concrètes d'exécution

A la question de savoir s'il exerçait d'autres activités professionnelles que celles faisant l'objet du Contrat, Monsieur X a répondu qu'il était occupé depuis le 1er février 2017, dans le cadre d'un contrat de travail de 14 heures par semaine pour l'ASBL V.

⁹ L'ensemble de ces référentiels est regroupé sous un nom de marque (AFBE ou AEM).

Il a également répondu positivement à la question de savoir s'il avait déjà été amené à refuser des missions proposées par l'Y, en précisant : « *l'Y s'étant retrouvée en manque de professeurs peu avant le début du semestre du printemps (qui débute en fin février), ils m'ont proposé plus de cours que je n'en souhaitais et surtout, n'en pouvais en raison de mon contrat au Centre d'écologie urbaine* ».

Monsieur X a confirmé qu'une mission dure normalement 5 mois.

À la demande de la Commission d'obtenir la copie du document établi à la suite d'un entretien d'évaluation avec le coordinateur pédagogique ou l'observateur comme cela est prévu à la page 15 du « *Guide du professeur* », Monsieur X a répondu que « *venant de commencer à l'Y qui est par ailleurs, débordée pour des raisons administratives* », il n'a pas encore reçu d'observateur à un de ses cours.

Enfin, à la question de savoir s'il a dû marquer son accord sur les modalités administratives et pédagogiques reprises dans le « *Guide du professeur* », Monsieur X n'a pas confirmé qu'il avait dû les approuver de manière explicite, précisant toutefois : « *Les modalités administratives et pédagogiques n'ont à aucun moment été l'objet d'une possible discussion ou négociation. Il s'agit là de conditions strictes qui sont comme surajoutées au contrat de collaboration. Dans la mesure où ne pas respecter ces conditions signifie ne pas se conformer au fonctionnement de l'Y qui ne garde pas ces informations secrètes avant la signature du contrat – des journées d'informations sont notamment organisées - j'estime qu'elles font partie de la convention. En effet, dans un marché du travail parfois serré, le professeur est poussé à accepter toutes les conditions même si celles-ci ne sont pas négociables et même s'il n'est fondamentalement pas en accord avec elles dans le cadre d'une relation de travail dite "indépendante"* ».

La Commission constate que l'activité n'est pas exclusive, que Monsieur X a effectivement fait usage de sa faculté de refuser des missions, qu'il n'a pas eu la visite d'un observateur à l'occasion d'un de ses cours et enfin qu'il n'a pas approuvé explicitement les modalités administratives et pédagogiques reprises dans le « *Guide du professeur* » : elle en déduit que les modalités d'exécution, telles qu'elles se présentent jusqu'à présent, ne sont pas incompatibles avec la qualification. Or, la loi requiert de donner « *la priorité (...) à la qualification qui se révèle de l'exercice effectif* ».

Par ces motifs, la Commission administrative estime que la **demande de requalification** de la relation de travail précitée **est recevable mais non fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis, en particulier en tenant compte de l'exécution qui a été donnée au Contrat jusqu'à présent, ne contredisent pas la qualification d'indépendant.

Ainsi prononcé à la séance du 6 juin 2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.12. Beslissing nr. 088 - Activiteitssector: Goederenvervoer over de weg (NACEBEL 49.410)

Dossier nr: 088/NL/2017/03/09/X NV

Verzoekende partij:

- X NV

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie

Gelet op artikel 329 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op artikel 338, §1 van voormelde programmawet dat stelt: « *De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie [...]* »;

Gelet op de aanwezigheid van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, verstuurd bij aangetekende zending met poststempel 31 maart 2017;

Gelet op de voorgelegde stukken:

- Aanvraagformulier, met de handtekening van dhr. Y, General Manager dd. 31 maart 2017;

Gelet op de brief dd. 9 mei 2017 en de mail dd. 3 augustus 2017 waarbij wordt gewezen op de onontvankelijkheid van hypothetische arbeidsrelaties en waarbij de aanvrager wordt gevraagd een meer concrete arbeidsrelatie voor te leggen;

Gelet op het uitblijven van een reactie vanwege aanvrager NV X;

Overwegende dat de aanvrager zich, zoals blijkt uit het aanvraagformulier, niet bevindt in een van de toestanden opgenomen in artikel 338, §3 van voormelde programmawet;

De **Administratieve Commissie** ter regeling van de arbeidsrelatie, samengesteld uit:

- De heer Lieven Lenaerts, voorzitter
- De heer Chris Vanlaere, als vertegenwoordiger van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, plaatsvervangend lid
- De heer Pol Bosman, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, plaatsvervangend lid
- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

Beslist¹⁰:

De Commissie heeft de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, die haar door de verzoeker werd voorgelegd, onderzocht.

De aanvraag werd ingediend door de X (hierna afgekort als X NV) Humaniteitslaan 233, 1620 Drogenbos en dit voorafgaand aan de aanvang van de arbeidsrelatie.

De NV X heeft dhr. Y belast met het dagelijks bestuur en de vennootschap is gekend bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer * met als activiteit "goederenvervoer over de weg, m.u.v. verhuisbedrijven" (Nacebel 49.410).

In het aanvraagformulier wordt niet één specifieke concrete arbeidsrelatie voorgelegd, maar wordt er gewerkt met meerdere hypothetische mogelijkheden.

Bij een schrijven dd. 9 mei 2017 gericht aan dhr. Y (general manager) wordt de aanvrager gewezen op het volgende: "De Commissie heeft als taak zich uit te spreken over een bepaalde arbeidsrelatie. Ze doet dit op basis van concrete elementen en niet op een hypothetische manier van samenwerken. Wij verzoeken u dan ook een concrete arbeidsrelatie voor te leggen aan de Commissie".

Gezien er geen antwoord kwam op deze brief werd dit verzoek op 3 augustus 2017, bij wege van een mail aan mevr. Astrid Hanssens, legal manager van de XNV, herhaald: "Om te vermijden dat de Commissie tot de conclusie komt dat uw aanvraag onontvankelijk is, dient u keuzes te maken : arbeidsrelatie met gebruik van het X-systeem om de optimale route te bepalen of niet, met betaling van 5000€/6000€ aan medewerker bij aankoop vrachtwagen of niet, met of zonder groepsaankoop banden/voertuigen..., m.a.w. u dient één concrete arbeidsrelatie voor te leggen zonder hypotheses..."

Ook deze mail bleef onbeantwoord.

¹⁰ Gezien het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, §1, 1° van het werkingsbesluit niet gelijk was aan het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, §1, 2° van het werkingsbesluit, diende, conform artikel 10 van het huishoudelijk reglement van de Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie, de pariteit hersteld te worden door de onthouding bij de stemming van dhr. Erwin Tavernier, als het jongste lid van de groep die overtallig was.

Gelet op het voorgaande stelt de Commissie dat de voorliggende aanvraag onontvankelijk is.

De Commissie heeft immers als taak zich uit te spreken over een arbeidsrelatie die gekenmerkt wordt door concrete elementen en het hypothetisch karakter van de voorliggende arbeidsrelatie bleef ongewijzigd door het uitblijven van een reactie op de verzoeken van de Commissie.

Aldus uitgesproken ter zitting van 24 augustus 2017.

De voorzitter,
Lieven Lenaerts

6.13. Beslissing nr. 089 - Activiteitssector: Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering (NACEBEL 70.220)

Dossier n°: 089-FR-2017-04-14

Partie demanderesse : Monsieur X, Administrateur gérant,

N° Registre national : *

N° d'entreprise : *

L'autre partie : Madame Y,

N° Registre national : *

N° d'entreprise : /

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...] » ;*

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite le 14/04/2017 et enregistrée le jour même ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande ;
- le contrat de travail conclu le 1er mai 2017 entre la société et Madame Y,

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée;

Attendu que les parties demanderesse déclarent, dans le formulaire de demande, qu'elles ne se trouvent pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée.

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, président de chambre à la Cour du travail de Bruxelles, Président
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, membre effective
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective
- Monsieur Vincent FRANQUET, représentant de l'INASTI, membre suppléant
- Madame Géraldine ELFATHI, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, membre suppléante

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par le requérant, la Commission décide à la majorité,

Que la décision est donnée sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande dont question ci-dessus et du contrat y annexé ;

Que les parties n'ont pas demandé à être entendues ;

Que la société, dont le gérant est Monsieur X, est active dans le secteur de la consultance financière, comptable, informatique ainsi que dans le domaine de la gestion d'immeuble et la mise en location ;

Qu'elle souhaite engager l'épouse du gérant, Madame Y, dans le cadre d'un contrat de travail de marketing manager et de gestionnaire administrative ;

Que la fonction concernera les projets de développement d'applications mobiles ainsi que la gestion des locations de l'immeuble ;

Que les dispositions du chapitre V/1 de la loi-programme précitée qui établissent certaines présomptions concernant la nature de la relation de travail, ne trouvent pas à s'appliquer en l'espèce ;

Qu'il y a donc lieu de s'en tenir aux critères généraux fixés par la loi-programme précitée ;

Qu'en l'espèce, la volonté des parties de conclure un contrat de travail salarié résulte à suffisance des déclarations des parties reprises dans le formulaire de demande ainsi que du contrat de travail ;

Que s'agissant de la liberté d'organisation du travail et du temps de travail, il résulte du formulaire de demande et du contrat de travail que :

- la société n'a jamais occupé d'autres travailleurs ;
- en ce qui concerne les projets informatiques, Madame Y s'occupera, à la demande du gérant, du marketing, de la communication et des médias digitaux, la gestion du projet étant assurée par le gérant lui-même ;
- elle assurera le suivi des locations de l'immeuble, dans le respect des instructions du gérant ;
- Madame Y exercera ses activités à temps partiel (4/5ème temps) à raison de 6 heures par jour/5 jours par semaine.

Qu'en ce qui concerne la possibilité d'un contrôle hiérarchique, les parties confirment que Madame Y devra se conformer aux « *ordres et instructions* » du gérant ;

Que les éléments soumis à la Commission ne contredisent pas la qualification de contrat de travail salarié que les parties souhaitent donner à leur collaboration ;

Par ces motifs, la Commission administrative estime que la **demande de qualification** de la relation de travail précitée **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de salarié.

Ainsi prononcé à la séance du 27 avril 2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.14. Beslissing nr. 090 - Activiteitssector: Vlieg- en vaarderricht (NACEBEL 85.532)

Dossier n°: 090-FR-2017-04-25

Partie demanderesse : Monsieur X, indépendant,

N° d'entreprise : *

L'autre partie : Madame Y, sans profession,

N° Registre national : *
N° d'entreprise : Néant

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...]* » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite le 26 avril 2017 et enregistrée 27 avril 2017 ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties demanderesses déclarent, dans le formulaire de demande, qu'elles ne se trouvent pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties ont été entendues, à leur demande, lors de la séance du 6 juin 2017 ;

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, président de chambre à la Cour du travail de Bruxelles, Président
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, membre effective
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective
- Monsieur Vincent FRANQUET, représentant de l'INASTI, membre suppléant
- Madame Géraldine ELFATHI, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, membre suppléante

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par le requérant, la Commission décide à la majorité,

Que la décision est donnée sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande dont question ci-dessus et des informations communiquées lors de l'audition du 6 juin 2017 ;

Que la société, dont le gérant est Monsieur X, est active dans le secteur de la formation au télépilotage de drones ;

Qu'elle souhaite engager l'épouse du gérant, Madame Y, en qualité d'employée ;

Que l'intention des parties est de confier à Madame Y une fonction d'aide administrative à raison de deux demi-journées par semaine ;

Que les parties s'interrogent sur la possibilité d'un lien de subordination ;

Que les dispositions du chapitre V/1 de la loi-programme précitée qui établissent certaines présomptions concernant la nature de la relation de travail, ne trouvent pas à s'appliquer en l'espèce ;

Qu'il y a donc lieu de s'en tenir aux critères généraux fixés par la loi-programme précitée ;

Qu'en l'espèce, la volonté des parties de conclure un contrat de travail salarié résulte à suffisance des déclarations des parties telles qu'elles résultent du formulaire de demande ;

Qu'il résulte, par ailleurs, du formulaire de demande et/ou des explications complémentaires fournies lors de l'audition, que :

- Madame Y n'a pas précédemment travaillé pour la société, en une autre qualité,
- elle a travaillé en tant qu'assistante administrative pour un autre employeur, jusqu'à ce qu'elle soit confrontée à une grave maladie en 2013,
- elle souhaite reprendre une activité professionnelle salariée en adéquation avec son état physique,
- elle assurera le suivi du courrier, des devis, des rappels ainsi que la préparation des documents administratifs et des enquêtes de satisfaction des participants aux formations.

Qu'en ce qui concerne la possibilité d'un contrôle hiérarchique, les parties confirment que Madame Y travaillera selon les instructions de l'employeur ;

Que dans la mesure où ils seront respectés lors de l'exécution effective, ces éléments ne contredisent pas la qualification de contrat de travail salarié que les parties souhaitent donner à leur collaboration ;

Par ces motifs, la Commission administrative estime que la **demande de qualification** de la relation de travail précitée **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de salarié.

Ainsi prononcé à la séance du 6 juin 2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.15. Beslissing nr. 091 - Activiteitssector: Overige adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsvoering (NACEBEL 70.220)

Dossier n°: 091-FR-2017-05-04

Demande unilatérale

Partie demanderesse : X SPRL, représentée par monsieur Y, gérant,

*N° d'entreprise : **

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...]* » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite le 3 mai 2017 et enregistrée 4 mai 2017 ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande
- le contrat de travail du 31 mars 2017

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

Attendu que la partie demanderesse déclare, dans le formulaire de demande, qu'elle ne se trouve pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée ;

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, président de chambre à la Cour du travail de Bruxelles, Président
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, membre effective
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective
- Monsieur Vincent FRANQUET, représentant de l'INASTI, membre suppléant
- Madame Géraldine ELFATHI, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, membre suppléante

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par le requérant, la Commission décide à la majorité :

Que la décision est donnée sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande dont question ci-dessus et de ses annexes ;

Que la société, dont le gérant est Monsieur Y, est active dans le secteur de la consultance ;

Qu'elle souhaite engager l'épouse du gérant, Madame Z, en qualité d'employée ;

Que l'intention des parties est de confier à Madame Z une fonction à la fois administrative et de consultance ;

Que la société s'interroge sur la possibilité d'un lien de subordination ;

Que les dispositions du chapitre V/1 de la loi-programme précitée qui établissent certaines présomptions concernant la nature de la relation de travail, ne trouvent pas à s'appliquer en l'espèce ;

Qu'il y a donc lieu de s'en tenir aux critères généraux fixés par la loi-programme précitée ;

Qu'en l'espèce, la volonté des parties de conclure un contrat de travail salarié résulte à suffisance du formulaire de demande et du contrat de travail ;

Que s'agissant de l'organisation du travail et du temps de travail, il résulte du formulaire de demande et du contrat de travail que :

- Madame Z est engagée à temps plein à raison de 38 heures par semaine ;
- le contrat qui a pris cours le 5 avril 2017, a été conclu pour une durée indéterminée ;
- le contenu du travail dépend des directives de l'entreprise ;
- ce travail consiste :
 - soit en travail administratif auquel cas des instructions précises sont données quant aux tâches à effectuer et le travail a lieu dans les bureaux de la société,
 - soit en mission de consultance auquel cas, les instructions sont fonction de la demande des clients, tant au niveau de la mission que du lieu de celle-ci,

Qu'en ce qui concerne la possibilité d'un contrôle hiérarchique, la société confirme :

- que les horaires sont contrôlés notamment au moyen de *timesheet* à compléter pour les missions de consultance,
- que les tâches administratives sont périodiques et effectuées à des moments déterminés par l'entreprise,
- que le contrôle des tâches peut aussi être effectué lors de la signature de documents préparés en amont, les parties confirmant que Madame Z travaillera selon les instructions de l'employeur ;

Que ces éléments, dans la mesure où ils font l'objet d'une exécution effective, ne contredisent pas la qualification de contrat de travail salarié que les parties ont donné à leur collaboration ;

Par ces motifs, la Commission administrative estime que la **demande de qualification** de la relation de travail précitée **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de salarié.

Ainsi prononcé à la séance du 6 juin 2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.16. Beslissing nr. 092 - Activiteitssector: Groothandel in tapijten (NACEBEL 46.472)

Dossier n°: 092-FR-2017-05-06

Partie demanderesse : SPRL X, représentée par Monsieur Y, gérant

N° d'entreprise : *

L'autre partie : Monsieur Z

N° national: *

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...]* » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission Administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission Administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite et enregistrée le 6/05/2017 ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la demande, dont :

- le Formulaire de demande complété et signé (signé le 05/05/2017)

Vu la décision de la Commission prise lors de sa séance du 6 juin 2017, de reporter sa décision dans l'attente d'informations supplémentaires essentielles à l'examen de la demande,

Vu le courrier adressé au requérant le 15 juin 2017, et les mails de rappel du 23 août 2017 et du 5 septembre 2017 l'invitant à répondre aux questions suivantes :

Pouvez-vous confirmer que vous souhaitez que la société de Monsieur Z n'intervienne plus et que ce dernier travaille directement pour la SPRL X, en qualité de travailleur salarié, à raison de 1,5 jour par semaine ?

A propos de la possibilité d'un lien de subordination entre la SPRL X et Monsieur Z, la Commission a relevé dans votre formulaire de demande, les éléments suivants :

- aucune décision ne sera prise sans l'aval du gérant (Monsieur X),
- Monsieur X est le seul responsable des contacts avec les clients et les fournisseurs,
- Monsieur Z ne sera pas gérant de la SPRL X dont il ne détient qu'une seule part.

Pouvez-vous nous confirmer ces éléments ?

Quelles étaient les prestations effectuées jusqu'à présent par Monsieur Z via sa société.

De même pourriez-vous préciser quels sont les liens entre cette société et la SPRL X (mêmes actionnaires ? activités complémentaires ?...) et si Monsieur Z en restera le gérant ?

Attendu que le demandeur a répondu au mail de rappel du 5/09/2017, en précisant qu'entre-temps les choses ont évolué et qu'elles ne justifient plus la conversion de son statut.

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

La **Commission Administrative de règlement de la relation du travail**, composée de :

- Monsieur Jean-François Neven, conseiller à la Cour du travail de Bruxelles, président
- Monsieur Christian Dekeyser, représentant du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, Membre effectif
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective
- Madame Anne Zimmermann, représentante du SPF Emploi, Membre effective
- Madame Doris Mulombe, représentante de l'INASTI, Membre effective

Décide à la majorité :

La Commission a examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par la *SPRL X* et *Monsieur Z*,

Attendu qu'il résulte de la réponse donnée à la Commission en date du 5 septembre 2017, que le changement de statut ayant justifié la saisine de la Commission, n'est actuellement plus envisagé,

Que dans ces conditions, l'affaire est devenue sans objet,

Qu'en conséquence, **la demande** de qualification de la relation de travail **est devenue SANS OBJET**, et n'est donc **pas fondée**.

Ainsi prononcé à la séance du 5/09/2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.17. Beslissing nr. 093 - Activiteitensector: Formation professionnelle : Beroepsopleiding (NACEBEL : 85.592)

Dossier n°: 093-FR-2017-05-11

Partie demanderesse : X ASBL,

*N° d'entreprise : **

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...]* » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite le 11 mai 2017 et enregistrée le jour même ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande (signé le 1/05/2017),
- la demande de renseignements complémentaires envoyée par la Commission le 15 juin 2017,
- les documents joints au courrier de l'ASBL du 14 juillet 2017, à savoir :
 - Un modèle de convention de prestations de services,
 - Un relevé des formateurs et du nombre d'heures prestées au cours de la dernière année académique,
 - Une note précisant le rôle des conseillers en formation et différents exemples d'interventions de leur part,
 - Des exemples de cahiers des charges des formations établis par les entreprises clientes,
 - Des exemples de supports de cours [power point].

Attendu que la demande vise au renouvellement d'une précédente décision de qualification de la relation de travail,

Attendu que la partie demanderesse déclare, dans le formulaire de demande, qu'elle ne se trouve pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée.

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, conseiller à la Cour du travail, président,
- Monsieur Christian DEKEYSER, représentant du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, membre effectif,
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective,
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, membre effective,
- Madame Doris MULOMBE, représentante de l'INASTI, membre effective,

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par le X ASBL, la Commission décide à la majorité, ce qui suit :

La décision est rendue à la demande d'une seule partie, sur la base de la situation décrite dans le formulaire de demande et dans les documents dont question ci-dessus ;

La partie demanderesse n'a pas demandé à être entendue ;

* * *

Qualification choisie par les parties

La volonté des parties de conclure une convention de collaboration indépendante résulte à suffisance de la convention de prestations de services (personne physique) utilisée par l'ASBL.

Bien qu'elle ne qualifie pas expressément la collaboration d'indépendante, elle précise notamment que « *l'animateur organisera son activité de la manière qu'il jugera la plus opportune en fonction de la mission confiée....* ».

Selon la Cour de cassation, « *lorsque les éléments soumis à son appréciation ne permettent pas d'exclure la qualification donnée par les parties à la convention qu'elles ont conclue, le juge du fond ne peut y substituer une qualification différente* » (Cass. 23 décembre 2002, J.T.T., 2003, p. 271; Cass. 28 avril 2003, J.T.T., 2003, p. 261; Cass. 8 décembre 2003, J.T.T., 2004, p. 122; Cass. 23 mars 2009, S. 08.0136.F; Cass. 4 janvier 2010, S.09.0005.N, www.juridat.be).

De même, selon les articles 331 et 332 de la loi-programme du 27 décembre 2006, déjà citée,

- « *Sans pouvoir contrevenir à l'ordre public, aux bonnes mœurs et aux lois impératives, les parties choisissent librement la nature de leur relation de travail, dont l'exécution effective doit être en concordance avec la nature de la relation. La priorité est à donner à la qualification qui se révèle de l'exercice effectif si celle-ci exclut la qualification juridique choisie par les parties* » (art. 331) ;
- « *[...] lorsque l'exécution de la relation de travail laisse apparaître la réunion de suffisamment d'éléments incompatibles avec la qualification donnée par les parties à la relation de travail, appréciés conformément aux dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution, (...) , il y aura une requalification de la relation de travail et application du régime de sécurité sociale correspondant, (...)* » (art. 332).

L'article 333, § 1er, de la loi-programme du 27 décembre 2006, déjà citée, mentionne comme critères généraux permettant d'apprécier l'existence ou l'absence du lien d'autorité, les éléments suivants :

- la volonté des parties telle qu'exprimée dans leur convention,
- la liberté d'organisation du temps de travail,
- la liberté d'organisation du travail,
- la possibilité d'exercer un contrôle hiérarchique.

L'article 337/2 de la loi du 27 décembre 2006 prévoit une présomption particulière pour certaines activités relevant de certains secteurs. Cette disposition n'est pas applicable en l'espèce.

En l'espèce, en présence d'une qualification claire, il appartient à la Commission de vérifier si les clauses du Contrat, d'une part, et l'exécution qui y est donnée, d'autre part, ne sont pas incompatibles avec cette qualification.

Conformité des clauses de la convention et de l'exécution avec la qualification

a) Il résulte de la convention que les collaborateurs et animateurs doivent être assujettis à la TVA et doivent assumer leurs obligations en matière de sécurité sociale. Il apparaît en outre que les animateurs exercent généralement, à titre principal, une activité de consultant indépendant et que c'est dans le cadre de cette activité, qu'ils assument un nombre assez variable d'heures de formation pour compte de l'ASBL.

En ce qui concerne la volonté des parties, la Commission ne relève pas d'élément incompatible avec la qualification prévue par la convention de prestations de services.

b) En ce qui concerne la liberté d'organisation du temps de travail, il apparaît que les jours de prestations sont fixés de commun accord en fonction des disponibilités des parties (voir par exemple, mail de Mr. O. M. du 21 avril 2017).

En ce qui concerne la liberté d'organisation du travail, outre la clause du contrat de prestations de service rappelant que le formateur (ou animateur) organise « *son activité de la manière qu'il jugera la plus opportune en fonction de la mission confiée...* », il apparaît que les animateurs sont amenés à définir eux-mêmes le contenu du programme de formation en fonction des demandes des clients (voir par exemple, la proposition faite par Madame S. D. pour une formation en « *Management d'équipe pour chefs de secteur* »).

Les supports de cours qui apparemment, ne répondent pas à des spécifications pré-définies par l'ASBL sont des indices supplémentaires de la liberté d'organisation du travail.

c) Parmi les éléments du dossier qui lui ont été soumis, la Commission ne relève aucun élément de nature à établir la possibilité d'un contrôle hiérarchique de l'ASBL (et de ses conseillers en formation) sur les formateurs (et animateurs), contrôle hiérarchique qui serait incompatible avec la qualification de collaboration indépendante.

En résumé, **la décision du 3 février 2014 doit être confirmée** ; il peut être confirmé, comme relevé par cette décision, que :

- les dates, les horaires et les durées des formations sont fixés de commun accord avec le formateur,
- la préparation des modules reste au choix du formateur,
- les choix d'animation sont opérés par le formateur pour autant qu'il atteigne les objectifs fixés au départ,
- le formateur est libre d'accepter ou de refuser une mission, il n'y a donc ni exclusivité, ni obligation pour lui d'effectuer une mission.

Par ces motifs, la Commission administrative,

- estime que **la demande de qualification** de la relation de travail **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification d'indépendant,
- dans cette mesure prolonge sa précédente décision du 3 février 2014.

Ainsi prononcé à la séance du 5/09/2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.18. Beslissing nr. 095 - Activiteitssector: Boekhouders en boekhouders-fiscalisten (NACEBEL 69.202)

Dossier nr: 095/NL/2017/06/09/X GCV

Verzoekende partijen:

- X GCV,
- Y,

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie

Gelet op artikel 329 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op artikel 338, §1 van voormelde programmawet dat stelt: « *De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie [...] »;*

Gelet op de aanwezigheid van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, verstuurd bij aangetekende zending met poststempel 29 mei 2017;

Gelet op de voorgelegde stukken:

- Aanvraagformulier, met de handtekeningen van mevr. Z, zaakvoerster van de GCV X en van dhr. Y dd. 29 mei 2017;

Gelet op de mail dd. 6 juli 2017 waarbij de aanvragers om bijkomende inlichtingen wordt gevraagd;

Gelet op het bij mail dd. 18 juli 2017 ontvangen antwoord met in bijlage de arbeidsovereenkomst gesloten tussen GCV X en dhr. Y dd. 16 juli 2017;

Gelet op de mail dd. 9 augustus 2017 waarbij mevr. Z, zaakvoerder van de GCV X en dhr. Y op de hoogte wordt gebracht van het feit dat hun aanvraag zal behandeld worden ter zitting van 24 augustus 2017;
Gelet op het telefonisch verzoek tot uitstel van mevr. Z dd. 24 augustus 2017;

Gelet op de mededeling per mail dd. 24 augustus 2017 dat uitstel wordt verleend en dat de aanvraag zal behandeld worden op de zitting van 25 september 2017;

Gelet op de mondelinge toelichting van mevr. Z en dhr. Y tijdens de zitting van 25 september 2017;

Overwegende dat de aanvragers zich, zoals blijkt uit het aanvraagformulier, niet bevinden in een van de toestanden opgenomen in artikel 338, §3 van voormelde programmawet;

De **Administratieve Commissie** ter regeling van de arbeidsrelatie, samengesteld uit:

- De heer Lieven Lenaerts, voorzitter
- Mevrouw Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociaal Beleid, vast lid
- De heer Pol Bosman, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, plaatsvervangend lid
- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

Beslist ¹¹:

De Commissie heeft de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, die haar door de verzoekers werd voorgelegd, onderzocht.

De aanvraag werd ingediend door de Gewone Commanditaire Vennootschap X en door dhr. Y. Dhr. Y is de echtgenoot van mevr. Z, zaakvoerster van de GCV X.

De aanvraag heeft betrekking op een arbeidsrelatie die door de partijen gekwalificeerd wordt als een arbeidsovereenkomst. De tewerkstelling nam een aanvang op 24 juli 2017.

Gezien de aanvraag werd ingediend bij aangetekend schrijven dd. 29 mei 2017 stelt de Commissie vast dat zij gebeurde binnen de door artikel 338, §2 gestelde termijn van één jaar, waardoor de aanvraag ontvankelijk is.

De GCV X is gekend bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer * met als activiteit "boekhouders en boekhouders-fiscalisten" (Nacebel 69.202).

Uit het aanvraagformulier en uit de arbeidsovereenkomst blijkt dat volgende activiteit zal uitgeoefend worden in het kader van de arbeidsrelatie: "administratieve en commerciële ondersteuning boekhoudkantoor".

Deze activiteit valt niet onder een van de sectoren opgenomen in art. 337/1, §1 van voormelde programmawet. Bijgevolg dient de voorliggende arbeidsrelatie beoordeeld te worden aan de hand van de algemene criteria, opgesomd in art. 333, §1 van voormelde programmawet.

Deze algemene criteria zijn: de wil der partijen, de vrijheid van organisatie van werktijd, de vrijheid van organisatie van het werk en de mogelijkheid een hiërarchische controle uit te oefenen.

Wat betreft "dewilderpartijen" kiezen de partijen voor een samenwerking het kader van een arbeidsovereenkomst.

In het aanvraagformulier wordt verwezen naar artikel 46 van de Wet van 22 april 1999 betreffende boekhoudkundige en fiscale beroepen als reden van de aanvraag. Dit artikel stelt: "Niemand mag als zelfstandige voor rekening van derden in hoofd- of bijberoep het beroep van boekhouder uitoefenen als hij niet is ingeschreven op de tableau van titularissen van het beroep of op de lijst van stagiairs gehouden door het beroepsinstituut".

Uit dit artikel leiden de aanvragers af dat dhr. Y, gezien hij niet ingeschreven is op voormeld tableau, niet als zelfstandige mag werken en dat er bijgevolg een arbeidsovereenkomst moet worden afgesloten.

De Wet van 22 april 1999 heeft tot doel het gebruik van de titel "boekhouder" te beschermen en voor te behouden aan de boekhouders die lid zijn van het Beroepsinstituut en houder zijn van een specifiek diploma.

Het voormelde artikel 46 stelt dan ook expliciet dat het gaat over het uitoefenen van "het beroep van boekhouder". Artikel 49 van dezelfde wet definieert het beroep van boekhouder als volgt: "Diegene die de beroepswerkzaamheid van boekhouder uitoefent, is diegene die zich gewoonlijk, bezighoudt met:

- de organisatie van boekhoudingsdiensten en raadgeving daaromtrent;
- het openen, het houden, het centraliseren en het sluiten van boekingen, geschikt voor het opmaken van de rekeningen;
- het bepalen van de resultaten en het opmaken van de jaarrekening in de door de wet bepaalde vorm;
- de in artikel 38 bedoelde werkzaamheden."

Artikel 38 van deze wet stelt: "De functie van belastingconsulent bestaat erin:

- 1° advies te verstrekken in alle belastingaangelegenheden;
- 2° belastingplichtigen bij te staan bij de nakoming van hun fiscale verplichtingen;
- 3° belastingplichtigen te vertegenwoordigen."

¹¹ Gezien het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, §1, 1° van het werkingsbesluit niet gelijk was aan het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, §1, 2° van het werkingsbesluit, diende, conform artikel 10 van het huishoudelijk reglement van de Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie, de pariteit hersteld te worden door de onthouding bij de stemming van dhr. Erwin Tavernier, als het jongste lid van de groep die overtallig was.

Gezien er in de voorgelegde arbeidsovereenkomst als taakomschrijving: “*administratieve en commerciële ondersteuning*” staat is het in casu niet de bedoeling om de titel “*boekhouder*” te dragen, noch om werkzaamheden als boekhouder, zoals omschreven in artikel 49 van voormelde wet, uit te voeren.

Bijgevolg stelt de Commissie vast dat voormeld artikel 46 hier niet van toepassing is. De beoogde administratieve en commerciële ondersteuning hoeft derhalve niet noodzakelijk te gebeuren in het kader van een arbeidsovereenkomst, maar ze kan ook verricht worden in het kader van een samenwerking op zelfstandige basis.

Op het aanvraagformulier wordt **de organisatie van de werktijd** als volgt omschreven: “*maandag tot vrijdag 8u tot 17u, Vakantie via aanvraag, ziekte moet verantwoord worden, Controle tijdbesteding via boekhoudpakket en factureerbare uren*”.

De arbeidsovereenkomst voorziet in artikel 4 daarentegen slechts een tewerkstelling van 19u/week, met een vast uurrooster: maandag van 09u00 tot 12u00, dinsdag van 08u00 tot 12u00, woensdag van 08u00 tot 12u00, donderdag van 08u00 tot 12u00 en vrijdag van 08u00 tot 12u00.

Ter zitting wordt verduidelijkt dat er op het moment van het invullen van het aanvraagformulier (29 mei 2017), een voltijdse tewerkstelling was voorzien.

Bij het effectief afsluiten van de arbeidsovereenkomst (16 juli 2017) was dhr. Y ondertussen reeds halftijds in dienst getreden bij een andere werkgever (elke werkdag van 13u tot 17u).

Bijgevolg werd geen voltijdse tewerkstelling bij de GCV X overeengekomen, maar slechts een halftijdse tewerkstelling.

De arbeidstijd hangt dus af van andere opdrachten.

In artikel 5 van de arbeidsovereenkomst wordt gesteld dat de werknemer, in geval van ziekte of ongeval, verplicht is de werkgever onmiddellijk en zo mogelijk telefonisch uiterlijk op het normale aanvangsuur van de prestaties te verwittigen en hem de duur van de ongeschiktheid mee te delen.

Daarenboven zal de werknemer het medisch attest versturen of afgeven binnen de twee werkdagen na aanvang van de ongeschiktheid.

De Commissie stelt vast dat deze beperkingen, gelet op de gebruikte bewoordingen (“*zo mogelijk telefonisch verwittigen*” – “*medisch attest versturen*”) ongelooftwaardig overkomen omdat zij niet overeenstemmen met de reële feitelijke situatie van de partijen, met name die waarbij beide partijen in dezelfde woning samenwonen.

De arbeidsovereenkomst maakt geen melding van afspraken rond jaarlijkse vakantie. Ter zitting werd gesteld dat de jaarlijkse vakantie in onderling overleg wordt geregeld. Het aantal dagen zal worden beperkt tot het wettelijk aantal.

Inzake **de vrijheid van organisatie van het werk** stelt het aanvraagformulier het volgende: “*De te behandelen dossiers worden toegewezen door de werkgever. Kosten gedragen door vennootschap die 99% eigendom is Leen. Sector (boekhouding) aanvaard enkel werknemerstatuut voor boekhoudhulp die niet de titel draagt.*”

Ter zitting verduidelijkt mevr. Van Herzele dat zij haar echtgenoot 's morgens opdrachten bezorgt, waarvan wordt verwacht dat hij ze die dag uitvoert. Zijzelf is veelal niet aanwezig op het kantoor omdat ze meestal op de baan is, bij klanten.

De halftijdse tewerkstelling wordt vergoed aan 2500€ bruto, verhoogd met een onkostenvergoeding van 10€/dag en 50€/maand en volgende voordelen in natura: gsm met abonnement, wagen, tankkaart, hospitalisatieverzekering en groepsverzekering.

Tijdens de zitting werd gesteld dat de vergoeding van 50€/maand betrekking heeft op de “*stalling*” van de wagen. De dagelijkse vergoeding van 10€ is een vergoeding voor de verplaatsingen die dhr. Y moet doen.

Het overeengekomen werk wordt uitgevoerd in de zetel van de vennootschap wat ook de woning van het echtpaar is. Het administratief werk vergt dus in beginsel geen verplaatsingen. Occasioneel kan een boodschap nodig zijn. Maar én het voordeel in natura van de wagen met tankkaart, én de riant onkostenvergoeding worden niet

verantwoord door de aard van het werk, zodat de onkosten niet reëel zijn en een optimalisering van kosten voor de vennootschap verbergen.

Op de vraag of er **hiërarchische controle** mogelijk is wordt in het aanvraagformulier “ja” geantwoord.

Ter verduidelijking wordt toegevoegd:

“Aansprakelijkheid dossiers in hoofde van de werkgever (Leen Van Herzele). Controle is noodzakelijk. Boekhoudpakket: login afzonderlijke gebruiker zodat controle mogelijk is. Het materiaal is eigendom van de vennootschap (werkgever).”

Ter zitting stelt mevr. Van Herzele dat zij de boekingen die door haar echtgenoot werden verricht steeds nakijkt, vooraleer ze definitief worden overgemaakt aan de klanten.

Gelet op deze vaststellingen besluit de Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie dat de voorliggende arbeidsrelatie tussen GCV X en dhr. Y niet verenigbaar is met de door de betrokkenen gekozen kwalificatie als arbeidsovereenkomst.

De wil der partijen is gebaseerd op een verkeerde interpretatie van de Wet van 22 april 1999 betreffende boekhoudkundige en fiscale beroepen, waardoor de verzoekers ten onrechte stellen dat hun samenwerking enkel kan gebeuren in het kader van een arbeidsovereenkomst.

Daarnaast is de Commissie niet overtuigd van de realiteit van de in de arbeidsovereenkomst opgenomen beperkingen aan de vrijheid van organisatie van de werktijd. Partijen hebben zich bediend van een type-overeenkomst die hun werkelijke arbeidsrelatie niet blijkt weer te geven. De tewerkstelling en de arbeidstijd worden aangepast aan andere opdrachten. De onkostenregeling houdt geen verband met reële kosten en is eerder gericht op het genereren van aftrekbare kosten voor de vennootschap.

Dhr. Y heeft geen boekhoudkundige opleiding genoten en biedt administratief werk aan aan de vennootschap van zijn echtgenote volgens overeengekomen opdrachten. Enkel het resultaat wordt gecontroleerd; een arbeidsovereenkomst is een middelenverbintenis, waarbij de organisatie van het werk gecontroleerd wordt vanuit een hiërarchisch verband. Dit lijkt hier niet aanwezig.

De enkele controle van het resultaat in functie van de overeengekomen opdracht wijst op een zelfstandige arbeidsrelatie.

Aldus uitgesproken ter zitting van 25 september 2017.

De voorzitter,
Lieven Lenaerts

6.19. Beslissing nr. 096 - Activiteitssector: Goederenvervoer per spoor (NACEBEL 49.200)

Dossier n°: 096-FR-2017-06-12

Partie demanderesse : X SA, représentée par Monsieur Y (CEO)
N° d'entreprise : *

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...] » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission Administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission Administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite et enregistrée le 12 juin 2017 ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la demande, dont :

- Formulaire de demande complété et signé le 12 juin 2017,
- L'annexe 1 à ce formulaire (intitulée « *critères spécifiques* »).

Vu le mandat donné le 22 juin 2017 par X SA, représentée par Monsieur Y (CEO) à Madame Michaud-Nérard Marie, avocate, en vue de la représenter à la Commission.

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

La **Commission Administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, conseiller à la Cour du travail, président,
- Monsieur Christian DEKEYSER, représentant du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, membre effectif,
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective,
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, membre effective,
- Madame Doris MULOMBE, représentante de l'INASTI, membre effective,

Décide à la majorité:

La Commission a examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par la société S.A. X, représentée par Madame Marie Michaud-Nérard avocate, dûment mandatée,

De l'examen du dossier il ressort que la requête vise à une clarification de la collaboration à intervenir entre la société S.A. X et une société de transport co-contractante, pouvant être une société constituée par un ancien membre de son personnel pensionné,

Selon le formulaire de demande et les pièces du dossier, la S.A. X entend que cette collaboration soit une collaboration indépendante,

La Commission est amenée à faire les constatations suivantes :

1° Sous réserve de ce qui sera précisé au 2° ci-dessous, l'activité faisant l'objet de la demande de qualification est une activité de transport de choses ; une telle activité est susceptible d'être concernée :

- d'une part, par la présomption de contrat de travail visée à l'article 337/2 de la loi programme précitée, que l'article 337/1, § 1er, 3°, rend applicable au « *transport de choses et ou personnes pour le compte de tiers, à l'exception des services d'ambulance et le transport de personnes avec un handicap* » ;
- d'autre part, par l'article 3, 5°, de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs, qui étend la sécurité sociale des travailleurs salariés « *aux personnes qui effectuent des transports (...) de choses qui leur sont commandés par une entreprise, au moyen de véhicules dont ils ne sont pas propriétaires ou dont l'achat est financé ou le financement garanti par l'exploitant de cette entreprise ainsi qu'à cet exploitant* ».

2° La mission de la Commission est, en règle, de statuer sur la qualification d'une relation de travail existante ou envisagée entre deux personnes physiques ou entre une personne morale et un collaborateur/travailleur qui doit nécessairement être une personne physique.

La décision de la Commission a, en effet, pour seul objectif de clarifier le régime de sécurité sociale applicable à ce collaborateur/travailleur.

La Commission constate, sur la base des éléments qui lui sont soumis, que la collaboration a vocation à prendre place entre deux sociétés.

Ainsi envisagée, la demande doit être déclarée irrecevable, aucun assujettissement à un régime de sécurité sociale ne devant être envisagé dans le chef d'une société (voir en ce sens, décision n° 16, 28 avril 2014, décisions n° 41, n° 42 et n° 43 du 27 août 2015, accessibles via : <http://www.commissionrelationstravail.belgium.be/fr/decisions.htm>).

3° De manière à donner un effet utile à la demande, la Commission envisage toutefois, à titre complémentaire, la question de l'incidence, sur le plan du régime de sécurité sociale applicable, du fait que la société co-contractante semble avoir été constituée par un ancien collaborateur de la société mais aussi du fait qu'il est envisagé, notamment, que « *afin de garantir la sécurité et le respect des dispositions légales applicables au transport ferroviaire de fret, X pourra initier un audit de la société de transport co-contractante à l'occasion de l'exécution d'une mission de transport* » et que « *si des anomalies sont constatées, X notifiera à la société de transport co-contractante que son collaborateur n'est plus autorisé à accomplir les missions de transport qu'elle lui confie* ».

Ces éléments pourraient avoir une incidence s'il devait apparaître que la société de transport co-contractante n'intervient que dans le cadre d'une « *simulation par interposition de personne* » et qu'une relation contractuelle directe subsiste entre la société S.A. X et le collaborateur (personne physique) de la société de transport.

A cette fin, il devrait être vérifié si la société de transport co-contractante apparaît dans les conventions de manière simulée et si l'intention des parties est, en réalité, de faire du collaborateur (personne physique) de cette société, le véritable titulaire des droits et obligations prévus par ces conventions (voy. sur la simulation par interposition de personne, P. van OMMESLAGHE, Droit des obligations, Bruylant, 2010, p. 405, n° 270 ; voy. aussi T.T. Bruges, 28 décembre 1994, *J.T.T.*, 1995, p. 304; confirmé par C.T. Gand, 26 mars 1998, commenté in *Actualités fiscales*, 1998, n°14, p. 1).

En l'espèce, la Commission ne dispose pas de suffisamment d'éléments pour se prononcer, en fait, sur cette question. Elle relève néanmoins qu'en cas de relation directe avec le collaborateur (personne physique), l'article 3, 5°, de l'arrêté royal du 28 novembre 1969, pourrait trouver à s'appliquer.

* * *

En conséquence, la Commission déclare la demande irrecevable.

Ainsi prononcé à la séance du 5/09/2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.20. Beslissing nr. 097 - Activiteitssector: Loterijen en kansspelen (NACEBEL 92.000)

Dossier nr: 097/NL/2017/05/09/X

Verzoekende partij:

- X BVBA,

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie

Gelet op artikel 329 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op artikel 338, §1 van voormelde programmawet dat stelt: « *De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie [...]* »;

Gelet op de aanwezigheid van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, verstuurd bij aangetekende zending met poststempel 2 juni 2017;

Gelet op de voorgelegde stukken:

- Aanvraagformulier, met de handtekening van dhr. Y, zaakvoerder van de BVBA X dd. 30 mei 2017;
- Uittreksel KBO;
- Ontwerp van overeenkomst voor de zelfstandige uitbating van een W wedkantoor;

Gelet op de mail dd. 6 juli 2017 waarbij de aanvrager om bijkomende inlichtingen wordt gevraagd;

Gelet op het bij mail dd. 12 juli 2017 ontvangen antwoord;

Gelet op de mail dd. 9 augustus 2017 waarbij de aanvrager op de hoogte wordt gebracht van het feit dat de aanvraag zal behandeld worden ter zitting van 24 augustus 2017;

Gelet op de mondelinge toelichting van dhr. Y en diens raadsman, mr. Z tijdens de zitting van 24 augustus 2017;

Overwegende dat de aanvrager zich, zoals blijkt uit het aanvraagformulier, niet bevindt in een van de toestanden opgenomen in artikel 338, §3 van voormelde programmawet;

De **Administratieve Commissie** ter regeling van de arbeidsrelatie, samengesteld uit:

- De heer Lieven Lenaerts, voorzitter
- De heer Chris Vanlaere, als vertegenwoordiger van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, plaatsvervangend lid
- De heer Pol Bosman, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, plaatsvervangend lid
- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

Beslist¹²:

De Commissie heeft de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, die haar door de verzoeker werd voorgelegd, onderzocht.

De aanvraag werd ingediend door de BVBA X en dit voorafgaand aan de aanvang van de arbeidsrelatie.

De Commissie stelt vast dat de aanvraag gebeurde binnen de in artikel 338, §2 van voormelde programmawet gestelde termijn, waardoor de aanvraag ontvankelijk is.

De BVBA X heeft als zaakvoerder dhr. Y en is gekend bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer * met als activiteit "*exploitatie van recreatiedomeinen*" (Nacebel 93.292).

In het aanvraagformulier wordt vermeld als activiteit die zal uitgeoefend worden in het kader van de arbeidsrelatie: "*Uitbating van een wedkantoor*".

Deze activiteit valt niet onder een van de sectoren opgenomen in art. 337/1, §1 van voormelde programmawet. Bijgevolg dient de voorliggende arbeidsrelatie beoordeeld te worden aan de hand van de algemene criteria, opgesomd in art. 333, §1 van voormelde programmawet.

Deze algemene criteria zijn: de wil der partijen, de vrijheid van organisatie van werktijd, de vrijheid van organisatie van het werk en de mogelijkheid een hiërarchische controle uit te oefenen.

Wat betreft "**de wil der partijen**" kiezen de partijen voor een samenwerking op zelfstandige basis.

¹² Gezien het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, §1, 1° van het werkingsbesluit niet gelijk was aan het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, §1, 2° van het werkingsbesluit, diende, conform artikel 10 van het huishoudelijk reglement van de Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie, de pariteit hersteld te worden door de onthouding bij de stemming van dhr. Erwin Tavernier, als het jongste lid van de groep die overtallig was.

Dit blijkt duidelijk uit artikel 7.1 en artikel 8.1 van de overeenkomst:

Artikel 7.1 stelt: *“Partijen verklaren dat huidige Overeenkomst uitdrukkelijk iedere wil tot het sluiten van een contract betreffende het vestigen van een hiërarchie tussen hen of betreffende het vestigen van een band van ondergeschiktheid van de ene Partij jegens de andere of van het personeel van de ene Partij jegens de andere Partij of haar personeel, uitsluit”.*

Artikel 8.1 stelt: *“De Zelfstandige uitbater voert deze Overeenkomst uit in volledige zelfstandigheid zonder dat hij onder het gezag staat van X. De procedures en richtlijnen opgenomen in de Bijlagen bij deze Overeenkomst strekken louter tot een goede en efficiënte uitvoering van deze Overeenkomst en doen geen afbreuk aan de autonomie van de Zelfstandige Uitbater”.*

Ook de titel (*“overeenkomst voor de zelfstandige uitbating van een W wedkantoor”*), de benaming van de wederpartij (*“Zelfstandige Uitbater”*) en het antwoord gegeven op het aanvraagformulier (*“Zelfstandige”*) bevestigen deze keuze.

Ter zitting werd deze keuze uitdrukkelijk bevestigd.

De vraag op het aanvraagformulier om de **vrijheid van organisatie van de werktijd** te omschrijven wordt beantwoord door te verwijzen naar de artikelen 5.11, 5.12 en 8.2 van de overeenkomst.

5.11: *“De Zelfstandige Uitbater mag zelf de openingsuren van het W Wedkantoor vastleggen, evenwel zal hij dit doen in overleg met X teneinde de uniformiteit en de commerciële uitstraling van de W wedkantoren te kunnen garanderen.”*

5.12: *“Partijen komen evenwel overeen dat het W Wedkantoor elke dag open dient te zijn van 11.00 uur tot 23.00 uur. Wanneer er geen officiële voetbalwedstrijden zijn gepland, staat het zelfstandig Uitbater vrij het W Wedkantoor zondag al dan niet open te houden”.*

In art. 8.2 wordt gesteld: *“De Zelfstandige Uitbater zal erop toezien dat deze Overeenkomst correct wordt uitgevoerd. De Zelfstandige Uitbater kan daartoe naar eigen goeddunken beroep doen op eigen werknemers en/of zelfstandige dienstverleners. De Zelfstandige Uitbater selecteert de werknemers en/of zelfstandige dienstverleners zorgvuldig zodat de behoorlijke uitvoering van de Overeenkomst niet in gevaar wordt gebracht. Hij zal er steeds voor zorgen dat zijn werknemers en/of zelfstandige dienstverleners beschikken over de door de Kansspelcommissie in deze vereiste vergunning type “D”. De Zelfstandige Uitbater licht X voorafgaandelijk in over de werknemers en/of zelfstandige dienstverleners waarop een beroep wordt gedaan.”*

Daarnaast wordt in artikel 5.13 gesteld dat de zelfstandig uitbater dagelijks de in het W Wedkantoor geplaatste toestellen zal ledigen en de opbrengsten zal storten op zijn eigen bankrekening. Deze verplichting werd ook opgenomen in bijlage C (uitbatingprocedures) van de overeenkomst.

Dhr. Y verduidelijkte ter zitting dat de zelfstandige uitbater vrij is meer uren open te zijn en bijvoorbeeld de zaak te openen vanaf 8u00. De zelfstandig uitbater mag evenwel niet afwijken van de verplichte openingsuren van 11u00 tot 23u00 omdat het in dat tijdslot is dat de meeste live sportwedstrijden waarop kan worden gewed, plaatsvinden.

Deze toelichting bevestigt dat een belangrijk deel van de tijdsbesteding door de bvba X bepaald wordt, bovendien bevestigt dhr. Y dat dit voor hem essentieel is, zodat er geen daadwerkelijke vrijheid is.

Inzake **de vrijheid van organisatie van het werk** stelt het aanvraagformulier het volgende: *“De zelfstandige uitbater staat volledig autonoom in voor het beheer en de exploitatie van het wedkantoor en bepaalt zelf de voorwaarden waaronder werkzaamheden worden uitgevoerd. Hij kan voor eigen rekening versnaperingen en verfrissingen aanbieden, in eigen naam. Hij kan beroep doen op eigen werknemers en/of zelfstandige dienstverleners om het werk te organiseren (artikelen 5.2, 5.7 en 8.2).”*

Artikel 5.2 stelt: *“De Zelfstandige Uitbater staat volledig autonoom in voor het beheer van en het voeren van de exploitatie van het W Wedkantoor. In het belang van de uniforme uitstraling van de W Wedkantoren, zal de Zelfstandige Uitbater echter alle richtlijnen van X volgen voor wat betreft het inrichten en uitbaten van het W Wedkantoor. De Zelfstandige Uitbater erkent daarom het recht van X om de uitbating van het W Wedkantoor te controleren en verifiëren, alsook het beeld, de uitstraling en de wijze van uitbating van het W Wedkantoor.”*

Artikel 5.7 stelt: *“De Zelfstandige Uitbater heeft de mogelijkheid om in eigen naam en voor eigen rekening broodjes, versnaperingen, niet alcoholische verfrissingen, dagbladen, etc. aan te bieden aan de klanten. De zelfstandige Uitbater zal hierbij steeds zorgen voor een vers en kwalitatief aanbod, en eventuele ontvangen richtlijnen van X in deze strikt opvolgen, mede in de geest van de Uitbatingsprocedures in Bijlage C.”*

In Bijlage C (Uitbatingsprocedures), die integraal onderdeel uitmaakt van de overeenkomst, staat onder meer:

- De Zelfstandig Uitbater zal dagelijks de in het X Wedkantoor aanwezige toestellen ledigen en de dagontvangsten storten op zijn bankrekening.
- De Zelfstandig Uitbater zal erover waken steeds voldoende liquiditeiten in het X Wedkantoor te hebben om courante winsten aan spelers te kunnen uitbetalen. Evenwel zal de Zelfstandig Uitbater nooit meer dan 5.000 EUR in cash in het X Wedkantoor hebben.
- De Zelfstandig Uitbater zal erover waken dat het X Wedkantoor er altijd netjes uitziet. Daartoe zal de Zelfstandig Uitbater er onder meer voor zorgen dat:
 - Vuilnisbakken elke dag geleegd worden;
 - Er geen papier op de grond rondslingert;
 - Bij uitbating broodjeszaak of andere verkoop van voedingswaren:
 - Alle voorschriften inzake hygiëne nageleefd worden;
 - Het werkgebied steeds rein & netjes is;
 - Er geen voedingsresten over datum in de zaak aanwezig zijn.
- De Zelfstandig Uitbater zal erover waken dat zijn personeel de klanten steeds vriendelijk en professioneel te woord staan. Indien nodig zal hij zijn personeel hiertoe extra training aanbieden, hetzij bij herhaaldelijke tekortkomingen vervangen door geschikt personeel.

Artikel 5.3 voegt daaraan toe: *“de Zelfstandige Uitbater verbindt zich ertoe de door X opgestelde administratieve en financiële procedures nauwgezet te volgen waarbij deze verplichting geldt als een resultaatsverbintenis.”*

Artikel 5.4 stelt: *“De Zelfstandig Uitbater verbindt er zich toe om te allen tijde een volledige en accurate administratie en boekhouding te voeren met betrekking tot het W Wedkantoor.”*

Artikel 5.5 bepaalt: *“De Zelfstandige Uitbater erkent dat X van tijd tot tijd wijzigingen kan aanbrengen aan de door X opgestelde procedures en richtlijnen, die van toepassing zullen zijn na kennisgeving hiervan aan de Zelfstandige Uitbater. Voor bepaalde substantiële wijzigingen kan een specifieke termijn worden opgelegd voor hun implementatie.”*

In artikel 3.3.6. wordt nog gespecificeerd: *“X is gerechtigd deze Overeenkomst met onmiddellijke ingang - zonder enige tussenkomst van de rechtbank, zonder enige schadevergoeding verschuldigd te zijn (...) per aangetekend schrijven met ontvangstbevestiging te beëindigen indien de Zelfstandige Uitbater herhaaldelijk en ondanks formele ingebrekestelling vanwege X de door X opgestelde (uitbatings)procedures en richtlijnen in het kader van de commerciële uniformiteit van de W Wedkantoren niet naleeft in die mate dat merkschade wordt geleden.”*

Ter zitting stelde dhr. Y dat er geen andere procedures en richtlijnen zijn dan degene opgenomen in bijlage C. Hij heeft, in tegenstelling tot wat artikel 5.5 stelt, ook niet de intentie om die procedures te wijzigen of om bijkomende richtlijnen uit te vaardigen.

Hij stelde dan ook dat artikel 5.5 gerust mag geschrapt worden uit de overeenkomst.

Hij legde uit dat er voor wat hem betreft drie essentiële zaken zijn in deze arbeidsrelatie, namelijk dat a) de uitbater zijn facturen betaalt, dat hij b) de zaak netjes houdt en dat hij c) de openingsuren naleeft.

Voor de rest moet de uitbater de zaak beheren als een goed huisvader, volgens dhr. Y.

Hij verduidelijkte ook nog dat de zelfstandige uitbater zelf kan kiezen om bijvoorbeeld de producten van de Nationale Loterij te verkopen. Hij beslist zelf hoe de toegangscontrole wordt georganiseerd en wie er al dan niet toegelaten is.

Hij kan ook zelf beslissen om publiciteit te maken of om bepaalde promotiecampagnes te voeren.

De toelichting van dhr. Y komt niet volledig overeen met de voorgestelde contractvoorwaarden. De Administratieve Commissie heeft reeds vastgesteld dat er geen noemenswaardige vrijheid is wat betreft de arbeidstijd; maar ook de verplichtingen waaraan de uitbater moet voldoen, worden in de uitbatingsprocedures gedetailleerd

beschreven; ze gaan verder dan het netjes houden van de zaak, maar houden ook concrete financiële en andere werkinstructies in. De Administratieve Commissie kan geen rekening houden met intenties die niet overeen komen met de schriftelijke vaststelling van de werkvoorwaarden. De zeer vergaande wijzigingsclausule verwijst zelfs naar 'substantiële' wijzigingen. Aangezien de Administratieve Commissie dient uit te gaan van de voorgelegde stukken, overtuigen de gedetailleerde verplichtingen en een intentie tot schrapping van de wijzigingsclausule niet om een afdoende vrijheid van organisatie van het werk te aanvaarden.

Op de vraag of er **hiërarchische controle** mogelijk is wordt in het aanvraagformulier "neen" geantwoord.

Ter verduidelijking wordt er verwezen naar artikel 7.1 ("Partijen verklaren dat huidige Overeenkomst uitdrukkelijk iedere wil tot het sluiten van een contract betreffende het vestigen van een hiërarchie tussen hen of betreffende het vestigen van een band van ondergeschiktheid van de ene Partij jegens de andere of van het personeel van de ene partij jegens de andere Partij of haar personeel, uitsluit").

Het hiervoor reeds geciteerde Artikel 5.2 stelt: "De Zelfstandige Uitbater staat volledig autonoom in voor het beheer van en het voeren van de exploitatie van het W Wedkantoor. In het belang van de uniforme uitstraling van de W Wedkantoren; zal de Zelfstandige Uitbater echter alle richtlijnen van X volgen voor wat betreft het inrichten en uitbaten van het W Wedkantoor. De Zelfstandige uitbater erkent daarom het recht van X om de uitbating van het W Wedkantoor te controleren en verifiëren, alsook het beeld, de uitstraling en de wijze van uitbating van het W Wedkantoor."

In samenhang met het ontbreken van voldoende vrijheid van organisatie van de werktijd en van organisatie van het werk, leidt de in art. 5.2 bepaalde controle en verificatie door X over het beeld, de uitstraling en de wijze van uitbating tot een hiërarchische controle; deze bepaling zegt uitdrukkelijk dat de uitbater 'alle' richtlijnen van X wat betreft het inrichten en 'uitbaten' van het kantoor dient te volgen.

Gelet op het voorgaande stelt de Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie dat de arbeidsrelatie, zoals ze thans voorgesteld wordt, niet verenigbaar is met de door de betrokkenen gekozen kwalificatie als zelfstandige, gelet op de beperkte vrijheid van organisatie van de werktijd, de gelimiteerde vrijheid van organisatie van het werk en de aanwezigheid van de mogelijkheid tot uitoefening van hiërarchische controle.

Aldus uitgesproken ter zitting van 24 augustus 2017.

De voorzitter,
Lieven Lenaerts

6.21. Beslissing nr. 098 - Activiteitssector: Speur- en ontwikkelingswerk op biotechnologisch gebied (NACEBEL 72.110)

Dossier n°: 098-FR-2017-06-26

Partie demanderesse : X,

N° d'entreprise : *

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...] » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite le 26 juin 2017 et enregistrée le jour même ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande (signé le 22 juin 2017),
- les documents joints à ce formulaire, à savoir :
 - l'organigramme de la société,
 - le formulaire d'évaluation utilisé par la société,
 - un courrier du SPF Emploi, travail et concertation sociale du 2 juin 2017,
 - le contrat de travail conclu entre la société et Monsieur X,
 - le texte coordonné des statuts de la société,
 - le "Subscription and Shareholders Agreement" du 29 septembre 2016.

Vu la procuration donnée le 22 juin 2017 par Monsieur X à Monsieur Z, consultant *Ernst & Young Belgium Tax Consultants*, en vue de le représenter à la Commission.

Attendu que la demande vise à la qualification de la relation de travail de Monsieur X,

Attendu que la partie demanderesse déclare, dans le formulaire de demande, qu'elle ne se trouve pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée.

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, conseiller à la Cour du travail, président,
- Monsieur Christian DEKEYSER, représentant du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, membre effectif,
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective,
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, membre effective,
- Madame Doris MULOMBE, représentante de l'INASTI, membre effective,

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par le requérant, la Commission **décide à la majorité**, ce qui suit :

La décision est rendue à la demande d'une seule partie, sur la base de la situation décrite dans le formulaire de demande et dans les documents dont question ci-dessus ;

La partie demanderesse n'a pas demandé à être entendue ;

* * *

Qualification choisie par les parties

La société Y est une jeune entreprise innovante qui développe et produit des stimulants végétaux. Elle travaille avec des chercheurs et des experts biotechnologiques afin de trouver de nouvelles solutions durables (voir formulaire de demande).

Monsieur X qui est actionnaire de la société Y à concurrence de 35 % environ (mais dont le pourcentage de participation devrait être légèrement réduit à la suite d'une augmentation de capital) est membre du conseil d'administration.

Il a conclu un contrat de travail en tant que directeur Recherche et développement, placé sous l'autorité, selon l'organigramme, du directeur général, Monsieur W. Ce contrat de travail à temps partiel (19 heures par semaine, en moyenne) a pris cours le 1er mai 2017.

La volonté des parties de conclure un contrat de travail et de reconnaître l'existence d'un lien de subordination est certaine.

Selon la Cour de cassation, « lorsque les éléments soumis à son appréciation ne permettent pas d'exclure la qualification donnée par les parties à la convention qu'elles ont conclue, le juge du fond ne peut y substituer une qualification différente » (Cass. 23 décembre 2002, *J.T.T.*, 2003, p. 271; Cass. 28 avril 2003, *J.T.T.*, 2003, p. 261; Cass. 8 décembre 2003, *J.T.T.*, 2004, p. 122; Cass. 23 mars 2009, S. 08.0136.F; Cass. 4 janvier 2010, S.09.0005.N, www.juridat.be).

De même, selon les articles 331 et 332 de la loi-programme du 27 décembre 2006, déjà citée,

- « *Sans pouvoir contrevenir à l'ordre public, aux bonnes mœurs et aux lois impératives, les parties choisissent librement la nature de leur relation de travail, dont l'exécution effective doit être en concordance avec la nature de la relation. La priorité est à donner à la qualification qui se révèle de l'exercice effectif si celle-ci exclut la qualification juridique choisie par les parties* » (art. 331) ;
- « *(...) lorsque l'exécution de la relation de travail laisse apparaître la réunion de suffisamment d'éléments incompatibles avec la qualification donnée par les parties à la relation de travail, appréciés conformément aux dispositions de la présente loi et de ses arrêtés d'exécution, (...), il y aura une requalification de la relation de travail et application du régime de sécurité sociale correspondant, (...)* » (art. 332).

L'article 333, § 1er, de la loi-programme du 27 décembre 2006, déjà citée, mentionne comme critères généraux permettant d'apprécier l'existence ou l'absence du lien d'autorité, les éléments suivants :

- la volonté des parties telle qu'exprimée dans leur convention,
- la liberté d'organisation du temps de travail,
- la liberté d'organisation du travail,
- la possibilité d'exercer un contrôle hiérarchique.

L'article 337/2 de la loi du 27 décembre 2006 prévoit une présomption particulière pour certaines activités relevant de certains secteurs.

D'après les éléments soumis à la Commission, la société offrirait des services dans le secteur agricole sans toutefois qu'il faille considérer que son activité relève de l'arrêté royal du 20 juin 2013 « *pris en exécution de certaines dispositions de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 en ce qui concerne la nature des relations de travail qui se situent dans le cadre de l'exécution des activités qui ressortent du champ d'application de la commission paritaire de l'agriculture ou de la commission paritaire pour les entreprises horticoles* ».

La présomption dont question à l'article 337/2 précité, ne paraît donc pas applicable en l'espèce.

Conformité des clauses de la convention avec la qualification

D'après le contrat de travail, Monsieur X pilote et coordonne des projets de recherche et développement. Il définit et négocie avec la Direction générale et le Conseil d'administration, l'enveloppe budgétaire consacrée à l'innovation. Il oriente et garantit aussi une veille permanente concernant les évolutions technologiques du marché. Il participe également à des groupes de réflexion sur la sélection des nouvelles idées intéressantes pour le développement biotechnologique.

Comme indiqué précédemment, il rapporte au directeur général et sera soumis à une procédure annuelle d'évaluation de ses fonctions ; il est prévu qu'au terme de cette évaluation, il reçoive des instructions pour la prochaine année de travail.

Monsieur X est soumis à un horaire de travail fixe (article 5 de son contrat de travail).

En l'espèce, la Commission estime que le fait que Monsieur X soit actionnaire de la société et administrateur ne fait obstacle à l'existence d'un lien de subordination pour ce qui concerne les fonctions de directeur Recherches et développement :

- Monsieur X est un actionnaire important mais néanmoins largement minoritaire,
- Les fonctions de directeur Recherche et développement sont, quant à leur objet, clairement distinctes des fonctions d'administrateur de sorte que la possibilité d'un lien d'autorité est établie à suffisance tant à l'égard du directeur général, que du conseil d'administration.

En conséquence, tant en ce qui concerne la liberté d'organisation du temps de travail, la liberté d'organisation du travail et la possibilité d'exercer un contrôle hiérarchique, la Commission ne relève pas d'éléments incompatibles avec la qualification de contrat de travail qui a été choisie par les parties.

Par ces motifs, la Commission administrative décide que **la demande de qualification** de la relation de travail **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de

contrat de travail qui a été choisie par les parties pour ce qui concerne les fonctions de Directeur Recherches et Développement.

Ainsi prononcé à la séance du 5/09/2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.22. Beslissing nr. 099 - Activiteitssector : Overige menselijke gezondheidszorg (NACEBEL 86.909)

Dossier nr: 099/NL/2017/06/09/X

Verzoekende partijen:

- X,

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie

Gelet op artikel 329 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op artikel 338, §1 van voormelde programmawet dat stelt: « *De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie [...] »;*

Gelet op de aanwezigheid van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, verstuurd bij aangetekende zending met poststempel 28 juni 2017;

Gelet op het ontvangen aanvraagformulier, met de handtekeningen van mevr. X dd. 27 juni 2017 en met volgende bijlagen:

- Arbeidsovereenkomst voor arts-bediende voor onbepaalde duur dd. 1 juli 1999
- Brief Kind en Preventie dd. 18 mei 2017
- Brief Kind en preventie dd. 22 juni 2017;

Gelet op de brief dd. 6 juli 2017 waarbij de aanvrager om bijkomende inlichtingen wordt gevraagd;

Gelet op het bij mail dd. 25 juli 2017 ontvangen antwoord met volgende bijlagen:

- Verslag ondernemingsraad Kind en Preventie vzw 18 mei 2017
- Powerpoint "voornemen tot reorganisatie" – Ondernemingsraad 18 mei 2017
- Schriftelijk vraagstelling van LBC-NVK aan de Raad van Bestuur en de directie van VZW Kind en Preventie naar aanleiding van de mededeling van de 'intentie tot collectief ontslag van artsen-bedienden' op de ondernemingsraad van 18 mei 2017
- Schriftelijk antwoord van de Raad van Bestuur en directie op voorgaande schriftelijke vraag
- Mededeling van standpunt van LBC-NVK op de ondernemingsraad van 15 juni 2017, na een personeelsvergadering op 13 juni 2017
- Schriftelijke reactie van VZW Kind en Preventie op voorgaande mededeling van standpunt van LBC-NVK
- Brief van mevr. X aan VZW Kind en Preventie dd. 25 juli 2017;

Gelet op de brieven dd. 1 augustus 2017 van mevr. X;

Gelet op de brieven dd. 3 augustus 2017 aan mevr. X en aan VZW Kind en Preventie;

Gelet op de brieven dd. 24 augustus 2017 aan mevr. X en aan VZW Kind en Preventie;

Gelet op het van VZW Kind en Preventie dd. 28 augustus 2017 per mail ontvangen antwoord, met volgende bijlagen:

- Brief aan de Commissie dd. 28 augustus 2017
- Ontwerpvereenkomst tot zelfstandige samenwerking
- Antwoord op schriftelijke vraagstelling van LBC-NVK aan de Raad van Bestuur en de directie van VZW Kind en Preventie naar aanleiding van de mededeling van de 'intentie tot collectief ontslag van artsen-bedienden' op de ondernemingsraad van 18 mei 2017
- Powerpoint presentatie ondernemingsraad 18 mei 2017
- Antwoord Raad van Bestuur VZW Kind en Preventie op mededeling van standpunt van LBC-NVK op de ondernemingsraad van 15 juni 2017, na een personeelsvergadering op 13 juni 2017;

Gelet op de mail dd. 11 september 2017 waarbij mevr. X op de hoogte wordt gebracht van het feit dat haar aanvraag zal behandeld worden op de zitting van 25 september 2017;

Gelet op de mondelinge toelichting van mevr. X en haar echtgenoot dhr. Z tijdens de zitting van 25 september 2017;

Overwegende dat de aanvrager zich, zoals blijkt uit het aanvraagformulier, niet bevindt in een van de toestanden opgenomen in artikel 338, §3 van voormelde programmawet;

De **Administratieve Commissie** ter regeling van de arbeidsrelatie, samengesteld uit:

- De heer Lieven Lenaerts, voorzitter
- Mevrouw Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociaal Beleid, vast lid
- De heer Pol Bosman, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, plaatsvervangend lid
- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

Beslist¹³:

De Commissie heeft de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, die haar door de verzoekster werd voorgelegd, onderzocht.

De aanvraag werd ingediend door mevr. X. Mevr. X is sedert 1 juli 1999 verbonden door een arbeidsovereenkomst voor bedienden met de VZW Kind en Preventie.

Zij werkt er als consultatiebureau-arts. Naast mevr. X zijn er nog 64 andere artsen die hetzelfde werk verrichtten in het kader van een arbeidsovereenkomst met de VZW Kind en Preventie. Daarnaast zijn er ook nog 420 artsen die gelijkaardig werk doen voor dezelfde vereniging, maar dan op zelfstandige basis.

De 65 bedienden-artsen verzorgen in totaal 40% van de consultaties.

Bij een schrijven dd. 18 mei 2017 liet VZW Kind en Preventie mevr. X weten dat de vereniging, na een doorlichting van de organisatie door een extern bureau, "*overweegt om in de toekomst niet langer het werkgeverschap voor bedienden artsen op te nemen*".

Daarom wordt aan artsen-bedienden het voorstel geformuleerd om op zelfstandige basis samen te werken. De artsen die niet geïnteresseerd zouden zijn om in de toekomst op zelfstandige basis samen te werken zouden ontslagen worden, met respect voor de opzegtermijn en de geldende wettelijke bepalingen ter zake. De keuze diende gemaakt te worden uiterlijk tegen 31 augustus 2017. Deze deadline werd ondertussen verschoven naar 1 oktober 2017.

¹³ Gezien het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, §1, 1° van het werkingsbesluit niet gelijk was aan het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, §1, 2° van het werkingsbesluit, diende, conform artikel 10 van het huishoudelijk reglement van de Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie, de pariteit hersteld te worden door de onthouding bij de stemming van dhr. Erwin Tavernier, als het jongste lid van de groep die overtallig was.

Mevr. X stelt dat de wijze van samenwerking, op de wijze van verloning na, ongewijzigd zal blijven. Ze stelt aan de Commissie de vraag of de loutere keuze voor het zelfstandigenstatuut volstaat om haar arbeidsrelatie met de VZW Kind en Preventie voortaan te kwalificeren als een zelfstandige samenwerking, mede gelet op het feit dat de prestaties in het verleden in het kader van een arbeidsovereenkomst werden gepresteerd.

Mevr. X diende haar aanvraag in bij aangetekend schrijven dd. 28 juni 2017.

Gezien door de voorgestelde verandering van statuut een belangrijke wijziging in een essentieel bestanddeel van de arbeidsrelatie wordt aangebracht, gaat het de facto om een nieuwe arbeidsrelatie die aan de Commissie wordt voorgelegd. De Commissie stelt bijgevolg vast dat de aanvraag van mevrouw X gebeurde voorafgaand aan de aanvang van deze nieuwe arbeidsrelatie, waardoor de aanvraag ontvankelijk is.

Door de VZW Kind en Preventie werd bevestigd dat de wijze van samenwerking in de toekomst ongewijzigd zal blijven. Zij stelt evenwel dat betrokkene momenteel een schijnwerknemer is. Het overstappen naar een zelfstandige samenwerking is voor hen het in overeenstemming brengen van de aard van de arbeidsrelatie met de bestaande feitelijke situatie.

Mevr. X vroeg de Commissie bij een schrijven van 1 augustus 2017 om ook de VZW Kind en Preventie de gelegenheid te geven haar zienswijze uiteen te zetten voor de Commissie. Mevr. X stuurde een kopie van deze brief aan de VZW Kind en Preventie.

De huidige regelgeving legt het initiatief bij de partijen en voorziet niet in de mogelijkheid voor de Commissie om de andere partij in de procedure te betrekken. De Commissie richtte daarop op 3 augustus 2017 (met een rappel op 24 augustus 2017) een schrijven aan mevr. X en aan de VZW Kind en Preventie met de mededeling dat de vereniging wel de mogelijkheid heeft om zelf een aanvraag te doen. Desgevallend kon de Commissie dan beide aanvragen samen behandelen zodat de belangen van beide partijen konden worden onderzocht.

Bij brief van 28 augustus 2017 antwoordde de VZW Kind en Preventie uitvoerig en gaf zij verdere toelichting bij haar beslissing om in de toekomst nog enkel met zelfstandige artsen samen te werken.

Ze deelden de Commissie tevens mee dat zij ervoor kozen om geen eigen aanvraag in te dienen.

Daarnaast bezorgden zij de Commissie een ontwerp van de *“overeenkomst tot zelfstandige samenwerking”*.

Tijdens de zitting stelde mevr. X dat zij dit document niet had ontvangen en dat zij niet op de hoogte is van de inhoud ervan.

De Commissie kan derhalve geen rekening houden met dit stuk, aangezien het onduidelijk is in welke mate de samenwerking zal verlopen volgens dit ontwerp van overeenkomst, dat niet uitgaat van de aanvraagster en ook niet door haar gekend is.

De Commissie kan zich daarentegen wel baseren op de feitelijke elementen die de huidige arbeidsrelatie kenmerken.

De VZW Kind en Preventie stelt immers: *“het is louter de bedoeling om de aard van de arbeidsrelatie in overeenstemming te brengen met de vandaag reeds bestaande feitelijke situatie en niet om de werkorganisatie op zich te wijzigen”*, alsook: *“Na de overstap naar een zelfstandigenstatuut zal er dan feitelijk ook niets wijzigen in de samenwerking met de artsen”*.

De Commissie zal zich bij het beoordelen van deze arbeidsrelatie baseren op de algemene criteria opgesomd in artikel 333, §1 van voormelde programmawet, gezien de aanvraag betrekking heeft op een activiteit in de welzijns- en gezondheidssector (Nacebel-code 69.202) en deze activiteit niet valt niet onder een van de sectoren opgenomen in art. 337/1, §1 van voormelde programmawet.

Deze algemene criteria zijn: de wil der partijen, de vrijheid van organisatie van werktijd, de vrijheid van organisatie van het werk en de mogelijkheid een hiërarchische controle uit te oefenen.

Wat betreft *“de wil der partijen”* opteert mevrouw X voor een tewerkstelling onder de vorm van een arbeidsovereenkomst, daar ze haar huidige arbeidsrelatie onder die vorm wenst verder te zetten. De arbeidsovereenkomst voor arts-bediende voor onbepaalde duur werd opgemaakt op 1 juli 1999 en bepaalt dat mevr. X als bediende wordt aangenomen vanaf dezelfde datum.

Daarnaast werden er meerdere collectieve arbeidsovereenkomsten afgesloten, specifiek voor de artsen-bedienden. De meest recente collectieve arbeidsovereenkomst voor artsen-bedienden dateert van 19 december 2016 en heeft betrekking op de periode 1 januari 2017 tot 31 december 2017.

De VZW Kind en Preventie kiest evenwel voor een samenwerkingsovereenkomst op zelfstandige basis, evenwel zonder de bestaande werkorganisatie op zich te wijzigen.

Inzake **de organisatie van de werktijd** wordt in de arbeidsovereenkomst gedetailleerd vermeld waar en wanneer er gewerkt dient te worden. Mevr. X vermeldt dit ook in het aanvraagformulier.

De huidige werktijden en -plaatsen zijn:

a) in Gent, Martelaarslaan:

- elke dinsdag van 8u30 tot 12u00
- elke woensdag van 16u30 tot 20u00
- elke 1ste, 3de en 5de woensdag van 8h30 tot 12u00

b) in Eeklo, Visstraat:

- elke maandag van 8u30 tot 12u00
- elke maandag van 16u30 tot 20u00
- elke 2de dinsdag van 13u00 tot 16u30
- elke 2de en 4de woensdag van 8u30 tot 12u00
- elke 1ste, 3de, 4de en 5de vrijdag van 8u30 en 12u00

c) in Gent, Ferrerlaan: elke 1ste, 3de, 4de en 5de donderdag van 8u30 tot 12u00

d) in Eeklo, asielcentrum Pokmoere: elke 4de dinsdag van de maand van 13u00 tot 16u30

In de brief van 22 juni 2017 meldt de VZW Kind en Preventie aan mevr. X dat zij, als zij kiest voor een samenwerking op zelfstandige basis, haar huidige contractuele zittingen kan behouden en dat zij eerst gecontacteerd zal worden indien er zittingen vrijkomen (voorrangsregel).

Daarnaast is er ook een belangrijke rol weggelegd voor Kind en Gezin.

Kind en Gezin is een agentschap van het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin van de Vlaamse overheid.

De VZW Kind en Preventie is een zogenaamd “*organiserend bestuur*” van consultatiebureaus in de zin van het Besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2002 tot bepaling van de voorwaarden en de procedureregels inzake erkenning en subsidiëring van de consultatiebureaus voor het jonge kind. Concreet staat zij als organiserend bestuur in voor de inrichting van de consultatiebureaus, is ze verantwoordelijk voor de infrastructuur, verleent ze in de consultatiebureaus dienstverlening aan gezinnen met jonge kinderen, volgt ze het financieel beleid, het personeelsbeleid en het kwaliteitsbeleid op.

Kind en Gezin stelt de normen op waaraan de consultatiebureaus moeten voldoen, ze bepalen het inhoudelijk zorgprogramma en ze inspecteren de werking.

Op lokaal niveau is er een nauwe samenwerking tussen de medewerkers van Kind en Gezin en VZW Kind en Preventie. Kind en Gezin stelt de regioverpleegkundige en de gezinsondersteuner ter beschikking van het consultatiebureau. VZW Kind en Preventie schakelt de artsen in en begeleidt de vrijwilligers.

Conform artikel 3 van de arbeidsovereenkomst verzorgt de arts (mevr. X) het medisch consult op de consultatiebureaus volgens het programma en de richtlijnen van Kind en Gezin.

De VZW Kind en Preventie stelt dat de arts jaarlijks zijn beschikbaarheden voor het daaropvolgende jaar meedeelt, op basis waarvan zij een werkschema opstelt.

Naast de beschikbaarheid van de arts, houdt de VZW Kind en Preventie ook nog met volgende elementen rekening bij het opstellen van de planning:

- Kind en Gezin bepaalt jaarlijks het aantal zittingen dat elk consultatiebureau mag organiseren
- de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers
- de beschikbaarheid van de ruimtes waar de zittingen plaatsvinden
- de wettelijke verplichting om te zorgen voor aangepaste openingsuren, vandaar dat zowel dag- als avondzittingen moeten worden georganiseerd.

Mevr. X stelt ter zitting dat het argument dat de VZW Kind en Preventie aanvoert dat de artsen hun planning zelf voorstellen in functie van hun andere beroepswerkzaamheden, voor haar niet geldt: zij heeft immers geen andere beroepswerkzaamheden, zoals bijvoorbeeld een eigen praktijk.

Mevr. X stelt ter zitting dat zij die uurregeling strikt moet respecteren. Afwezigheden wegens ziekte moet zij staven met een medisch attest.

Inzake **de vrijheid van organisatie van het werk** stelt de arbeidsovereenkomst in artikel 3 het volgende: *“De arts verzorgt het medisch consult op de consultatiebureaus volgens het programma en de richtlijnen van Kind en Gezin. Zij neemt zowel voor als na elke zitting de leiding van het CB-teamoverleg. Eenmaal per kwartaal neemt de arts actief deel aan het regio-teamoverleg. De arts neemt deel aan de acties die door Kind & Gezin binnen het kader van het Preventief medisch beleid worden opgezet. Ze vervult ook de bijkomende administratieve opdrachten en verplichtingen en volgt de aangeboden vormings- en overlegbijeenkomsten.”*

In het aanvraagformulier en tijdens de zitting bevestigt mevr. X dat zij deze taken verricht.

Mevr. X stelt dat zij volgende regels opgelegd krijgt bij het uitvoeren van haar werk:

- ze moet 10 tot 12 kinderen per consultatie zien
- ze moet een “*Staan Order*” (d.i. een schriftelijke toestemming van de arts dat de verpleegkundige aan een bepaald kind een vaccinatie mag geven) aanduiden in de pc en een papieren versie ondertekenen,
- ze moet op een welbepaalde wijze vaccineren (sommige vaccinaties moeten in de dij gegeven worden, andere in de schouder),
- ze moet met een welbepaalde pc werken,
- ze moet met een welbepaald computerprogramma werken
- ze moet dit computerprogramma elke zitting nauwgezet invullen (per kind registratie van de vaccinaties, biometrie aanvullen, registratie van Van Wiechen-onderzoek, invullen klinisch onderzoek, etc.)
- ze moet stipt op de consultatie aanwezig zijn

VZW Kind en Preventie stelt dat *“in de mate dat er al sprake zou kunnen zijn van enige inhoudelijke sturing dan gebeurt dit momenteel vanuit Kind en Gezin”*. Zij wijst er op dat de inhoudelijke sturing vanuit Kind en Gezin gesteund is op haar eigen opdracht die decretaal geregeld wordt en uitgewerkt wordt in een beheersovereenkomst met de Vlaamse regering. In het kader van de uitvoering van haar opdrachten stelt Kind en Gezin een programma op dat door de artsen moet worden gerespecteerd.

VZW Kind en Preventie is van mening dat: *“mocht de vrijheid van organisatie van de artsen dan al enigszins beperkt worden, is dit een gevolg van het decretaal kader waarbinnen Kind en Gezin opereert en kan dit niet aanzien worden als een uiting van werkgeversgezag”*.

De *“gids voor startende consultatiebureau-artsen”* uitgaande van Kind en Gezin bevat instructies omtrent de wijze waarop het consult dient te verlopen. Dit bevat onder meer:

- hoe de vaccinaties dienen te gebeuren
- de verplichting om een *“staan order”* in te vullen
- het gebruik van het Geïntegreerd Elektronisch Dossier
- instructies m.b.t. het afnemen van een gehoor- en oogtest

Conform art. 18, § 1, 3°, van het Besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2002 tot bepaling van de voorwaarden en de procedureregels inzake erkenning en subsidiëring van de consultatiebureaus voor het jonge kind, moet de arts er zich schriftelijk toe verbinden om de consulten uit te voeren volgens het programma van Kind en Gezin.

Het naleven van deze instructies van Kind en Gezin door de arts is een verplichting die opgenomen is in artikel 3 van de arbeidsovereenkomst.

Voor wat betreft de plaats waar de prestaties worden verricht kan verwezen worden artikel 1 van de arbeidsovereenkomst, waar, naast de concrete werkuren, ook de plaats van tewerkstelling wordt vastgelegd.

In het schrijven van 22 juni 2017 stelt de VZW Kind en Preventie aan mevr. X dat zij, mocht zij kiezen om op zelfstandige basis samen te werken, haar consultaties kan blijven uitoefenen in haar huidige consultatiebureaus (of bureaus in de nabije omgeving).

Mevr. X wijst erop tijdens de zitting dat als zij de vrije keuze zou hebben zij veeleer een consultatiebureau dichterbij haar woonplaats (Drongen) zou verkiezen.

Op de vraag of er **hiërarchische controle** mogelijk is wordt in het aanvraagformulier "ja" geantwoord.

Mevr. X verwijst naar het feit dat de VZW Kind en Preventie op haar website vraagt aan ouders om opmerkingen of klachten door te geven hetzij per mail, hetzij via een specifiek klachtenformulier.

Conform artikel 15 van het voormeld Besluit van de Vlaamse regering heeft de VZW Kind en Preventie de mogelijkheid om medische klachten voor verdere behandeling door te sturen naar de klachtendienst van Kind en Gezin. Die worden dan onderzocht door de bevoegde provinciale adviserende arts. Die bespreekt de klacht met de betrokken arts en geeft vervolgens de VZW Kind en Preventie een weergave van de feiten en een advies. Gaat het om klachten die niet van medische aard zijn dan dient mevr. X zich te verantwoorden bij de Provinciaal verantwoordelijke van VZW Kind en Preventie.

Het werk van mevr. X wordt door Kind en Gezin opgevolgd via het computerprogramma dat ze dient in te vullen.

VZW Kind en Preventie heeft omwille van het medisch beroepsgeheim geen toegang tot dit computerprogramma.

Kind en Gezin kan evenwel haar opmerkingen aan VZW Kind en Preventie doorgeven zodat die de betrokken arts kan aanspreken.

VZW Kind en Preventie daarentegen stelt dat er geen sprake is van een hiërarchische controle omdat de organisatie niet over medische geschoolde leidinggevenden beschikt.

Gelet op het voorgaande stelt de Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie dat de voorliggende arbeidsrelatie tussen mevr. X en de VZW Kind en Preventie gekwalificeerd dient te worden als arbeidsovereenkomst.

De VZW Kind en Preventie wenst de huidige samenwerking onder zelfstandigenstatuut verder te zetten, zonder de bestaande werkorganisatie op zich te wijzigen. De bestaande werkorganisatie is vastgelegd in de arbeidsovereenkomst van 1 juli 1999, waaruit de wil om een arbeidsovereenkomst te sluiten, blijkt. Die wil blijkt ook uit meerdere collectieve arbeidsovereenkomsten.

De wijze waarop wordt samengewerkt, wordt gekenmerkt door zowel een beperkte vrijheid van organisatie van de werktijd als door een beperkte vrijheid van organisatie van het werk. Inzake de organisatie van de werktijd wordt de globale planning integraal opgemaakt door de VZW Kind en Preventie. De arts is gebonden door een strikt na te leven werkschema. Afwezigheden wegens ziekte moeten gestaafd worden met een medisch attest.

Een deel van de beperkingen zowel qua organisatie van de werktijd als qua organisatie van het werk vloeit voort uit het programma van Kind en Gezin, dat de artsen op grond van art. 18, § 1, 3°, van het Besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2002 tot bepaling van de voorwaarden en de procedureregels inzake erkenning en subsidiëring van de consultatiebureaus voor het jonge kind moeten naleven; het volgen van dit programma wordt door de vereniging uitdrukkelijk in de arbeidsovereenkomst opgelegd. Andere beperkingen zijn afhankelijk van de organisatie die door Kind en Preventie wordt bepaald.

Daarnaast is er de mogelijkheid om een hiërarchische controle uit te oefenen, via de klachtenregeling en via het gehanteerde computerprogramma. Voor het uitoefenen van een hiërarchische controle op de organisatie van werktijd en werk is geen medische scholing vereist. Deze elementen samen genomen maken dat er slechts een beperkte autonomie is, die eerder voortvloeit uit de medische beroepsuitoefening; de organisatorische regels moeten strikt worden gevolgd en worden ook daadwerkelijk opgevolgd. (vgl. Cass. 4 februari 2013, www.juridat.be).

Er zijn geen aanwijzingen die zouden kunnen wijzen op schijnwerknemerschap. Overigens houdt het Besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2002 geen regeling in wat betreft de aard van de arbeidsrelatie; integendeel uit art. 46 volgt dat de subsidiëring afzonderlijk geregeld is voor hetzij zelfstandige artsen, hetzij bediendenartsen.

In de rechtspraak wordt benadrukt dat de kwalificatie als zelfstandige moet worden terzijde geschoven indien het gaat om dezelfde functie, die wordt uitgeoefend onder dezelfde voorwaarden, en met name onder een onveranderde vorm van gezag, terwijl slechts de modaliteiten van de vergoeding worden gewijzigd (Arbh. Luik, 6 december 1996, *J.T.T.* 1997, 146). Deze kwalificatie geldt op voorwaarde dat de inhoudelijke wijze van samenwerking effectief ongewijzigd blijft, zoals door beide partijen wordt aangegeven. In geval van wijziging staat het de partijen vrij hierover een nieuwe aanvraag voor te leggen.

Aldus uitgesproken ter zitting van 25 september 2017.

De voorzitter,
Lieven Lenaerts

6.23. Beslissing nr. 101 - Activiteitssector: Loodgieterswerk (NACEBEL 43.221)

Dossier n°: 101-FR-2017-08-21
Partie demanderesse : SPRL X,
*N° d'entreprise : **

L'autre partie : Madame Y,
*N° national: **

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...]* » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite le 21 août 2017 et enregistrée 30 août 2017 ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande (signé par les parties, le 20/08/2017)

Attendu que la demande vise à la qualification de la relation de travail de Madame Y, épouse du gérant de la société,

Attendu que les parties demanderesses déclarent, dans le formulaire de demande, qu'elles ne se trouvent pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée.

La **Commission Administrative de règlement de la relation du travail**, composée de :

- Monsieur Jean-François Neven, conseiller à la Cour du travail de Bruxelles, président
- Monsieur Christian Dekeyser, représentant du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, Membre effectif
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective
- Madame Anne Zimmermann, représentante du SPF Emploi, Membre effective
- Madame Doris Mulombe, représentante de l'INASTI, Membre effective

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par le requérant, la Commission **décide à la majorité**, ce qui suit :

La décision est rendue à la demande d'une seule partie, sur la base de la situation décrite dans le formulaire de demande et dans les documents dont question ci-dessus ;

La partie demanderesse n'a pas demandé à être entendue ;

* * *

Qualification choisie par les parties

La SPRL X est une entreprise de toitures.

Madame Y qui est l'épouse du gérant de la société détient un nombre limité de parts sociales (soit selon la publication au M.B. du 10 mai 1994, 13 parts sur 250).

Les parties souhaitent conclure un contrat de travail en vertu duquel Madame Y exercera une fonction de conduite et de manipulation du camion-grue sur chantier, sous l'autorité du gérant de la société ou, en son absence, selon les instructions du chef de chantier (voir formulaire de demande).

La volonté des parties de conclure un contrat de travail et de reconnaître l'existence d'un lien de subordination est certaine.

Selon la Cour de cassation, « *lorsque les éléments soumis à son appréciation ne permettent pas d'exclure la qualification donnée par les parties à la convention qu'elles ont conclue, le juge du fond ne peut y substituer une qualification différente* » [Cass. 23 décembre 2002, *J.T.T.*, 2003, p. 271; Cass. 28 avril 2003, *J.T.T.*, 2003, p. 261; Cass. 8 décembre 2003, *J.T.T.*, 2004, p. 122; Cass. 23 mars 2009, S. 08.0136.F; Cass. 4 janvier 2010, S.09.0005.N, www.juridat.be].

Les articles 331 et 332 de la loi-programme du 27 décembre 2006, déjà citée, vont dans le même sens.

L'article 333, § 1er, de la loi-programme du 27 décembre 2006, déjà citée, mentionne comme critères généraux permettant d'apprécier l'existence ou l'absence du lien d'autorité, les éléments suivants :

- la volonté des parties telle qu'exprimée dans leur convention,
- la liberté d'organisation du temps de travail,
- la liberté d'organisation du travail,
- la possibilité d'exercer un contrôle hiérarchique.

En l'espèce, les explications fournies par les parties ne laissent apparaître aucun élément incompatible avec la qualification de la relation de travail.

Madame Y sera soumise à un horaire de travail (7 h à 9 h – 9h30 à 12 h – 12 h 30 à 16 h). Elle recevra des instructions du gérant et/ou du chef de chantier. Il sera bien question d'un lien de subordination.

Présomption particulière

L'article 337/2 de la loi du 27 décembre 2006 prévoit une présomption particulière pour certaines activités relevant de certains secteurs. Une telle présomption est prévue pour les travaux de construction. D'après les éléments soumis à la commission, la majorité des critères¹⁴ confirme l'existence d'un lien de subordination.

Ainsi, en est-il en particulier des critères suivants (selon la déclaration des parties) :

- défaut dans le chef de Madame Y, de responsabilité et de pouvoir de décision concernant les moyens financiers de l'entreprise, (...)

¹⁴ Critères prévus par l' Arrêté royal du 7 juin 2013 pris en exécution de l'article 337/2, § 3, de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 en ce qui concerne la nature des relations de travail qui se situent dans le cadre de l'exécution de certains travaux immobiliers.

- défaut, dans le chef de Madame Y, de pouvoir de décision concernant la politique d'achat et des prix de l'entreprise ou de liberté dans l'identification des clients potentiels, la négociation ou la conclusion de contrats,
- garantie du paiement d'une rémunération (...),
- fait pour Madame Y de ne pas apparaître comme une entreprise vis-à-vis d'autres personnes ou de son cocontractant, (...),
- fait pour Madame Y de travailler principalement ou habituellement pour un seul cocontractant,
- fait pour Madame Y de travailler (...) avec du matériel dont Madame Y n'est pas le propriétaire,
- fait pour Madame Y de ne pas travailler de manière autonome vis-à-vis des équipes de travail (présentes sur le chantier).

* * *

Par ces motifs, la Commission administrative décide que **la demande de qualification** de la relation de travail **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de contrat de travail qui a été choisie par les parties.

Ainsi prononcé à la séance du 5/09/2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.24. Beslissing nr. 103 - Activiteitssector: Adviesbureaus op het gebied van public relations en communicatie (NACEBEL : 70.210)

Dossier nr: 103/NL/2017/09/09/X
Verzoekende partij: Mevr. X,

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie

Gelet op artikel 329 van de programmawet (I) van 27 december 2006;

Gelet op het koninklijk besluit van 11 februari 2013 houdende samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op artikel 338, §1 van voormelde programmawet dat stelt: « *De kamers van de in artikel 329 bedoelde commissie hebben tot taak beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie [...] »;*

Gelet op de aanwezigheid van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie;

Gelet op de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, verstuurd bij aangetekende zending met poststempel 5 september 2017;

Gelet op de voorgelegde stukken:

- Aanvraagformulier, met de handtekeningen van mevr. X dd. 31 juli 2017;

Overwegende dat de aanvrager zich, zoals blijkt uit het aanvraagformulier, niet bevindt in één van de toestanden opgenomen in artikel 338, §3 van voormelde programmawet;

De **Administratieve Commissie** ter regeling van de arbeidsrelatie, samengesteld uit:

- De heer Lieven Lenaerts, voorzitter
- Mevrouw Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Sociaal Beleid, vast lid
- De heer Pol Bosman, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Zelfstandigen, plaatsvervangend lid

- De heer Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

Beslist¹⁵:

De Commissie heeft de aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie, die haar door de verzoekster werd voorgelegd, onderzocht.

De aanvraag werd ingediend door mevr. X. Mevr. X is zaakvoerster van de VOF Y, gekend bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder nummer *. De maatschappelijke zetel van de vennootschap is gevestigd op het adres *.

Uit het aanvraagformulier blijkt dat de arbeidsrelatie die voorgelegd wordt aan de Commissie werd beëindigd.

De Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie werd opgericht door de programmawet (I) van 27 december 2006. In de voorbereidende werkzaamheden van deze programmawet wordt de opdracht van de commissie, omschreven als "*social ruling*", zijnde het treffen van beslissingen betreffende de aard van een arbeidsrelatie. (Ontwerp van programmawet (I), Parl. St., Kamer, 2006-2007, 51K2773/001, 207)

In dezelfde voorbereidende werkzaamheden wordt verwezen naar het Regeerakkoord van juli 2003 waarin de regering zich tot doel had gesteld om: "*... de wettelijke maatregelen te nemen waaronder het vastleggen van welomschreven criteria om het fenomeen van de schijnzelfstandigen tegen te gaan. Onder meer zal een Rulingcommissie "schijnzelfstandigen" worden opgericht die niet alleen preventief maar ook normerend zal optreden.*" (ibid., 202)

De oprichting van de "*Administratieve afdeling van de Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie*" (later omgedoopt tot de huidige benaming "*Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie*" door de wet van 25 augustus 2012 tot wijziging van titel XIII van de programmawet (I) van 27 december 2006, wat de aard van de arbeidsrelaties betreft) kadert in dit preventieve luik, waarbij het "*verzekeren, via een resoluut preventieve aanpak, van een betere rechtszekerheid binnen de arbeidsrelaties*" als één van de doelstellingen wordt aangemerkt (Ibid., 207).

Gezien het preventief karakter van de "*social ruling*", is de Administratieve Commissie naar de geest van de wet, niet bevoegd om zich uit te spreken over arbeidsrelaties die reeds beëindigd zijn. Hieruit volgt dat de aanvraag van mevr. X niet ontvankelijk is, vermits het gaat om een reeds beëindigde arbeidsrelatie.

Aldus uitgesproken ter zitting van 25 september 2017.

De voorzitter,
Lieven Lenaerts

6.25. Beslissing nr. 105 - Activiteitssector: Huisartspraktijken (NACEBEL 86.210)

Dossier n°: 105-FR-2017-10-04
Partie demanderesse : Monsieur X,
N° d'entreprise : *

L'autre partie :
Madame Y,
NN : *

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

¹⁵ Gezien het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, §1, 1° van het werkingsbesluit niet gelijk was aan het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden, bedoeld in artikel 2, §1, 2° van het werkingsbesluit, diende, conform artikel 10 van het huishoudelijk reglement van de Administratieve Commissie ter regeling van de Arbeidsrelatie, de pariteit hersteld te worden door de onthouding bij de stemming van dhr. Erwin Tavernier, als het jongste lid van de groep die overtallig was.

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...]* » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite **le 28/09/2017** et enregistrée **04/10/2017** ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande ;

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée;

Attendu que les parties demanderesses déclarent, dans le formulaire de demande, qu'elles ne se trouvent pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties n'ont pas demandé à être entendues ;

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, président de chambre à la Cour du travail de Bruxelles, Président,
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, Membre effective,
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective,
- Monsieur Doris MULOMBE, représentante de l'INASTI, Membre effective,
- Madame Mathilde HENKINBRANT, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, Membre suppléante,

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par les parties, la Commission décide à la majorité,

Que la décision est donnée sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande dont question ci-dessus ;

Que la société, dont le gérant est le Docteur X, souhaite engager l'épouse de ce dernier, Madame Y, en vue de l'exécution de prestations administratives ;

Que l'intention des parties est d'occuper Madame Y à raison de 2/10èmes de temps ;

Que les parties s'interrogent sur la possibilité d'un lien de subordination ;

Que les dispositions du chapitre V/1 de la loi-programme précitée qui établissent certaines présomptions concernant la nature de la relation de travail, ne trouvent pas à s'appliquer en l'espèce ;

Qu'il y a donc lieu de s'en tenir aux critères généraux fixés par la loi-programme précitée ;

Qu'en l'espèce, la volonté des parties de conclure un contrat de travail salarié résulte à suffisance des déclarations des parties telles qu'elles apparaissent dans le formulaire de demande ;

Qu'il résulte, par ailleurs, de ce formulaire de demande signé par les deux parties que :

- les prestations de travail consisteront en « *coups de fils, formulaire et formalité administratives, courrier, classement et organisation des activités professionnelles du Dr X* »,
- les prestations seront exécutées sous la responsabilité du Dr X avec « *des horaires définis a priori* »,
- les prestations auront lieu le samedi ;

Qu'en ce qui concerne la possibilité d'un contrôle hiérarchique, le statut d'épouse du gérant de la société n'est pas en soi incompatible avec un lien de subordination ;

Que la Commission n'est pas compétente pour vérifier si les conditions dans lesquelles il peut être dérogé au minimum d'1/3 temps prévu par l'article 11bis de la loi du 3 juillet 1978 relative aux contrats de travail, sont remplies ;

Que pour autant qu'ils soient respectés lors de l'exécution effective de la collaboration, les éléments mentionnés dans le formulaire de demande, ne contredisent pas la qualification de contrat de travail salarié que les parties souhaitent donner à cette collaboration ;

Par ces motifs, la Commission administrative estime que **la demande de qualification** de la relation de travail précitée **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de salarié.

Ainsi prononcé à la séance du 9 novembre 2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.26. Beslissing nr. 106 - Activiteitssector: Overige sportactiviteiten, n.e.g. (NACEBEL 93.199)

Dossier n°: 106-FR-2017-10-11

Partie demanderesse : Monsieur X, administrateur président de l'ASBL Y,

*N° d'entreprise : **

*NN : **

L'autre partie : Monsieur Z,

*NN : **

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...]* » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite et enregistrée le **11 octobre 2017**.

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande ;
- le procès-verbal de l'assemblée générale du 1/10/2016 ;
- le procès-verbal du Conseil d'administration du 2/10/2016 ;
- le procès-verbal du Conseil d'administration du 1/09/2017 ;
- le procès-verbal de l'assemblée générale du 9/09/2017 ;
- le procès-verbal du Conseil d'administration du 29/09/2017 ;
- le contrat de travail du 12 octobre 2016 entre Z et l'ASBL Y ;

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties demanderesses déclarent, dans le formulaire de demande, qu'elles ne se trouvent pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties n'ont pas demandé à être entendues ;

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, président de chambre à la Cour du travail de Bruxelles, Président,
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, Membre effective,
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, Membre effective,
- Monsieur Doris MULOMBE, représentante de l'INASTI, Membre effective,
- Madame Mathilde HENKINBRANT, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, Membre suppléante,

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par les parties, la Commission décide à la majorité :

Que la décision est donnée sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande dont question ci-dessus et dans les documents y annexés ;

Que l'ASBL dispense des cours de sport ;

Que les parties exposent que Monsieur Z occupe la fonction d'administrateur-délégué de l'ASBL, dans le cadre d'un contrat de travail de 14 heures en moyenne par semaine, entré en vigueur le 12 octobre 2016 ;

Que les parties s'interrogent sur la possibilité d'un lien de subordination ;

Que les dispositions du chapitre V/1 de la loi-programme précitée qui établissent certaines présomptions concernant la nature de la relation de travail, ne trouvent pas à s'appliquer en l'espèce ;

Qu'il y a donc lieu de s'en tenir aux critères généraux fixés par la loi-programme précitée ;

Qu'en l'espèce, la volonté des parties de conclure un contrat de travail salarié résulte à suffisance du contrat de travail, du formulaire de demande et des documents y annexés ;

Que les conséquences de cette qualification peuvent, en droit, être résumées comme suit :

- La loi-programme du 27 décembre 2006 prévoit que « *sans pouvoir contrevenir à l'ordre public, aux bonnes mœurs et aux lois impératives, les parties choisissent librement la nature de leur relation de travail, dont l'exécution effective doit être en concordance avec la nature de la relation....* » [article 331], même si « *lorsque l'exécution de la relation de travail laisse apparaître la réunion de suffisamment d'éléments incompatibles avec la qualification donnée par les parties à la relation de travail, (...), il y aura une requalification de la relation de travail et application du régime de sécurité sociale correspondant...* » ;
- Cette loi prévoit comme critères généraux permettant d'apprécier l'existence ou l'absence du lien d'autorité :
 - la volonté des parties telle qu'exprimée dans leur convention, pour autant que cette dernière soit exécutée conformément aux dispositions de l'article 331 ;
 - la liberté d'organisation du temps de travail ;
 - la liberté d'organisation du travail ;
 - la possibilité d'exercer un contrôle hiérarchique [article 333, § 1er] ;

Que selon l'article 1 du contrat de travail de Monsieur Z, la fonction d'administrateur délégué a pour objet « *l'exécution des décisions adoptées par le Conseil d'Administration* », notamment, en ce qui concerne « *la gestion journalière au sens de ses statuts* » ;

Qu'elle implique également « *l'organisation et la supervision des différents clubs de sport mis en place au sein de l'Association* », la « *supervision des instructeurs* », la « *création et mise en place de l'information destinée au public de l'Association* » ainsi que « *la dispense de cours collectifs et individuels selon les nécessités et aux endroits définis par l'horaire des clubs de l'Association* », « *dispense de formation aux instructeurs employés ou bénévoles présents dans l'Association* » ;

Qu'il apparaît ainsi que l'intention des parties est de placer l'administrateur-délégué sous l'autorité du Conseil d'administration pour tout ce qui concerne l'exécution du mandat de gestion journalière ainsi que pour les fonctions qui comme les cours et les supervisions, sont des fonctions techniques qui ne relèvent pas de la gestion journalière ;

Qu'à différentes reprises, il a en ce sens été précisé par le Conseil d'Administration, que Monsieur Z s'abstiendrait de prendre part aux débats et votes relatifs à l'exercice de sa mission (voir notamment PV du Conseil d'Administration du 1/10/ 2016) ;

Qu'il apparaîût ainsi que les parties ont eu en vue de rendre effective la possibilité d'un contrôle hiérarchique ;

Qu'il ne résulte d'aucun élément du dossier qu'en ce qui concerne l'organisation du travail et du temps de travail, Monsieur Z disposerait d'une liberté incompatible avec un lien de subordination ;

Que pour autant qu'ils soient respectés lors de l'exécution effective de la collaboration, les éléments mentionnés dans le formulaire de demande et les annexes, ne contredisent pas la qualification de contrat de travail salarié que les parties ont donnée à cette collaboration ;

Par ces motifs, la Commission administrative estime que **la demande de qualification** de la relation de travail précitée **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de salarié.

Ainsi prononcé à la séance du 9 novembre 2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

6.27. Beslissing nr. 107 - Activiteitssector: Detailhandel in niet-gespecialiseerde winkels waarbij voedings- en genotmiddelen overheersen (verkoopsoppervlakte tussen 400 m² en minder dan 2500 m²) (NACEBEL 47.114)

Dossier n°: 107-FR-2017-10-18

Partie demanderesse : Monsieur X, futur administrateur délégué de la Holding Y,

*NN : **

L'autre partie :

Madame Z, logopède indépendante,

*NN **

Demande de qualification de la relation de travail

Vu l'article 329 de la loi-programme (I) du 27 décembre 2006 ;

Vu l'article 338, §1 de la loi-programme (I) disposant que : « *Les chambres de la Commission visée à l'article 329 ont comme tâche de rendre des décisions relatives à la qualification d'une relation de travail déterminée [...]* » ;

Vu l'arrêté royal du 11 février 2013 relatif à la composition de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la présence de la majorité des membres de la chambre de la Commission administrative de règlement de la relation de travail ;

Vu la demande introduite le **11/10/2017** et enregistrée **18/10/2017** ;

Vu les pièces déposées lors de l'introduction de la requête, soit :

- le formulaire de demande ;

Attendu que la demande a été déposée dans le délai imparti par l'article 338 §2 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties demanderesses déclarent, dans le formulaire de demande, qu'elles ne se trouvent pas dans l'une des situations visées à l'article 338 §3 de la loi-programme précitée ;

Attendu que les parties n'ont pas demandé à être entendues ;

La **Commission administrative** de règlement de la relation du travail, composée de :

- Monsieur Jean-François NEVEN, président de chambre à la Cour du travail de Bruxelles, Président,
- Madame Anne ZIMMERMANN, représentante du SPF Emploi, Membre effective,
- Madame Marie-Hélène VRIELINCK, représentante de l'ONSS, membre effective,
- Monsieur Doris MULOMBE, représentante de l'INASTI, Membre effective,
- Madame Mathilde HENKINBRANT, représentante du SPF Sécurité Sociale, Direction générale Indépendants, Membre suppléante,

Après avoir examiné la demande de règlement de la relation de travail qui lui a été soumise par les parties, la Commission décide à la majorité,

Que la décision est donnée sur la base uniquement de la situation décrite dans le formulaire de demande dont question ci-dessus ;

Que les parties exposent que Monsieur X souhaite reprendre la gestion d'un Intermarché via une société à constituer et que cette société engagera son épouse Madame Z, dans le cadre d'un contrat de travail à temps partiel ;

Que Madame Z exerce une activité de logopède indépendante ;

Que l'intention des parties est d'occuper Madame Z à raison de 19 heures par semaine, selon un horaire fixe ;

Que les parties s'interrogent sur la possibilité d'un lien de subordination ;

Que les dispositions du chapitre V/1 de la loi-programme précitée qui établissent certaines présomptions concernant la nature de la relation de travail, ne trouvent pas à s'appliquer en l'espèce ;

Qu'il y a donc lieu de s'en tenir aux critères généraux fixés par la loi-programme précitée ;

Qu'en l'espèce, la volonté des parties de conclure un contrat de travail salarié résulte à suffisance des déclarations des parties telles qu'elles apparaissent dans le formulaire de demande signé par les deux parties ;

Qu'il résulte, par ailleurs, de ce formulaire de demande que :

- les prestations de travail consisteront en « *gestion administrative, renfort caisse et réassortiment* »,
- Madame Z ne détiendra pas de parts sociales dans la société et ne sera pas administratrice,
- Madame Z n'interférera pas dans les décisions stratégiques de la société,
- Madame Z poursuivra, par ailleurs, son activité de logopède indépendante,
- Madame Z sera soumise aux instructions, au contrôle et à l'évaluation de ses prestations, comme tout autre employé de la société,
- Madame Z devra respecter son horaire de travail et le règlement de travail,

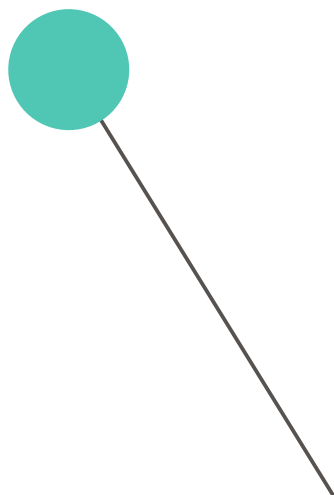
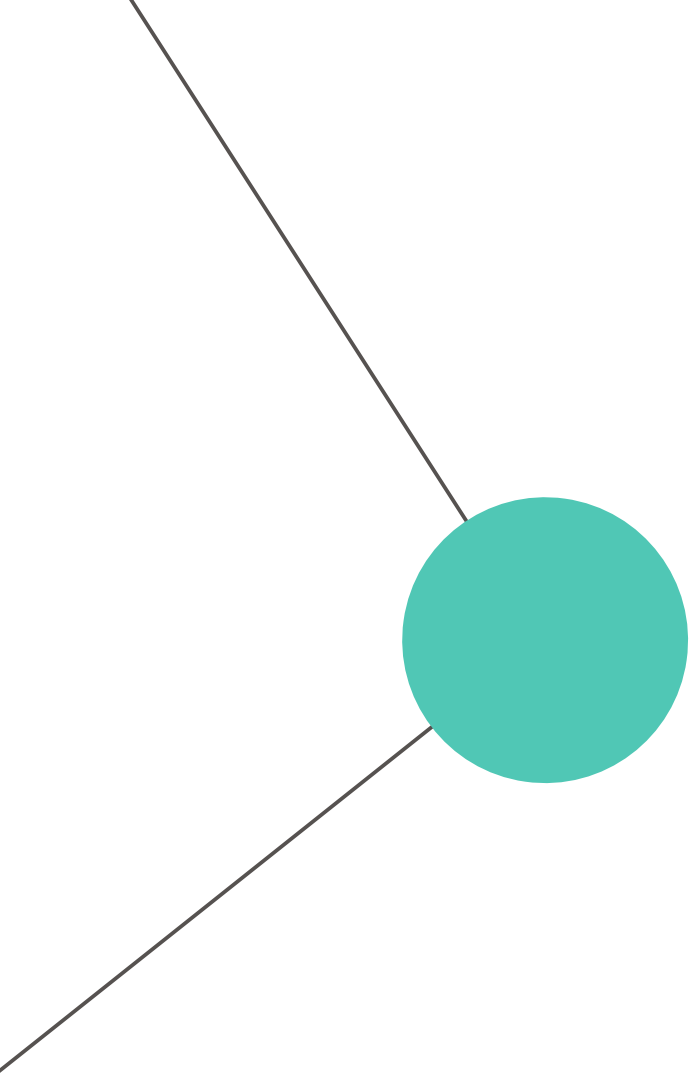
Qu'en ce qui concerne la possibilité d'un contrôle hiérarchique, le statut d'épouse du gérant de la société n'est pas en soi incompatible avec un lien de subordination ;

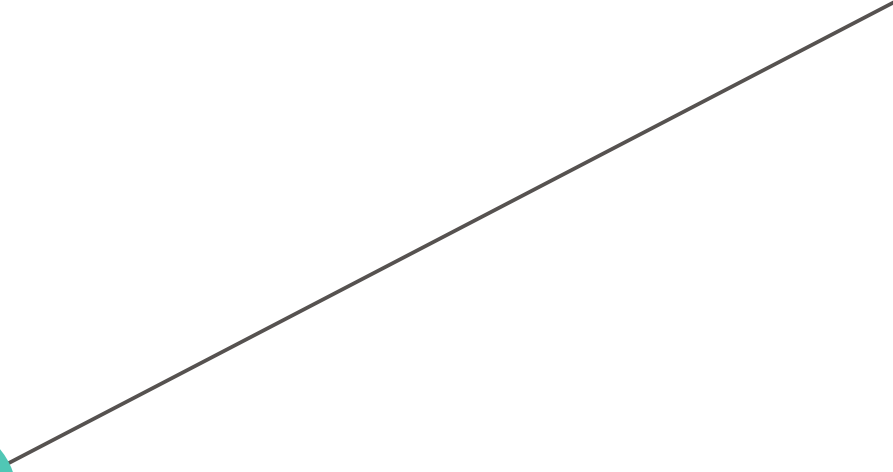
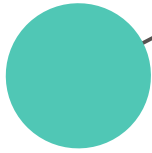
Que pour autant qu'ils soient respectés lors de l'exécution effective de la collaboration, les éléments mentionnés dans le formulaire de demande, ne contredisent pas la qualification de contrat de travail salarié que les parties souhaitent donner à cette collaboration ;

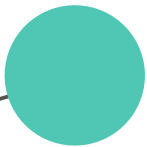
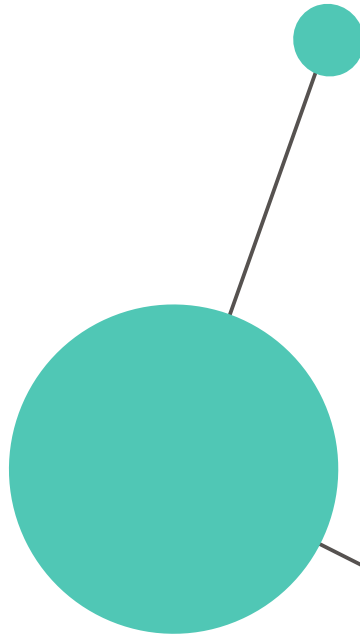
Par ces motifs, la Commission administrative estime que **la demande de qualification** de la relation de travail précitée **est recevable et fondée** et que les éléments qui lui ont été soumis ne contredisent pas la qualification de salarié.

Ainsi prononcé à la séance du 9 novembre 2017.

Le Président,
Jean-François NEVEN

Verantwoordelijke Uitgever

Géraldine Elfathi

© 2018

**Administratieve Commissie ter regeling
van de Arbeidsrelatie**

Administratief Centrum Kruidtuin
Finance Tower
DG Beleidsondersteuning en -coördinatie
Kruidtuinlaan, 50 / bus 135
1000 Brussel

Tel: 02 509 80 17

Email: CAR-CRT@minsoc.fed.be

Website: www.commissiearbeidsrelaties.belgium.be

Wettelijk depot papier versie: D/2018/10.770/13

Wettelijk depot elektronische versie: D/2018/10.770/12